

TABULARA, TALANA, YALANA BALTA

IRKÇILIĞA, SÖMÜRÜYE, ŞERİATA HAYIR!..

Sorumlusu: Av. Hayri BALTA

hayri@tabularatalanayalanabalta.com

www.tabularatalanayalanabalta.com

KURAN'A AKILCI BİR BAKIŞ

Akılla, bilimle, insan hakları ile bağdaşmayan ayetler üzerinde durmuyoruz. Geçerliliğini hiçbir zaman yitirmeyecek ayetler üzerinde duruyoruz.

Kutsal kitaplar, bu doğrultuda incelenirse insana yararlı olur diyoruz.

+

“O’NU KULLUKTA ARAYAN BULAMAZ. O’NU, O’NUNLA ARAYAN HEMENCECİK BULUVERİR.” (Şeyh Ebu Sait. TEVHİDİN SİRLARI.

Muhammed ibn Münevver. Kabalıcı yayınları. 2003 s. 294)

Bu söz ne demektir? Bunu açıklıyoruz...

+

Şu ayet gereğince gerçekleri açıklıyoruz: **“Allah’ın, kitabı vasıtasıyla kendisine ulaştırdığı hakikati gizleyenden daha zalim kim olabilir.**

(K. 2/140)

Hakikati açıklamaya çalışıyoruz...

+

“Anlayasınız diye biz onu Arapça bir Kuran olarak indirdik.” (K. 12/2)

Demek ki Kuran’ı anlayarak okumak esas...

KURAN'A AKILCI BİR BAKIŞ

**TABULARA TALANA YALANA
BALTA**

**KURAN'A
AKILCI BİR BAKIŞ**

Av. HAYRİ BALTA

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ:

- K. 2/34 ADEM'E SAYGI DUYUN**
K. 2/62 DOĞRU, DÜRÜST DAVRANANLAR KORKMASINLAR
K. 2/87 KUTSAL RUH
K. 2/117 OL DEMESİ YETERLİ
K. 2/136 HEPSİNE İNANIRIZ
K. 2/138 ALLAH'IN BOYASI
K. 2/141 AKLI KULLANMAK
K. 2/170 ATALARIN DİNİNE UYMAK
K. 2/257 ALLAH, İMAN EDENLERİN YARDIMCISIDIR!..
K. 3/79 RABBANİ OLUN
K. 3/103 ALLAHIN İPİNE SARILMAK
K. 3/104 İYİLİĞİ EMRET KÖTÜLÜĞÜ MEN ET
K. 4/1 ALLAH GÖZETLEYİCİDİR...
K. 4/119 ŞEYTANI DOST EDİNMEK...
K. 5/35 O'NA YAKLAŞMAYA VESİLE ARAYIN
K. 5/54 DOĞRU ve DEĞİŞMEYEN DİN...
K. 5/105 SİZ KENDİNİZİ DÜZELTİN...
K. 6/93 ALLAH'A KARŞI YALAN UYDURAN
K. 6/103 KİMSE ALLAH'I GÖREMEZ
K. 6/116 ZANNA GÖRE OLUŞAN ALLAH...
K. 7/26 SÜSLENECEK ELBİSE VERDİK...
K. 7/179 ÖLMEDEN CEHENNEME ATILANLAR
K. 7/196 O, İYİLERİ KORUR...
K. 7/199 "SEN AF YOLUNU TUT, İYİLİĞİ EMRET, CAHİLLERDEN YÜZ ÇEVİR."
K. 7/200 "CAHİLLERE ALDIRMA, ALLAH'A SİĞİN."
K. 8/22 CANLILARIN EN KÖTÜSÜ...
K. 8/24 HAYAT VERECEK SÖZLER
K. 9/74 BAŞARAMADIKLARI ŞEYE DE (PEYGAMBERİ ÖLDÜRMEYE) YELTENENLER...

- K. 9/119 ALLAH'A KARŞI GELMEKTEN SAKININ ve DOĞRULARLA BERABER OLUN.”
- K. 10/26-27 İYİ VE GÜZEL DAVRANIŞLARDA BULUNANLARLA KÖTÜLÜK İŞLEYENLER
- K. 10/31 ÖLÜDEN DİRİ, DİRİDEN ÖLÜ...
- K. 10/100 AKILLARINI ÇALIŞTIRMAYANLAR...
- K. 11/112-113 EMROLUNDUĞUN GİBİ DOSDOĞRU OL..
- K. 12/2 DÜŞÜNÜP ANLAMANIZ İÇİN ARAPÇA İNDİRDİK...
- K. 12/53 NEFİS, KÖTÜLÜĞÜ EMREDER...
- K. 12/76 “DAHA İYİ BİLEN BİRİ BULUNUR.”
- K. 12/108 ALLAH'A ÇAĞIRMAK
- K. 13/11 CIZI!..
- K. 13/29 “NE MUTLU İMAN EDİP DE MAKBUL VE GÜZEL İŞLER YAPANLARA!
- K. 15/29 RUHUMDAN ÜFLEDİĞİM ZAMAN
- K. 15/85 EVREN, GEREKTİĞİ BİÇİMDEDİR...
- K. 15/99 YAKIYN GELİNCEYE KADAR
- K. 16/125 RABBİN YOLUNA HİKMETLE, GÜZEL ÖĞÜTLE ÇAĞIR
- K. 16/128 ALLAH'LA BERABER OLMAK...
- K. 17/9 KOŞULLAR UNUTULMAMALIDIR...
- K. 17/14 DEFTERİNİ OKU!
- K. 17/14 DEFTERİNİ OKU! “HESAP SORUCU OLARAK SANA NEFSİN YETER”
- K. 17/15 HİÇBİR KİMSE BAŞKASININ GÜNAH YÜKÜNÜ TAŞIMAZ
- K. 17/39 SAKIN ALLAH'IN YANI SIRA BAŞKA BİR TANRI UYDURMA
- K.17/72 BU DÜNYADA KÖR OLAN AHRETTE DE KÖRDÜR
- K. 17/84 HERKES YARATILIŞINA UYGUN DAVRANIR.
- K. 18/110 “DE Kİ: BEN DE ANCAK SİZİN GİBİ BİR İNSANIM.
- K. 22/37 ALLAH'A ULAŞACAK OLAN...
- K. 25/44 YOKSA SEN ONLARI İNSAN MI SANIYORSUN?
- K. 25/53 İKİ DENİZİN KARIŞMAMASI
- K. 28/88 ALLAH'IN YÜZÜ

- K. 30/30 YARATILIŞ DİNİ
- K. 31/30 ÇÜNKÜ ALLAH, HAK'KIN TA KENDİSİDİR
- K. 32/9 ONA RUHUNDAN ÜFLEDİ
- K. 35/10 TANRI'YA YÜKSELECEK OLANLAR
- K. 35/22 DİRİLERLE ÖLÜLER BİR OLMAZ
- K. 35/24 "HIÇBİR ÜMMET YOKTUR Kİ, ARALARINDA BİR UYARICI GELİP GEÇMİŞ OLMASIN."
- K. 36/70 KURAN: ÖLÜLERE DEĞİL, DİRİLERE GÖNDERİLDİ...
- K. 39/36 ALLAH KULLARINA YETMEZ Mİ?
- K. 41/6 BEN DE SİZİN GİBİ BİR İNSANIM!..
- K. 41/33 "DOĞRUSU BEN, KENDİNİ ALLAH'A VERENLERDENİM"
- K. 50/16 ŞAH DAMARINDAN DAHA YAKINIZ
- K. 51/21 "KESİN OLARAK İNANANLARA, YERYÜZÜNDE NİCE GÖSTERGELER VARDIR, KENDİ İÇİNİZDE DE... ARTIK GÖRMÜYOR MUSUNUZ?" (K. 51/21)
- K. 51/50 O HALDE ALLAH'A KOŞUN.
- K. 53/42 "ŞÜPHE SİZ EN SON VARIŞ RABBİNE DİR."
- K. 55/29 "O, HER AN YEN BİR İŞTEDİR..."
- K. 61/14 ALLAH'IN YARDIMCISI OLMAK
- K. 62/4 ALLAH'IN LUTFU
- K. 64/11 "ALLAH'IN İZİNİ OLMAKSIZIN HIÇBİR MUSİBET BAŞA GELMEZ.
- K. 72/15 CEHENNEM'E ODUN OLANLAR...
- K. 73/19 ARTIK KİM DİLERSE RABBİNE (VARAN) BİR YOL TUTAR."
- K. 73/20 ÖNCEDEN NE İYİLİK GÖNDERİRSENİZ...
- K. 75/14-15 "HATTA, MAZERETLERİNİ ORTAYA KOYSA DA, O GÜN İNSAN KENDİ ALEYHİNE ŞAHİTTİR. "
- K. 76/9 ALLAH'IN YÜZÜ...
- K. 82/13-14 İYİLER MUHAKKAK CENNETTE; KÖTÜLER DE CEHENNEMDEDİRLER...
- K. 93/4 "MUHAKKAK Kİ AHRET SENİN İÇİN SENİN İÇİN DÜNYADAN DAHA HAYIRLIDIR.
- K. 96/14 "O, ALLAH'IN, HER ŞEYİ GÖRDÜĞÜNÜ BİLMİYOR MU?"

GİRİŞ:

Aşağıda, İslam'ın özüne ilişkin ayetler hakkında açıklama yapılmaktadır. Bizim ilahiyatçılar bu ayetlerin özüne ilişkin yorumları kendilerine saklamışlardır. Onlara göre halk bu ayetlerin yorumlarını kaldıramaz... Oysa bunda halkın kaldıramayacağı bir yön yoktur.

Yazımıza aldığımız Kuran Diyanet İşleri Başkanlığının KURAN-I KERİM MEÂLİ, 4. Baskı'sından ve

- Prof. Dr. Suat YILDIRIM'IN KUR'ÂN-I HÂKİM'İN AÇIKLAMALI MEALİ'nden;

- SÖYLENİŞ NEDENLERİ: SAHABE ve MÜFESSİRLERE GÖRE ESBÂB-I NÜZÛL. TEL'İF: ABDULFETTAH EL KÂDİ TERCÜME: Doç. Dr. Salih AKDEMİR FECR YAYINLARI ANKARA 1986'DAN,

- TEFSİR İSE: VATAN GAZETESİ KÜLTÜR HİZMETİ YAYINLARINDAN PROF. DR. SÜLEYMAN ATEŞ'İN KUR'AN-I KERİM TEFSİRİ'NDEN ALINMIŞTIR.

Sureler ve ayetler küçükten büyüğe göre sıralanmıştır ki; arandığında kolayca bulunabilsin...

+

Aşağıdaki açıklamalar benim görüşlerimdir; İsteyen okur, isteyen okumaz...

Yanıldığım noktalarda yapılacak uyarılar üzerinde duracağımı belirtirim.

Av. Eren Bilge 10.7.2010

X

K. 2/34 ADEM'E SAYGI DUYUN

“Hani meleklere, “Âdem için saygı ile eğilin” demiştik de İblis hariç bütün melekler hemen saygı ile eğilmişler, İblis (bundan) kaçınmış, büyüklük taslamış ve kâfirlerden olmuştu.” (K. 2/34)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Daha önceki çevirilerde bu ayet **“Adem'e secde edin”** iken bu kez **“Âdem için saygı ile eğilin”** biçiminde dile getirilmiştir. Secde'nin Türkçe karşılığı da eğilmek değil mi?

Şimdi bu ayeti anlayabilmek için dinisel terimlere açıklık

getirmek gerek. Bunun için de ayette geçen dinsel terimleri sıralıyorum:

Âdem, İblis, melek, kâfir...

Bu terimlere sıra ile açıklık getirmeye çalışalım. Elbette bu açıklamalar benim din anlayışıma göre yaptığım açıklamalardır...

Adem: Burada Adem denince olgun, olgunlaşmış bir insan akla gelmelidir. Olgun insanın dinsel söylemde adı insan-ı kâmilidir.

İnsan-ı kâmil denince akla öyle bilgin, bilgili insan gelmemelidir. Arif (İdrak ve kavrayış sahibi...) olan insan olgun insandır. Bunun tahsili olmayabilir, olabilir de... Ölçü insanın kendini bilmesidir.

Hani derler ya "nefsini bilen Rabbini bilir" İşte kendini, nefsinin bilen insan olgun insan sayılır. Bu insan yüksek tahsil de görmüş olabilir; görmemiş de olabilir...

İşte bu tür insanlara din dilinde âdem denir: İnsan-ı Kâmil. Böyle bir insanla karşılaştığınızda ona saygı gösterin, demek isteniyor.

İblis: İblis, gururlu, kendini beğenmiş, kibirli, kötü ruhlu bir kişiyi simgeler. Bunlar kendinden başkasını beğenmez. Bu tür insanlar yalnız kendini sever; başkalarını sevmez... Bu tür insanlar olgun insanlara saygı göstermez. Onların öğütlerini dinlemez.

Melek: Bir de gururdan, kibirden yoksun iyi huylu insanlar vardır. Bunlar bu özelliklerinden ötürü melek sayılmıştır.

Bütün iyi ruhlu insanlar din dilinde melek sayılır. Kötülüğü alışkanlık haline getiren kötü ruhlu insana iblis denmiştir. İyi ruhlu insanlar ise olgun insanları hiçbir zaman incitmemişlerdir. Kötü ruhlu kişiler dışındaki bütün iyi ruhlu insanlar olgun insanlara karşı saygı duymuştur. Bunun içindir ki **İblis hariç bütün melekler iyi bir insanla karşılaştıkları zaman hemen ona saygı göstermişlerdir...**

Kâfir: Gerçeğe, Hakka, saygı göstermeyen, iyi sözlere kulak vermeyen, kendi nefsinin doğrultusunda giden kişiler ise din dilinde kâfir denmiştir. Bunun ölçütü de imanda, ibadette değil; insanın tutum ve davranışlarından belli olur. Duygu, düşünce eylem ve davranışlarında doğru, dürüst, iyi (Salih amel sahibi) olmayanlar ise kâfir olarak nitelenir.

Alevi Cemlerinde ceme katılanların Dede'nin, Baba'nın karşısında eğilerek Ceme başladıkları görülür. Bu davranışlarının nedeni yukarıdaki ayet olsa gerektir.

Ben yaşamımda bu ayet gereğince olgun insanlara hep saygı gösterdim. Onların sözlerini dinleyerek kendimi Salih amellere doğru yönlendirdim. Bunun da çok yararını gördüm.

Ne mutlu olgun insanlara saygı gösterenlere ve onların karşısında saygı ile eğilenlere...

Av. Eren Bilge, 12.11.2010

Xxxx

X

K. 2/62 DOĞRU, DÜRÜST DAVRANANLAR KORKMASINLAR

“İman edenler, Yahudiler, Hıristiyanlar, Sabiler... Her kim Allah'a ve ahret gününe (gerçekten) iman eder ve Salih amel işlerse, elbette onların Rab'leri yanında mükâfatları vardır. Onlar korkuya uğramayacaklar, mahzun da olmayacaklardır.” (K. 2/62)

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bakara suresinin 62. ayeti Salman-i Farisi ile Peygamber arasında geçen bir konuşmadan sonra dile getirilmiştir. Bilindiği gibi Salman-ı Farisi hendek savaşında önerdiği bir yöntemle savaşın kazanılmasında birinci derecede etken olduğu için İslam Peygamberinin özel bir sevgisini kazanmıştır.

İşte bu Salman-ı Farisi, Muhammed'e: “Ya Muhammed, benim memleketteki akrabalarımın durumu ne olacak? Biliyorsun onlar Müslüman olmadan öldüler.”

Bu sözler üzerine Muhammed: “Onlar Cehennemliktir...” demiştir.

Bu sözler Salman-i Farisi'ye çok dokunur. “Nasıl olur ya Muhammed, onlar Müslüman olmadan önce öldülerse bunda ne kabahatleri var. Seni tanımak şansına kavuşamadılar. Senden haberleri bile yok. Kaldı ki onlar da Allah'a ve Ahret gününe inanıyorlar. Hayırlı işler işliyorlar. Kimseye bir kötülükleri de yok. Nasıl olur da bunlar kaderlerinden ötürü

Cehennemlik olurlar?..”

Bu sözler üzerine düşünen Peygamber, Salman-i Farisi'ye hak veriyor. Onun üzüntüsünü gidermek, onun gönlünü almak ve onu teselli etmek gereğini duyuyor ve Bakara Süresindeki 62. ayeti dile getiriyor:

“K. 2/62. Şüphesiz, inananlar; Yahudi olanlar, Hıristiyanlar ve Sabilerle Allah'a ve ahret gününe inanıp yararlı iş yapanların ecirleri rablerinin katındadır. Onlar için artık korku yoktur. Onlar üzülmeyeceklerdir...”

Görüldüğü gibi Peygamber, Salman-i Farisi'nin ortaya attığı soruya güzel bir yanıt veriyor. Allah'ı da işin içine katarak işi tatlıya bağlıyor. Bağnazlığı yok. Soruna akılcı, mantıksal ve hoşgörülü bir çözüm getiriyor.

Bu ayet, şimdi bile Muhammet'ten, Kuran'dan, Müslümanlıktan haberi olmayan insanlara uygulanabilir eğer duruma Müslümanlık dini açısından bakarsak.

Bu nedenle Yahudiler; Hıristiyanlar ve tek Tanrıya inanan diğer din mensupları; hayırlı işler işliyorlarsa, ahrete inanıyorlarsa korkmaları, üzülmeleri için bir neden yok. Ödülleri Tanrı katında...

Ne var ki cenneti Yahudi, Hıristiyan ve diğer inaniş mensupları ile paylaşmak niyetinde olmayanlara göre bu ayeti bu şekilde yorumlamanın olanağı yok; değil mi ki bir adam Müslüman değil onun yeri cehennemdir...

Muhammed'e yakışan hoşgörüdür. Bağnazlık, katılık değildir. Ne var ki Muhammed'den çok Muhammetçi olanlar bu hoşgörüyü, bu anlayışı Muhammed'e yakıştıramıyorlar. Diyorlar ki: Bakara suresinin 62. ayetinin geçerliliği Muhammed'den önce yaşamış olan Yahudiler, Hıristiyanlar ve diğer dindokiler için söz konusudur. Muhammed'in döneminde ve ondan sonraki dönemde yaşayanlar için kurtuluş yoktur. Müslüman olmadıkları için onların yeri cehennemdir.

Bu ayeti geçerliliği “İslam'dan öncekiler içindir demekte hiçbir sakınca görmüyorlar. (Bakınız, Kuran'ı Kerim ve Türkçe Anlamı (meal), Diyanet İşleri Bakanlığı Yayınları, 5. Baskı, Ankara, 1980, sayfa: 9, birinci dipnot.)

Av. Eren Bilge

X

(K. 2/87) KUTSAL RUH

“Biz Mûsâ'ya kitap verdik. Ondan sonra peş peşe peygamberler gönderdik. Meryem'in oğlu İsmâ'ya da mucizeler, açık deliller verdik ve onu Ruhu'l-Kudûs (Cebrâil) ile destekledik. Demek size her ne zaman bir peygamber gelip de nefislerinizin hoşlanmadığı bir şey getirirse kafa tutacak, onların kimine yalancı deyip kimini öldüreceksiniz ha!” (K. 2/87) [Ayrıca Bkz. 5/44; 2/117; 3/47.59; 19/35]

Açıklama: Hz. Meryem, Kur'an'da adı geçen tek hanımdır. Ruh'ul-Kudûs hakkında: 2/253; 5/115; 16, 102. {KM, Mezmurlar 51/13; İşıya 63/10-11}

İsmâ: Süryanîce İşû'dur. Nitekim bazı Hıristiyanlar Yesû, Frenkler Jesus derler.

Bunun ism-i mensubu (sıfatı) olan Jezvit (Jesuite) İsevî, diğer bir tabirle Yesûî demek ise de, Katolik papazların özel olarak kurdukları cemiyete has bir isim olmuştur.

Meryem: Süryanî dilinde “hizmetkâr” demektir. Ruhu'l-kudûs: Kelime olarak, fevkalâde temizlik, nezahet yahut bereket ruhu veya mukaddes ruh mânasına gelir.

Ekseri müfessirlerce Cebrâil (a.s.) olarak tefsir edilmektedir.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bu ayette dinsel konularla ilgilenenlere dinsel terimler ve deyimler konusunda önemli açıklamalar yapılmaktadır. İş bunları akli imana kurban etmeden anlamaya çalışmaktadır.

Gelin isterseniz şu kutsal ruh terimiyle işe başlayalım. Din kitaplarında bu kutsal ruhun adı ruhul kudûs olarak geçer. Bu ruhul kudûs; insana, yaratılışında verilmiş olan doğruluk, dürüstlük, iyilik, sevgi, şefkat, yardım gibi olumlu kavramları kapsayan duygular, düşüncelerdir... Siz bu kavramları çoğaltabilirsiniz. Bir de bunun karşıt kavram-ı (Hukukta mevhumu muhalif diye geçer...) vardır. Bu duygular da insanı aldatmaya, kandırmaya çalışarak kötülüğe sürükler... İkilem karşısında kalan kişiyi yoldan çıkarmaya çalışır. “Fırsat bu fırsattır. Böyle bir fırsat bir daha eline geçmez. Sana ne alemin ne deyeceğinden? Sen köşeyi dönmeye bak... Para,

şan, şöhret sahibi olursan yaptığın kötü işlerin hiçbir göze görünmez!” diyerek seni kötülüğe sürükler ki buna da din dilinde ruhül kubuh; (Bu deyim Dr. Emin Kılıç Kale'nindir...) yani kabahate, suça sürükleyen ruh denir...

Ruhul kudüs'ün din dilinde ki karşılığı, ayet ve açıklamasında da belirtildiği gibi, Cebrail'dir. ruhul kubuhun karşılığı ise Şeytan'dır.

Gerek ruhul kudüs ve gerekse ruhül kubüh içe doğuşla insanı eyleme sürükler. Bu nedenle insana seçme iradesi verilmiştir. İster iyiliği seçin; ister kötülüğü seçin denmiştir; denmiştir ama; insanın içinde bulunduğu koşullar görmezden gelinmiştir. Oysa çoğu durumda insanın davranışını içinde bulunduğu koşullar belirler.

Bu nedenle Karl Marks: **“İnsan sarayda başka, kulübede başka düşünür!”** demiştir. Bu sözde gerçek payı büyüktür.

Bu ruhul Kudüs ve ruhul kubuh'un din dilinde bir adı daha vardır. İçe doğuş...

Bu içe doğuşa din dilinde vahiy denir. Bu içe doğuşun kaynağı bilinmediği için de Allah'tan geliyor denmiştir. Bu demek oluyor ki vahiy kapısı kapanmamıştır.

Vahiy konusunda şu ayete dikkatinizi çekerim:

“Allah bir insanla ancak vahiy yoluyla veya perde arkasından konuşur, yahut bir elçi gönderip izniyle ona dilediğini vah yeder. O yücedir, hakimdir. (K. 42/51)

Bu ayetten anlamaktayız ki Allah insanla vahiy yoluyla konuşmaktadır. Allameler vahiy yolunu kapatmakla insanın Allah'la olan ilişkisine ambargo koymuşlardır. İslam dünyasının geri kalmış olmasının nedeni bu anlayıştır...

Unutmayalım ki kendisini iyi ruhla (kutsal ruhla) donatmış olan insana Allah her zaman içe doğuş aracılığıyla varlığını duyurur ve doğru yolu gösterir...

Yukarıdaki ayet ve açıklaması birçok gerçeği açıklamaktadır. Anlayan varsa beri gelsin...

Av. Eren Bilge, 12.10.2010

+

KATKIDA BULUNANLAR:

Mustafa Dinçer

Anlamayacak bir şey yok Hayri Ağabey.

Kutsal Ruh adı üzerinde kutsal, temiz, Tanrının ruhu iken, insanın kendi ruhu, karanlık, kirlenmiş ve Şeytana uymuştur. Sonuç olarak kötü işlerimiz nedeniyle ölüyoruz ve Kurtarılmaya ihtiyacımız var.

Mesih'in fidesi, kurbanı isteyen herkese (ölenler dahil) kurtuluş yolunu açmıştır. Yeter ki akli kullanarak iman edelim.

Biz de bu güzel varlıklara (İsa ve Yehova) yaptıkları iyiliğin karşılığını dediğiniz gibi güzellekle, doğrulukla, temizlikle, insana yararlı bilgi ile sevgi ve saygı ile geri ödemeye çalışalım. Gerçi bu bir hediyedir ve karşılığını veremeyiz. Ama sevgimizi aklımızı kullanarak itaat ile gösterirsek (iman budur esasında safdillik değildir, yani iman görülen gerçeklere dayalı olarak görünmeyeni de kabul anlamına gelir yoksa saf torik dincilerin uygulamaları iman değildir...)

Saygılar

Mustafa Dinçer, 12.10.2010

X

K. 2/117 OL DEMESİ YETERLİ

“O, gökleri ve yeri örneksiz yaratandır. Bir işe hükmetti mi ona sadece “ol” der, o da hemen oluverir.”
(K. 2/117. Ayrıca bak: 3/47. 16/40. 19/35. 36/82. 40/68)

Diyanet Vakfı Yorumu:

Allah Teala'nın bir şeyi murat etmesi, onun hakkında “Ol!” emridir. Allah'ın dilediği her şey vakti saati gelince mutlaka olur.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bütün Peygamberler; insanlardaki geleneksel din anlayışı yerine gerçek din anlayışının hakim kılmaya çalışmışlardır...

Ne var ki hiç biri anlatmak istedikleri Allah anlayışını anlatamamışlardır. İnsanlar yine atalarından intikal eden göklerde bir yerlerde, kendileri dışında, kişisel ve nesnel maddi varlık inancını korumuşlardır.

Dinler bu tür inançlarını koruyanları “ölü” olarak kabul etmişlerdir. Peygamberlerin bütün çabaları ise ölüleri diriltmek yönündedir.

Yüzlerce ayetten şu ayeti örnek olarak gösteriyorum:

“Allah kimi hidayete erdirirse, doğru yolu bulan odur.

Kimi de şaşırtırsa, işte asıl ziyana uğrayanlar onlardır.” (K. 7/178)

Dinlerdeki asıl sorun hidayete erme sorunudur.

Hidayete ermeyi; akli kullanmak, sağduyuya kulak vermek, vicdanının sesini dinlemek olarak nitelendirebiliriz.

Yukarıdaki 2/117 ve benzerleri ayetler hidayet konusuna değinmektedir. Bu ayet bir insanın hidayete ermesi ile ilgilidir. Vakti saati geldiğinde bir de bakmışsın ki o insan gerçeği görmeye başlamıştır. Yoksa Doğa'daki her oluşum bir sürece bağlıdır. Bir tohumun oluşması, bir tomurcuğun çiçek açması, bir ceninin büyümesi hep bir sürece bağlıdır. Öyle ol demekle hemen olmaz... İnsanlar bu gerçeği gözden kaçırmamalıdır. Bu ayet bir insanın hidayete ermesi ile ilgilidir. Bir insanın hidayete ermesi tamamen Yaratan'ın takdirindedir.

Bir insanın hidayete erme yolunda çabaları yıllarca yanıtız kalabilir. Bu tamamen Yaratan'ın takdirine bağlıdır. İnsanın hidayete ermesine Yaratan hükmeder.... Bu gerçek de şu ayetle dile getirilmiştir. **“Bir işe hükmetti mi ona sadece “ol” der, o da hemen oluverir.” (K. 2/117)**

Demek ki bir insanın ölmeden önce ölmesi; İsevi deyimle “Yeniden doğması tamamen Yaratanın takdirine bağlıdır. Yoksa istediğin kadar çalış çabala... Yaratan, yaratılışında sana bu özelliği vermemişse bütün çabaların boşunadır.

Av. Eren Bilge, 8.6.2013

K. 2/136 HEPSİNE İNANIRIZ

“Deyiniz ki: “Biz Allah’a, bize indirilen Kur’ân’a, Keza İbrâhim’e, İsmâil’e, İshak’a, Yâkub’a ve onun torunlarına indirilene Ve yine Mûsâ’ya, İsâ’ya, Hülâsa bütün peygamberlere Rab’leri tarafından verilen kitaplara iman ettik. Onlar arasında asla bir ayırım yapmayız. Biz yalnız O’na teslim olan Müslümanlarız.” (K. 2/136)

[Ayrıca bakınız: 4/150. 2/285]

{KK, Tekvin 56 ve 59. bölümler; Yuşa 3/12}

+

Tefsiri:

K. 2/136’ncı âdetde Müslümanların nasıl îmân

etmeleri gerektiği anlatılıyor. Müslümanlar; Allah'a, kendi peygamberlerine ve ona indirilen kitaba inandıkları gibi Hz İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a Yakub'a, Yakub Oğullarından türeyen Yahudî kabilelerinin peygamberlerine Mûsâ'ya ve İsa'ya, hasılı bütün peygamberlere Rableri tarafından verilen kitaplara inanırlar.

Peygamberleri birbirinden ayırt etmezler Kimine inanıp kimini inkâr etmezler Hepsini Allah'ın Elçisi kabul ederler Peygamberler arasında muhakkak ki derece farkı vardır. Bilgi ye manevî derece bakımından farklıdırlar Onların kimi resuldür, kimi nebidir. Resuller, nebîlerden üstündür Resullerden de kimi ötekenden üstündür. Hâtemu-l enbiyâ ise bütün peygamberlerin en üstündür. Fakat kendi aralarında derece farkı olsa da peygamber olmaları dolayısıyla hepsi seçkin insanlardır. Elçilik görevi bakımından aralarında fark yoktur. Hepsi de bilgedir.

Âyette geçen el esbât sıbt'in çoğuludur sabi ve sebit şeklinde de söylenen ve Kitabı Mukaddes'te sebat peklinde geçen bu kelime bir kökten türeyen cemaat anlamıdır.. Arapçadaki kabilenin karşılığıdır Yakub Oğullarından türeyen kabilelerden her birine sıbt denmiştir. Yakub Oğulları Tekvîn Sifrinin 46'ncı babında açıklandığı üzere şunlardır. Ruben, Şimeon, Levi, Yehuda, Peretsin, İsakar, Zebulun, Cad, Aşer, Beria, Yusuf ve Benyamin.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

İsterseniz ayeti bir daha okuyalım. Ne diyor? Biz, diyor: "İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve torunlarına gönderilene, Musa ve İsa'ya verilene, Rableri tarafından peygamberlere verilene, onları birbirinden ayırt etmeyerek inandık..."

Bu ayet gösterir ki Tevrat'ı da, İncil'i de, Musa'yı da, İsa'yı ve diğer Peygamberleri de kabul ettik. Onlara inanırız ve onların kitaplarını da okuruz. Bunlar arasında ayırım gözetmeyiz.

Bu ayet nedeni ile olsa gerek halk arasında: "**Dört Kitabın dördü de hak!**" denir; denir ama hemen arkasından eklenir: Onlar tahrif edilmiştir (değiştirilmiştir).

Bu durumda akıl yürütelim; bu ayetten önce tahrifat

söz konusu ise bu ayetin söylenmemesi gerekirdi. Yok, bu ayetten sonra tahrifata uğramışsa, bu durumda da geleceği bilen bir Tanrı böyle bir ayet indirmemeli idi...

Kaldı ki Kuran'ın birçok ayetinde de Biz bu kitabı (Kuran'ı, Tevrat'ı ve İncil'i onaylamaktayız (tasdik etmek) denir. **(Bakınız: K. 2/87,137,285. 3/3. 5/46,48. 10/34, 29/51)**

Bu ayet gereğince bir Müslüman kutsal kitapları dördünü de, Tevrat'ı, Zebur'u, İncil'i ve Kuran'ı okuyup anlamakla yükümlüdür. Ne var ki Müslümanlar; bırakın Tevrat'ı, Zebur'u, İncil'i kendi kitapları Kuran'dan bile habersizdirler. Habersiz oldukları içindir ki türbelerden, ölülerden, yatırlardan yardım umarlar, onlardan şefaath beklerler. İsteklerinin gerçekleşmesini isterler. Oysa hemen hemen her gün onlarca kere okudukları Fatıha süresi şöyle başlar: **“Allah'ım, yalnız sana ibadet eder ve yalnız senden yardım dileriz.” (K. 1/5)**

Yine Kuran'ı okuyup akılcı yorumlayanlardan da akrep, çıyan, yılan görmüş gibi kaçarlardı. Gerçekleri söyleyene tahammül edemezler. Din konusunda akıl ve fikir yürütenleri dışlarlar.

Şurasını da önemle belirtmeliyim ki bütün kutsal kitaplar binlerce yıl önceki toplumsal koşullarla göre söylenmiştir. Şeriat kurallarının çoğu günümüz ahlak ve hukukuna uymazlar. Bizlere kala kala doğruluk, dürüstlük, iyilik gibi ahlaki değerler kalmıştır. Bunlar ise insanın ahlaki nitelik kazanmasına yeter...

Yalnız şurası çok önemlidir ki; bütün kutsal kitaplar akılcı, bilimsel ve gerçekçi bir açıdan okunup ele alınmalıdır. Yoksa işin içinden çıkılmaz. Yararı olacağına zararı olur.

Av. Eren Bilge, 9.7.2010

+

KATKIDA BULUNANLAR:

1. Sayın Bilge Balta;

Elimden geldiğince (Kuran'ın Türkçesini okuduğumdan bu yana) 1980 yılından beri sizin işaret ettiğiniz bilgileri çevreme yaymaya çalıştım. Yobazlara karşı gösterdiğim tepki nedeniyle beni Müslüman saymadıklarından olacak kimse bana inanmadı. Kuran'ın Türkçesini okuyun diye yalvarmalarımı bile kale almadılar. Hatta kendi yakınlarım

bile. Ne var ki, onlar bana inanırlar. Tabi bu yetmez. Okuma ve düşünme tembeli bir toplum haline geldik maalesef.

Saygılarımla...

Dinç Akal, 8.7.2010

X

K. 2/138 ALLAH'IN BOYASI

“Siz Allah’ın verdiği rengi alınız. Allah’ın boyasından daha güzel boya vuran kim olabilir? “Biz ancak O’na ibadet ederiz.” deyiniz.” (K. 2/138)

Açıklaması:

Hıristiyanlar çocuklarını sarımtırak renkteki vaftiz suyuna daldırmakla onların gerçek anlamda dine girdiklerine inanırlar. Oysa bu ayette: “Biz, Allah’ın doğuştan her insana verdiği temiz fitrat olan “Allah’ın boyasıyla boyandık.” demenin uygun olduğu bildiriliyor.

Söyleniş Nedeni:

İbn Abbas dedi ki: “Hıristiyanlardan birisinin bir çocuğu doğup yedi günlük olunca onu temizlemek için-Ma’mudî-denilen kendilerine mahsus bir su ile boyatırlardı ve “bu sünnet olma yerine geçen bir temizliktir” derlerdi.

İşte bunu yaptıkları zaman: “Bu çocuk şimdi gerçek bir Hıristiyan oldu” derlerdi.

Bu sebeple Allah Teala bu ayeti indirdi.”

+

Tefsiri:

(K. 2/138) İşte fitrî (doğal) iman, Allah’a¹ teslim olup peygamberler arasında bir ayırım yapmadan hepsine inanmaktır. Bu şekilde inanan kimse, Allah’ın fitrî boyasıyla boyanmıştır. Baksana; bütün; tabiat;.Allah’ın bu doğal boyasıyla boyalıdır. Onun doğal boyası dururken yapma boyalarla boyanmağa ne gerek var? Bu yapma boya, insana güzellik değil, çirkinlik verir. Gerçeğe aykırı inançları ruha doldurmak, insan kafasını bunaltır, ruhu kirletir.

K. 2/138’nci ayette Allah’ın boyasıyla, ezelden beri insan ruhuna konan, doğuştan gelen tevhit inancı kastedilmektedir. Hıristiyanlar, çocuklarını sarımtırak bir suya batırarak vaftiz ederler. Bu boyalı su ile o çocuğu gerçek Hıristiyanlığa soktuklarını sanırlar. Onlara göre bu su, İsa’nın içinde

doğduğu sudur: Sünnet yerine geçen bu su, çocuğu manevi kirlilerden temizler.

İşte bu âyetle Cenabı-ı Hak onlara, imanın sudan imanla değiştirilmenin doğru olmadığını bildirmektedir. İman kalp işidir. Sarı suya sokulmakla insanın kalbine iman girmez. Bunlar şekilden ibaret şeylerdir. Bunların gerçek imanla alâkası olamaz.

Hz. Peygamber.(s.a.v.): “Her çocuk, İslâm yaratılışı üzerine doğar, sonra onun annesi, babası onu ya Yahudî, ya Hıristiyan veya Mecûsî yaparlar.” demiştir.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Görülüyor ki Hıristiyanlar vaftiz etmekle; yani insanları suya batırıp çıkarmakla, onların günahahtan kurtulacağına inanmaktadır. Bu ise biçimsel bir işlemdir. Oysa İslam Peygamberi, göstermelik ve sembolik eylemlerle insanların günahahtan kurtulamayacağı inancındadır. İnsanın huzura ermesi yapılan biçimsel işlemlerde değil samimi olarak yaptığı eylemlerdedir. Bunu da İslam Peygamberi “Allah’ın Boyası” ile simgelemiştir.

“Allah’ın Boyası”na boyanmak ise ruhun arınması ile olur. Ruhun arınması; insanın mal mülk sevdasından, şan şeref düşkünlüğünden vazgeçerek mütevazı bir yaşamı yeğlemesi ile oluşur.

İnsan yaşamı doğruluk, dürüstlük, iyilik ve temizlik üzerine oturtunca “Allah’ın Boyası”nı boyanmış olur.

“Allah’ın Boyası”nı boyanmış kişinin yaşamı huzur ve güven içinde geçer. İnsan günlük, aylık gereksinimlerini karşıladıktan sonra daha ne ister...

“Allah’ın Boyası”nı boyanmak; aç kalarak, oruç tutarak, nefsinin zora sokarak olmaz. İnsanın nefsinin de doyuma ihtiyacı vardır. Nefsinin doyuma ulaştırmayan insanların ruhsal dengesi bozulur. Her türlü rahatsızlık kendini göstermeye başlar. Ancak bu nefsin doyuma ulaştırılması da yasal ve ahlakî sınırlar içinde olmalıdır. Yasal ve ahlaki sınırları zorlayan nefsin tatmini ise insanı toplum ve yasalar karşısında zor duruma sokar...

Yanlış bir anlayış var. Nefis terbiyesinden insanın kendi nefsinin mahrumiyetlere sokması anlaşılıyor. Oysa nefsin

istekleri vücudun ihtiyacından doğar. Ancak bunun bir ölçüsü vardır. Birinci koşul nefsin ihtiyaçlarının karşılanmasında yasal ve ahlaki sınırların zorlanmamasıdır.

Allah'ın Boyası"nı boyanacağım diye insanın kendini mahrumiyetler içine sokmasının bir anlamı yoktur...

Ne demiş Yunus Emre:

“Derviş; ye yedir!

Bir gönül ele getir...”

Av. Eren Bilge, 10.7.2010

X

K. 2/141 AKLI KULLANMAK

Ayet: “İşte onlar bir ümmetti geldi geçti... Onların kazandığı kendilerine, sizin kazandığınız da sizedir! Siz onların işlediklerinden sorguya çekilmezsiniz. (K. 2/141)

Tefsiri:

K. 2/141'nci ayette insanın gerçek değerinin kendi amellerinden doğduğu, ataların şerefiyle övünmenin bir yarar sağlamayacağı hatırlatılarak: **“Onlar bir ümmet idi, gelip geçti. Onların yaptıkları kendilerine, sizin yaptıklarınız size aittir. Siz onların atıklarından sorulmazsınız.”** deniyor.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Ayetin anlatmak istediği halk arasında şöyle dile getirilir:

“Her koyun kendi bacağından asılır...”

Anlaşılan İslam Peygamberi, ataları ile övünen bir toplulukla karşı karşıya kalmıştır. Onların, atalarını övmesi üzerine de Peygamber kendilerine; onların özelliklerinden kendinize pay çıkarmayınız. Siz kendi niteliklerinize bakınız. Onlara layık olacak biçimde kendinizi yenilebiliyor musunuz, günün gereklerine göre hareket edebiliyor musunuz gerekli olan budur.

Gerçekten de bu gün İslam toplumu: Bilimde, teknikte, güzel sanatlarda, sporda, araştırmada, buluşta kendinden söz ettirememektedir. Hep, batının ürettiklerini kullanmaktadır. İslam dünyasının büyük bir çoğunluğu ise yoksulluk ve bilgisizlik içinde çok kötü koşullar altında yaşamını sürdürmektedir.

Demek istiyorum ki İslam dünyasının silkinip uyanması ve batı ile uygarlık yarışına girmesi gerekmektedir. Bu da İslam dünyasının Kuran'ın dediği gibi aklını kullanması ile olasıdır. Bu konuda Kuran şöyle demektedir:

“Fakat akıllarını çalıştırmayanlara ise şeytani musallat eder, o pislikte bırakır.” (K. 10/100) [Ayrıca bakınız: 11/118.119; 13/31; 88/21-22; 28/56]

Bilmem, İslam dünyası ne zaman aklını kullanacak? Batı dünyasından geride kalmış olmanın acısını ne zaman duyacak da atılıma geçecek?..

Av. Eren Bilge, 12.7.2010

X

K. 2/170 ATALARIN DİNİNE UYMAK

“Onlara, “Allah'ın indirdiğine uyun!” denildiğinde, “Hayır, biz, atalarımızı üzerinde bulduğumuz (yol) a uyarız!” derler. Peki ama, ataları bir şey anlamayan, doğru yolu bulamayan kimseler olsalar da mı (onların yoluna uyacaklar)” (K. 2/170)

“Kendilerine, “Allah'ın indirdiğine uyun” denildiği zaman, “Hayır, biz babalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye uyarız” derler. Şeytan, kendilerini cehennem azabına çağırıyor olsa da mı?” (K. 31/21)

“Hayır, sadece şunu söylemişlerdir: “Biz atalarımızı bir ümmet/bir din üzerinde bulduk; onların eserlerini izleyerek biz de doğruya ve güzele varacağız.” (K. 43/22)

Diyanet Vakfı Açıklaması:

Ayette, yaptıkları işin yanlışlığına ve çirkinliğine akıl erdiremeden, atalarının inançlarını körü körüne taklit eden müşrikler kınanmaktadır.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Kurandaki bu ayetler günümüze ışık tutmakta ve çıkış yolu göstermektedir.

Bu gün ülkemizde aklı başında din bilginleri “Dinimiz aslına uygun değildir. Uygulanan dinin içinde pek çok kurallar Emeviler tarafından dine sokulmuştur, yine dinimize birçok bidatler girmiştir...” diyerek görüşlerini belirtmektedirler. Bunların başında da Yaşar Nuri Öztürk gelmektedir.

Ne var ki bu görüşlere karşı olanlar: “Biz atalarımızdan böyle gördük. Böyle uygularız?..” derler...

Kuran ise: “Atalarımızın dinine uyarız!..” diyenlere, ayette görüldüğü gibi **“Peki ama, ataları bir şey anlamayan, doğru yolu bulamayan kimseler olsalar da mı (onların yoluna uyacaklar?)”** demekten kendini alamıyor...

“Ayette, yaptıkları için yanlışlığına ve çirkinliğine akıl erdiremeden, atalarının inançlarını körü körüne taklit eden müşrikler kınanmaktadır.”

Bu anlayışın sonuçları günümüzde de sergilenmektedir. Bütün İslam ülkeleri Amerika’dan, Hıristiyan Avrupa’dan geri kalmış durumdadır. Bu durumdan kurtulmanın tek yolu ise aklımızı kullanarak dine yeni bir anlayış ve yorum getirmektir...

Her ne kadar inanç ile akıl bağdaşmaz denirse de; insan, inançlarını akla ve araştırmaya dayandırmalıdır. Dinin emri de bu biçimdedir...

Bu gün bütün Tanrılı ve Tanrısız dinlere baktığımızda doğan çocuk anasının ve babasının dini üzerine gitmektedir. İçinde yaşadığı toplumu taklit etmektedir. Ne gördüyse onu yapmaktadır. **“Biz atalarımızdan, anamızdan, babamızdan ne gördükse onun üzerin gideriz!”** demektedir ki; buna, din ilminde din-i taklidi denir. Din-i taklidi ise insanı mana âleminden yoksun bırakır. Mana âleminden yoksun olan bir inanış ruhsuz ceset gibidir. Önemli olan din-i tahkikidir. Din-i tahkiki insanın önüne yeni yeni mana âlemi açar. İnsanın düşünce ufkunu genişletir.

Din olayı basit bir inanış değildir. Yaşamı anlamlandırmaktır. Dini özü Rusların Matruşkası gibidir. Matruşka içinde Matruşka vardır... Açtıkça içinde bir tane daha çıkar.

Mevlana bu durumu cevize benzetir. Cevizin dalından ilk koptuğunda kalın yeşil bir kabuğu vardır. Mevlana buna şeriat der. Bu yeşil kabuğun altında ise kahverengi ağaçtan kabuk vardır ki buna da tarikat adı verir. Bu kabuğu da kırıp altındakini çıkarırsan cevizin aslı bulunur ki buna da hakikat der.

İşte yukarıdaki ayet insanlara için esasını araştırmayı ve insana taklit üzere gitmemesini öğütlemektedir. Eğer

din-i takliden kurtularak dini tahkiki yoluna girilirse insan doğaya koşut bir din anlayışına girer ki bir çok tekliften ve tekellüften kurtulur. Buna da Kuran dili ile “Yaratılış Dini” denir. **(Bkz. K. 30/30) (Bu ayet üzerinde açıklama; sırası gelince yapılacaktır...)**

Önemli olan “Yaratılış Dinine” uygun bir yaşam sürdürmektir. Bu ise akıl yolu, bilim yolu ve gerçek yoludur. Ne demek istediğimi anlamak isteyenler **K. 30/30** ayetine bakabilirler.

Bütün çabamız İslam dünyasının bu geri kalmışlıktan kurtulmasına yöneliktir.

Av. Eren Bilge, 23.11.2012

X

K. 2/257 ALLAH, İMAN EDENLERİN YARDIMCISIDIR!..

“Allah iman edenlerin yardımcısıdır, onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. İnkâr edenlerin dostları ise tağutlar olup onları aydınlıktan karanlıklara götürürler. İşte onlar cehennemlik kimselerdir ki orada ebedî kalacaklardır. [Ayrıca Bkz. 5/ 16; 6/1; 14/1.5; 33/43; 57/9; 65/11]

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Aydınlanmanın simgesi bütün dinlerde ışıktır, mumdur, şamdandır. Bu nedenle tapınakların tümünde ilk yapılacak iş ışığı yakarak ortalığı aydınlatmaktır.

Alevilerdeki alev de aydınlanmanın simgesidir; ne var ki bu alev, Alevi adına dönüşmüştür. Bu dil bilgisi kurallarına aykırı bir söylemdir. Alevi adı ise Ali'den değil eskiden Anadolu'da yaşayan Alivülerden gelmektedir... (Bakınız: Meydan Laroussa...)

Allah'ın insanı karanlıktan aydınlığa çıkarması akla önem vermesinden gelir. Ne var ki bu akla öncelik tanınması önerisi kitaplarda kalmıştır. Herkes yine atalarından gördüklerine göre, geleneklere, göreneklere göre bir inanç sistemini sürdürüp gitmektedir.

İslamiyet'in yayılmaya başladığı ilk günlerde toplum Allah'a yakarmak için putları aracı olarak kullanıyordu. Onlara göre yukarda bilinmeyen bir yerlerde bir Allah var;

putlar da bu Allah'a aracılık yapar.

İslamiyet aracılık yapan bu putları kırdı; ama putlar aracılığıyla kendisine ulaşılmaya çalışılan Allah anlayışı kaldı. Hâlâ ve hâlâ yukarılarda, bilinmeyen bir yerlerde bütün kâinatı çekip çeviren, bütün canlıların yaşamını belirleyen, istediğini çoksul, istediğini yoksul eden, dilediğini karanlıklarda bırakan ve dilediğini de aydınlatan bir Allah var.

Oysa Kuran'ın derinliğine incelendiğinde bu anlayışa ters düşen ayetler var. Bir iki örnek verirsek yeter.

“Çünkü Allah, Hak'kın ta kendisidir...” (K. 31/30)

“Allah kişinin kendisi ile kalbi arasına girer.” (K. 8./24)

“Çünkü biz ona (insana) şah damarından daha yakınız.” (K. 50/16)

Daha bunun gibi onlarca ayet var. Ama ne demek istediği anlaşılmazsa neye yarar...

Bütün bu ayetlere ek olarak bir de hadis var ki çok önemlidir:

“Hiçbir yere sığmadım; mümin kululumun kalbine sığdım.” (Hadis)

Evet; ortada, bazı ayetleriyle, insanları, karanlıklardan aydınlığa çıkaran bir kitap var; acaba anlayan ne kadar?

Bu ayetlerin ne demek istediğini anlamayanlar; karanlıktan aydınlığa çıkamamış sayılırlar. Bunlar yaşamları boyunca karanlıklarda, yaşarak bocalayıp dururlar (Cehennem)...

Ne var ki karanlıklardan aydınlığa çıkanlar ise huzur ve güven içinde yaşayıp dururlar (Cennet)...

Av. Eren Bilge, 7.9.2010

X

K. 3/79 RABBANİ OLUN

“Allah'ın kendisine kitap, hüküm ve nübüvvet verdiği hiçbir insanın kalkıp da halka: “Allah'ın yanı sıra bana da kul olun.” Deme yetkisi yoktur. Lâkin o insanlara: “Öğretmekte ve okuyup okutmakta olduğunuz kitap sayesinde rabbanî olun.” Der. (K. 3/79)

Hüküm: İlim, anlayış gücü, Allah'ın hükmünü infaz etme

yetkisi;

Rabbânî: Fakih, âlim, muallim, eğitimci, ilmi ile âmil olan kimse demektir.

Tefsîr:

K. 3/78'nci âyette geçen yelvûne fi'li, leyy kökünden gelir. Leyy kelimesi, bir şeyi eğmek, bükmek demektir. Kitap ile dili eğmek, onun sözlerini başka anlama gelecek, şekilde telâffuz etmek, onu asıl manası dışında yorumlayıp tahrif etmek demektir.

Bu âyet, Yahudilerin, Kitabın sözlerini kasten yanlış telâffuz ederek ya da kitapta olmayan sözleri Kitaba sokup Kitaptaki bazı kelimeleri çıkarmak suretiyle tahrif ettiklerine işaret etmektedir.

Nisa' Sûresinin 46'nci âyetinde de Yahudilerin bu kasıtlı davranışları anlatılır. "Yahudilerden öyleleri var ki dillerini eğip bükerek ve dini taşlamak için kelimeleri yerlerinden tahrif ediyorlar:

'İşittik ve isyan ettik'

'Dinle, dinlemez olası':

'ra'inâ' diyorlar.

Eğer onlar: 'İşittik, itaat ettik', 'Dinle ve bize bak' deselerdi, elbette kendileri için daha iyi, daha doğru olurdu. Fakat Allah, inkârlarından dolayı onları lânetlemiştir, pek azı hariç, inanmazlar."

Bu ayetten Yahudilerin, kasten sözleri yanlış telâffuz ederek, yerlerini değiştirerek dili eğip bükme suretiyle tahrif yaptıkları anlaşılmaktadır.

Gerek tefsirini yaptığımız 78. ayetten, gerek Bakara Sûresinin 79, 80. ve Nisa Sûresinin 46. âyetlerinden Yahudilerin, bazı sözleri geveleyip tahrif ettikleri anlaşılmaktadır.

Yahudilerin, Kitaptan olmayan sözleri Kitab'a sokmaları, Kutsal Kitabın kendisinde değil, ona yaptıkları şerhlerde Kitabın âyetlerini kendi düşünce ve arzularına göre yorumlamalarıdır.

79-80'nci ayetlerde Kitap ve Hikmet sahibi hiçbir peygamberin, insanları kendisine tapmaya çağırmayacağı, melekleri ve peygamberleri tanrılaştırmayı emretmeyeceği vurgulanmaktadır. Onlar sadece Allah'a kulluk etmek olan

tevhit dini İslâm'ı tebliğ etmişler, insanları sadece Allah'a kulluğa çağırmışlardır.

Hz. İsa, Allah'a "Baba" demişse bu, Allah'ın kâinatın sahibi olduğunu anlatmak için kullandığı mecazî bir sözdür. Fakat ona inananlar, bu sözü hakiki mânâsında anlayıp İsa'yı "Allah'ın oğlu" sanmışlar ve sapmışlardır.

Yahudiler Uzeyr'i, Hıristiyanlar da İsa'yı Allah'ın oğlu sanarak onları Peygamberlikten tanrılık derecesine çıkarmışlardır. Oysa hiçbir peygamber Allah'a ortak koşmayı emretmez. Hiç peygamber kula kul olmayı emreder mi? Eğer ederse ona peygamber denilir mi?

Hz. Peygamber (sav), daima kendisinin bir insan olduğunu söylemiş, hiç kimsenin, Allah'tan başkasına tapmasına veya birini tapacak derecede kutsallaştırmasına müsaade etmemiştir. İnsanlar yalnız Allah'ın kuludur. Peygamberimiz, bir insanın, diğer bir insana "kölem" diye hitâbetmesini dahi hoş görmemiştir.

Buyurmuştur ki: "Hiçbiriniz, (elinin altında bulunanlara) 'kulum' demesin. Çünkü hepiniz Allah'ın kullarısınız. Fakat uşağım desin. Köle de sahibine 'Rabbim' demesin, fakat, 'Efendim' desin." (Müslim el Elfâzmine'l-edep, bab 3, hadis: 14)

79'ncu âyetteki "rabbani" kelimesine gelince: Bu konuda birkaç görüş ileri sürülmüştür: Sîbeveyh'e göre "rabbani", Rabbe mensup demektir.

Rabbi bilmek O'na itaat eden anlamına gelir. Nitekim Tanrı'yı bilmeğe, O'na itaate yönelen kimseye "İlâhî adam" denir.

Kelimedeki elif nün fazlalığı, bu niteliğin çokluğunu gösterir. Nasıl saç çok olana şarânî, sakalı uzun olana lihyânî denirse Rabbi bilen, ve O'na çok itaat edene de "rabbânî" denir.

Aslında bu kelime, Arapça değil, ya İbrânîce veya Süryânîcedir. Çünkü Kitabı Mukaddes'te de geçer. Kelime ister Arapça olsun, ister İbrânîce veya Süryânîce olsun, **rabbânî, bildiğiyle amel eden, hayrı öğreten insan demektir.**

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Burada üzerinde durmak istediğim Allah'ın dilediğine "kitap, hüküm ve nübüvvet (Peygamberlik)" vermesidir. Ne var ki din adamları Allah'ın verdiği bu "kitap, hüküm ve peygamberliği" yalnızca peygamberlere hasretmektedir.

Ayetin altında "Hüküm" ve "Rabbani" sözcüklerinin anlamı verilmiştir.

Hüküm denince Allah'ın hükmünü infaz etme yetkisi; anlayış gücü, İlim sahibi insanlar akla gelmelidir. Bu kimselerin peygamber olmaları koşul olarak ileri sürülmemiştir.

Hüküm sahibi kimseler de insanlara doğru yolu gösterebilir.

Bunun yanında **Rabbani** olanları da unutmamak gerekir. Bunlar da, âlim, Fakih (Hukukçu), muallim, eğitimci ve ilmi ile amel olan kimse demektir.

Ayette, hüküm ve Rabbani olanların da insanlara doğru yolu gösterebileceğini belirtmektedir. Bunların doğru olup olmaması ise davranışlarından belli olur. Kısa bir örnek vermek gerekirse onlarca kere Hac'ca gidip geldiği halde yüz elli kilo altın biriktirenlerin hüküm sahibi ve Rabbani olmasına olanak yoktur.

Yine villalarda oturup lüks arabalardan inmeyen tarikat liderlerinin de halka vereceği hiçbir şey olamaz...

Bunların arkasına düşenler; onlar, bana kul olun demediği halde, onlara kulluk yapmaktadırlar.

Bunlar her ne kadar Rabbani olarak biliniyorlarsa da; bildiğiyle amel etmeyen bu insanların arkasına düşmek, Allah'tan başkasına kulluk etmekten başka bir anlam taşımaz.

Av. Eren Bilge, 15.7.2010

X

K. 3/103 ALLAHIN İPİNE SARILMAK

"Hep birlikte Allah'ın ipine (Kur'an'a) sımsıkı sarılın."
(K. 3/103)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Ayette görüldüğü gibi Diyanet çevirisinde Allah'ın İpi olarak Kuran gösteriliyor. Ayetin altındaki açıklamaların çoğu Allah'ın İpi olarak Kuran gösteriliyor. Böylece Allah'ın

İpi, yalnızca Müslümanlara hasredilmiş oluyor; oysa bu kavram bütün insanlığı kapsamalıdır.

Allah'ın İpi; mecazi bir anlatımdır. Hani kuyuya düşen bir adamı kurtarmak için kendisine ip atılır ya...Bu kavramdan amaç bütün insanlığın kurtuluşa ermesi, huzur ve güven içinde olmasıdır...

Konuya bütün insanlığı kapsayacak biçimde açıklama getirecek olursak Allah'ın İpi'nden murat: Akıl, mantık, bilimsel veriler, sağduyu, vicdan olarak oluşan genel doğrular, evrensel ilkeler, olumlu kavramlar, insancıl değerler gibi erdemler ve güzel davranışlar (Salih amel) akla gelir. Bu erdemler insanlık tarafından kutsallaştırılır ve bütün insanlar bu kavramlara uyarsa insanlar arasında ayrılık söz konusu olmaz...

Saydığım bu ilkeler bütün dinlerin ve dinsel akımların anlaştıkları ilke ve kurallardır. Sanmam ki doğru yolda oldukları savında bulunan bu toplulukların hiç biri ırza tecavüzü, başkasının malını gasp etmeyi ve diğer yolsuzlukları ve usulsüzlükleri haklı göstermeye çalışmaz...

Bütün bunların yanında eğer Kuran'a sarılmayı Allah'ın İpi'ne sarılmak üzere kabul edersek bu gün Türkiye Cumhuriyetinde, önceki Cumhurbaşkanlarından Süleyman Demirel'in söylediğine göre 332 Kuran Ayeti uygulanmamaktadır. Çünkü Türkiye Cumhuriyeti Devleti laik bir cumhuriyettir. Türk halkının büyük bir çoğunluğu laiklikten ve yaşam yönteminden (hayat tarzından) memnundur.

Yine bu uygulaması ile Türk halkı, bütün İslam dünyasına örnek olarak gösterilmektedir.

Arap Baharı adı verilen kalkışmada da Arap Halkı Türk halkının uygulamasını örnek almaktadır. Haklıdır da; çünkü, şeriatla yönetilen bütün ülkeler içinde Türkiye örnek bir yaşam yöntemi (Hayat Tarzı) sürdürmektedir.

Unutmayalım ki Allah'ın İpi'ne sarıldıkları savında bulunan İran ve Suudi Arabistan; hâlâ kadının saçı ile, giysisi ile, makyajı ile ve araba kullanıp kullanmaması ile uğraşmaktadır.

Böyle bir anlayışı Allah'ın İpi'ne sarılmakla nasıl bağdaştırabiliriz...

Av. Eren Bilge, 21.7.2011

+

BİR OKURDAN:

Açıklama ve tefsirleri okumamın bir anlamı olmayacağına karar verip vazgeçmişken, senin açıklamanı görünce oh be diyorum...

Şükürler olsun ki senin açıklaman var.

X

K. 3/104 İYİLİĞİ EMRET KÖTÜLÜĞÜ MEN ET

“Ey müminler! İçinizden hayra çağıran, iyiliği yayıp kötülükleri önleyen bir topluluk bulunsun. İşte selâmet ve felâhı bulanlar bunlar olacaklardır.” (K. 3/104) (Ayrıca Bkz. K. [3/110.114; 7/157; 9/71. 31/17;112/ 22,41)

Diyanet’in açıklaması:

Müfessirler, bu ayetin emri uyarınca, Müslümanlar içinde, iyiliği emreden, kötülükten alıkoyan bir içtimai kontrol müessesesinin bulunmasının farz-ı kifaye olduğunu belirtmişler; ancak, bu görevi üstlenen kişilerde, görevin iyi ve hakkaniyete uygun olarak yerine getirilmesini mümkün kılacak bazı şartların bulunması gerektiğine de işaret etmişlerdir.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Ayete görüldüğü gibi amaç: İyiliği sahiplenip kötülükten kaçınmaktır.

Bütün dinlerin amacı da budur: Kötülükten kaçınmak; iyiliği yaşamına uygulamak...

Doğru, dürüst, güzel, iyi işler yapanlar daima huzur ve güven içinde olurlar.

Bu konuda Tevrat'ta şöyle bir ayet vardır:

“Benim dayanağım, kayam Rap'tır.” (Tevrat. 2. Samuel. 22/2-3 ve 22/32)

Burada “Rab'in” karşılığı: Doğruluk, dürüstlük, erdem, iyilik gibi tüm yüksek değerlerdir. Bu kavramlar yücedir. Din edebiyatına göre yüce olan kavramlar da Tanrı'dır... Kötülükten kaçınıp doğruluk, dürüstlük, güzellik, iyilik gibi kavramlara sarılanlar ki, dinde buna Salih ameller denir, arkasını sağlama almış olurlar.

Bu konuda Kuran'da da şöyle denir:

“Yeryüzüne doğru kişiler varis olacaktır.” (K. 21/105)

Kuran'daki bu ayet Tevrat'ta da yer alır: **“Doğrular yeri miras alır ve onda sonsuza dek otururlar.” (Mezmur. 37/29)**

Bu konuya İsa şöyle değinir:

“İmdi, her kim benim bu sözlerimi işitir ve onları yaparsa, evini kaya üzerine yapan akıllı bir adama benzer.” (İn. Mat. 7/24-27)

İsa'nın benim sözlerim dediği: Doğruluk, dürüstlük, güzellik, iyilik gibi Salih amellerdir.

Kuran da bu konuya soru yanıt biçiminde bir kere daha değinir:

“Hangisi daha iyidir? Onun temellerini takva ve Allah'tan hoşnutluk üzerine kuran kimse mi; (Yani, yaşamını doğruluk, dürüstlük, güzellik, iyilik üstüne kuran kimse mi?) yoksa, temelini, yıkılmak üzere olan bir uçurum kıyısına yapıp da onunla birlikte cehennem ateşine yuvarlanan kimse mi?” (K. 9/109)

Bütün bu anlattıklarımızdan anlaşılıyor ki inanç yetmez, iman yetmez, ibadet de yetmez... İlla ve illa ki Salih amel gerektir: Yani, doğruluk, dürüstlük, güzellik iyilik...

Bu konuda Ömer Hayam şöyle der:

**“İçin temiz olmadıktan sonra
Hacı, hoca olmuşsun kaç para,
Takke, tespih, seccade güzel
Ama, Tanrı kanar mı bunlara?”**

(İSLAM'I ANLAMAK. Prof. Dr. İsmail Yakıt. Ötüken Yayınları. İstanbul 2005. s. 31)

Av. Eren Bilge, 23.8.2010

X

K. 4/1 ALLAH GÖZETLEYİCİDİR...

Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan da eşini yaratan; ikisinden birçok erkek ve kadın (meydana getirip) yayan Rabbinize karşı gelmekten sakının.

Kendisi adına birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'a karşı gelmekten ve akrabalık bağlarını koparmaktan sakının.

Şüphesiz Allah, üzerinizde bir gözetleyicidir. (K. 4/1)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Yunus emre bu ayet konusunda: **“Bir ben var bende benden içeri...”** demiştir.

Halkımız bu dizeyi hiç unutmamış, sık sık yinelemiştir.

Gerçekten de insanın olumlu ya da olumsuz eylemleri hafızasına kazınır.

Yapılan olumlu ya da olumsuz eylemler zaman zaman hatırlanır.

İnsanın yaptığı eylemler,
İnsanın kişiliğini belirler.

Olumlu eylemler bizi erdeme yöneltir....
Olumsuz eylemler ise, mikrop gibi, benliğimizi eritir.

Bu ruhsal olaylar Kuran'da şöyle belirtilir:

“Üstelik, biri insanın sağ tarafında, biri sol tarafında oturmuş iki alıcı melek de (onun yaptıklarını) alıp kaydetmektedir.

İnsan hiçbir söz söylemez ki onun yanında (yaptıklarını) gözetleyen (ve kaydeden) hazır bir melek bulunmasın.” (K. 50/17-18)

Bunlar din edebiyatına göre mecaz anlamlı sözlerdir.

Arif, ermiş dediğin bu ayetlerin ne anlamda söylendiğini bilendir.

Yunusun, **“Bir ben var bende benden içeri...”** dediği ayetteki gözetleyiciler,

Öyle sanıldığı gibi, bizim dışımızda kişiliği olan maddî bir varlık değildir...

Bizi gözetleyen; bizim hafızamızdır, iç benliğimizdir.
Sorumluluk duygumuz, vicdanımız ve de kişiliğimizdir.

Kimde bu duygu yoksa o ölülerden sayılır.

Ölülerin sorumluluğu yoktur; onlar; dirilerden ayrılır...

Bizim sözümüz dirileredir; ölülere değildir.

Ölüler, dirilerden öğrenir...

Bizi gözetleyen bizdedir, içimizdedir.

Bu durum da Kuran'da şöyle dillendirilir:

“Oysa, yaptıklarınızı bilen değerli yazıcılar sizi gözetlemektedirler.” (K. 82/17-18)

Dediğim gibi yaptığımız eylemleri bir bir hafızamıza yazarız.

Ne zaman ki yakıyn gelir; o zaman yaptıklarımızı hatırlarız...

Bu ruhsal durumda Kuran'da şöyle bildirilir:

“Oku kitabını! Bugün hesap sorucu olarak sana nefsin yeter” denilecektir. (K. 17/14)

Kitabi bu şekilde anlar yorumlarsan sana yararı olur;

Kitabı bu biçimde anlayıp yorumlayamadıkları için;

İslam dünyası, önce düşman yaratır; onunla vuruşur,

Düşman kalmayınca birbiri ile boğuşur...

Av. Eren Bilge, 16.3.2011

+

K. 4/119 ŞEYTANI DOST EDİNMEK...

“Onları mutlaka saptıracağım, mutlaka onları kuruntulara sokacağım ve onlara emredeceğim de (putlara adak için) hayvanların kulaklarını yaracaklar.

Yine onlara emredeceğim de Allah'ın yarattığını değiştirecekler.”

Kim Allah'ı bırakıp da şeytani dost edinirse, şüphesiz o apaçık bir hüsrana düşmüştür.” (K. 4/119)

+

Prof. Suat Yıldırım'ca yapılan açıklama:

Burada Cahiliye Araplarının bazı uygulamaları kınanmaktadır. Putlar namına kesilmek üzere adak edilen

hayvanların kulaklarını yararlarıdır. Çocukların başlarında putlar namına bir miktar saç bırakır, cildi mavi renkle boyar, fitratı değiştirir, bazı mahlûklara tapınırlardı. Fakat şuna dikkat etmek gerekir ki, Kur'ân dünyadaki varlıklar üzerinde, münasip biçimde yapılan değişiklikleri reddetmez. Aksi takdirde medeniyetin tümü, şeytanın saptırması olurdu. Oysa medeniyet, Allah tarafından yaratılan şeylerin düzgün bir şekilde kullanılışından başka bir şey değildir. Kur'ân'ın şeytani değiştirmeler diye reddettiği husus, insan fitratının ve eşyanın (yani varlıkların) Allah'ın verdiği tabii fonksiyonların aksine kullanılması olayıdır.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bu ayette bana bana en çekici gelen cümle 3. Cümledir, ki o da şudur: **“Kim Allah'ı bırakıp da şeytanı dost edinirse, şüphesiz o apaçık bir hüsrana düşmüştür.”**

Gerçekten de şeytana uyanlar; yani kötü eylemde bulunanlar hüsrana uğrayacaklardır ki bu hüsrana Cehennem olarak ifade edilir.

Şeytana uymanın ölçüsü şudur. Yaptığımız bir işten toplum ne der kaygısına düşüyor muyuz? Düşmüyor muyuz? Eğer düşmüyorsak; yaptığımız bu iş şeytanidir...

Eğer yaptığımız işten huzur ve mutluluk duyuyorsak, hesaba çekilme kaygısı taşımiyorsak, vicdanen rahatsak o iş rahmanidir...

Ne mutlu yaptığı işten huzur ve mutluluk duyanlara...

Av. Bilge Balta, 9.8.2012

X

K. 5/35 O'NA YAKLAŞMAYA VESİLE ARAYIN

“Ey iman edenler! Allah'ın hukukunu gözetin, onun hukukunu ihlal etmekten sakının, O'na yaklaştırmaya vesile arayın ve O'nun yolunda mücadele edin ki korktuğunuzdan kurtulup umduğunuza kavuşasınız.”
(K. 5/35)

Tefsîr:

K. 5/35'nci ayette müminlere, felaha ermeleri için Allah'ın buyrukları dışına çıkmaktan kaçınmalarını, kendilerini Allah'a götüreceği vesile aramalarını ve Allah yolunda cihat

etmelerini emretmekte; inkâr edenlerin, yeryüzünde bulunan her şeyi fidyeye verseler dahi, kendilerini ahret azabından kurtaramayacaklarını bildirmektedir.

Bu âyetlerin iniş sebebi hakkında bir olay zikredilmemiştir. Herhalde bunlar da öteki âyetlerin ardından inmiştir.

El- Vesîle: vasıtaadır. "O'na vasıta arayınız" O'nu memnun edecek ibadetler ve yaparak rızâsına yaklaşınız, anlamınadır.

Tasavvuf çevrelerinde "O'na vesile arayınız." âyetini sizi Allah'a götürecek mürşitler arayınız şeklinde tefsîr ederler.

Mürşit insana Allah'a giden yolları gösterebilir, onu Hakk'a yöneltebilir, İslâm ahlâkını temsilde örnek olabilir.

Fakat Allah ile kul arasında vasıta yoktur.

Âyetteki vesîle, insanı Allah'ın rızâsına şaşırtacak ibadet ve eylemlerdir.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Süleyman Ateş Hocamızın şu sözü üzerinde durarak konuya girelim: "**Allah ile kul arasında vasıta yoktur.**"

Kendisini doğruluğa, dürüstlüğe, iyiliğe, edep ve erdeme hasreden insan bu yolda devam ettikçe içinden gelen ve kendisini uyarıcı bir sesle temas gelir. Bu ses, yanlış bir işe girişecek olduğunda kendisini uyarır. "Yapma der, yapacağın bu iş sana yakışmaz!" der.

İçten gelen bu sesi yanlış bir iş yapmaya kalkan hemen hemen bütün insanlar duymuşlardır. Bu ses, halk arasında "Cız!" ile ifade edilir.

Yanlış bir işe kalkıştığımızda içimizden gelen bu sese uyarak o kötü işi yapmaktan vazgeçtiğimiz takdirde; yani doğru olanı, iyi olanı, güzel olanı yaptığımız takdirde; bizi kötü eyleme iten dürtüden (Şeytan'dan) uzaklaşarak Allah'a yaklaşmış oluruz.

İnsanoğlu yaşam boyunca böyle bir ikileme karşı karşıya kalır. Ahlakî bakımından kötü olanı, yasal bakımdan suç olanı yaptığı takdirde huzuru ve rahatı kaçar. Kendini bir tedirginlik içinde bulur. Oysa doğru olanı, iyi olanı, güzel olanı yaptığı takdirde huzur bulur, tedirginlik duymaz. Bunun ölçüsü de vicdanen duyulan huzurdur...

Bilindiği gibi Allah; bütün olumlulukları, evrensel

değerleri, güzelliği, iyiliği, doğruluğu, dürüstlüğü kapsayan bir kavramdır. Bu nedenle derim ki daima doğru olanı, iyi olanı, güzel olanı yapmaya çalışmalıyız. Doğruluğu, dürüstlüğü, iyiliği yapma fırsatı elimize geçtiğinde bunu yapmaktan çekinmemeliyiz.. Böylece Allah'a kavuşmak için vesile yaratmış oluruz.

Tevrat'ta bu anlamda bir ayet aynen şöyle der:

“Rabbi bulunabilirken arayın; yakinken ona seslenin.” (Tevrat. İşeya. 55/6-7)

Bu da demektir ki doğruluk, dürüstlük, iyilik, ya da kötülük yapma fırsatı doğduğunda Allah'a yaklaşma fırsatı doğmuş demektir. Doğru olanı, iyi olanı yaptığımız takdirde Allah'a ulaştığımız oluruz...Yoksa bu öyle ibadetle, mürşide hizmetle olacak bir iş değildir.

Bir örnekle konumuzu noktalayalım: Biliyorsunuz 5 lira ile 50 lira birbirine benzer. Sen kasiyere 5 lira verdin; o ama aldığı 5 lirayı 50 lira sandı ve 50 liranın üstünü verdi. İşte burada zaman yitirmeden kasiyere: “Yok arkadaş ben sana 5 lira verdim; sen ise bana 50 liranın üstünü verdin. Al şu paranı...” dersen, Allah'a yaklaşmış olursun. İncil'deki deyimle: “Ona yakinken teslim olmuş olursun...”

Böylece Allah'ı bulunabilirken yakalamış oluruz.

Av. Eren Bilge, 14.7.2010

X

K. 5/54 DOĞRU ve DEĞİŞMEYEN DİN...

“Ey inananlar! İçinizden kim dininden dönerse şunu bilsin: Allah, yakında, kendilerini sevdiği ve kendisini seven, müminlere karşı boynu bükük, kâfirlere karşı başı dik bir topluluk getirecektir. Bunlar Allah yolunda tüm gayretleriyle didinirler, hiçbir kınayanın kınamasından korkmazlar. Bu, Allah'ın, dilediğine yönelttiği bir lütuftur. Allah, yaratılışı ve yarattıklarını genişletir, her şeyi bilir.” (K. 5/54)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Kınayanların kınamasından korkmamak... İnsan için önemli bir niteliktir.

İnsanlar, anlamadıkları davranışı, sözü kınarlar. Öyle ki

kendi inanç sistemine ters düştüğü takdirde inançsızlıkla suçlarlar. Bunlar genellikle Molla Kasım tipi insanlardır.

Biliyorsunuz bu Molla Kasım bir nehrin kıyısında Yunus Emre'nin eserlerinin başına geçmiş; kendi inanç sistemine ters düşen şiirleri yırtmış nehre atmış...

Yunus Emre bu olaydan sonra insanları uyarır. "Aman dikkat edin; siz de bir Molla Kasım'la karşılaşabilirsiniz!.." diye...

Gerçek yaşamda da böyle kişilerle karşılaşırız. Bilir bilmez senin düşüncelerine karışır; dahası seni dinden çıktığına inanır...

Bu konuda insanın yaratılışına göre düşünüp davrananlara Kuran'ın şöyle bir desteği vardır:

"O halde sen yüzünü, bir hanif olarak dine, Allah'ın insanları üzerinde yarattığı fitrata çevir. Allah'ın yaratışında değiştirme olamaz. Doğru ve eskimez din işte budur. Fakat insanların çokları bilmiyorlar. "(K. 30/30)

Ayet ne diyor? "Din duygusu insana yaratılışında verilmiştir. Doğru ve değişmez din işte budur!.." diyor.

Gerçeği bulma yetisi insanlara doğuştan verilmiştir. Kimsenin ateşe yaklaşma demesine gerek yoktur. Ateşte elin yanarsa bir daha sobaya elini sürmezsin...

İşte insan da olaylar karşısında iyiyi kötüyü bilir. İyi davranışlarında bulunursa bu davranışı toplum tarafından tasvip edilir ki buna sevap denir... Kötü bir harekette bulunduğu zaman da toplum tarafından ayıplanır, devlet tarafından cezalandırılır. Buna da, din dilinde, günah denir...

Bu sonuçlardan şu anlamı çıkarabiliriz. Sen davranışlarını yaratılışına (fitratına) uydur. Doğru ve değişmeyen din budur.

Ne var ki allamelerimizden kimileri "Biz der; akla değil dinimizin dediğine uyar, dinimizin kurallarını uygularız..."

Bu durumda ne oluyor?.. İşte bak koskoca İslam dünyasına... Bir tarih boyunca bir tırnak keseceği bile icat edememiş. Uygarlığın da gerisinde kalmıştır.

Demek ki doğru ve değişmez din aklın yoludur...

Av. Eren Bilge, 21.12.2012

X

K. 5/105 SİZ KENDİNİZİ DÜZELTİN...

“Ey iman edenler! Siz kendinizi düzeltin. Siz doğru yolda olursanız, yoldan sapan kimse size zarar veremez. Hepinizin dönüşü Allah’adır. O zaman Allah, size yaptıklarınızı haber verecektir.” (K. 5/105)

+

Diyanet Vakfı Açıklaması:

Bu ayette nemelazımcılık yoktur, ayeti böyle anlamak hatalıdır. İlgili ayet ve hadislerin bütünü bir arada değerlendirdiğimiz zaman çıkan mana şudur: Herkes kendine, ailesine ve çevresine karşı vazifelerini yapmakla mükelleftir; iyiliği emretme ve yayma, kötülüğü yasaklama ve önleme de bu vazife içindedir. Kişi bütün bunları yaptıktan sonra başkalarının yoldan sapması ondan sorulmaz ve ona zarar da vermez. Hz. Ebubekir’in açıklamaları da bunu teyit eder: Kays, O’nun bir hutbesinde kendilerine şunu söylediğini nakletmiştir: “Siz bu ayeti okuyorsunuz ve yanlış tevîl ediyorsunuz. Ben Allah Resulünün şöyle dediğini duydum: İnsanlar zalimi görüp de elinden tutarak mani olmazlarsa Allah’ın onlara kendi katından umumi bir azap göndermesi yakındır.”

+

Suat Yıldırım Meali 105. Ayet Açıklaması

Bu âyet, emr-i mâruf nehy-i münker isteyen âyetlerin hükmünü değiştirmiyor. Ashab zamanında bile böyle anlayanlar olunca Hz. Ebû Bekir (r.a.) minberden şöyle seslenmiştir: “Ey insanlar! Siz bu âyeti okuyor fakat, bundan maksadı, gereğince anlamıyorsunuz. Ben Resulullah (a.s.m)’dan şunu işittim: “İnsanlar bir zalimi görürler de zulmünü engellemezlerse, Allah Teâlâ hepsine azap eder.” Bu âyeti sırf ferdî bir manada almamalı, enfusekum’dan ferdi, nefsi ve tümüyle toplumun kendisini içine alan bir mana anlamalıdır. Yani fert, fert olarak, Müslüman toplum da toplum olarak, iyilik ve dürüstlüğü korumalıdır. Bununla beraber ayet bize asıl şunu gösteriyor ki: kurtuluş ve toplumun hidayeti de fertlerden başlar. Fertler düzelirse toplum da düzelir. Fertlerde sıhhat ve istikamet olmazsa, sayılarının artması kuvveti artırmaz. Bilakis sorunları

çoğaltır. Çünkü toplumda tam bir birlik olmazsa, toplama ve çarpma, kesirlerin çarpımında olduğu gibi, daha küçük bir neticeye götürür. Tam sayı olarak $3 \times 3 = 9$ ederken, $1/3 \times 1/3 = 1/9$ olur. Onun için önce tam sayı durumunda, kâmil fertler yetiştirmelidir. Toplumunu ıslah etmek isteyenler, emri mârufu kendilerinden başlatmalıdırlar. Keza sağlıksız bir toplum da, başka toplumları düzeltmez. Müminler, fert ve toplum olarak görevlerini yaparlarsa, görevlerini yaparlarsa, başkalarının sapmalarından sorumlu olmazlar.

+

Ümit Şimşek Meali Meali 105. Ayet Açıklaması

(30) Hz. Ebubekir, bu âyeti nemelâzımcılığa yol açacak şekilde yorumlayanlara şöyle demiştir: “Ey insanlar, siz bu ayeti okuyup duruyorsunuz. Oysa ben Resulullahın şöyle buyurduğunu işittim: İnsanlar zalimi görüp de ona engel olmazlarsa, Allah’ın cezayı genelleştirmesinden korkulur.” (Tirmizî, Tefsir 5:17.)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Yukarıdaki açıklamaları okursanız yanlış yolda olanlara müdahale önerilmekte olduğunu göreceksiniz...

Oysa yalnızca ayet okunup düşünülürse; müdahaleden söz edilmiyor. Yalnızca “**Siz kendinizi düzeltin**” deniyor ki doğru olan da budur...

Böylesi bir öneri Peygamberce bir öneridir. Kaldı ki önemli olan başkalarını düzeltmek değil; insanın kendini düzeltmesidir.

Yanlış yolda olana müdahale ettiğimiz takdirde şöyle bir tepki görürsek bozuma uğramaz mıyız:

“Sana ne be adam! Git sen, kendi yanlışlarını düzelt.” derse ne diyeceğiz? Kavga mı edeceğiz? Böyle bir tepki görürsek incinmez miyiz?

Gazetelerde okudum. Kırmızı ışıkta geçen bir sürücüyü; dönüp de “Hemşerim kırmızı ışıkta geçilir mi?” diyen sürücüyü; kırmızı ışıkta geçen sürücü, arabasından inip hiçbir şey demeden, kendisini uyarın sürücünün kafasına kurşun sıktıktan sonra arabasını binip hızla uzaklaşmıştır...

Günümüz modern toplumunda insanlar büyük bir gerginlik içinde. Burnundan soluyor. Öğüt dinleyecek

durumda değil. Dokunsan patlayacak.

Zaman Peygamberin yaşadığı zaman olmadığı gibi içinde yaşadığımız toplum da o toplum değil. Bütün bunlar düşünüldüğünde İslam Peygamberi sanki günümüzü görüyormuş gibi “Aman ha, kimseye karışmayın. **“Siz kendinizi düzeltin Siz doğru yolda olursanız, yoldan sapan kimse size zarar veremez.”**” diyor.

Hepinizin dönüşü Allah’adır. O zaman Allah, size yaptıklarınızı haber verecektir” sözcüklerine de açıklama getirme gerekirse “Hepinizin dönüşü Allah’adır.”

Bu şu demektir. Hepimiz, ancak, Hak denen; doğru, güzel, iyi olanı yaptığımız takdirde huzur buluruz. Buna da din ilminde Allah’a dönüş denir. **“Çünkü Allah, Hak’kın ta kendisidir.” (K. 22/62)**

Bu yolu kendimize düstur edinince; bütün geçmişimiz gözlerimizin önüne gelir ve **“Oku kitabını! Bugün hesap sorucu olarak sana nefsin yeter” denilecektir.”(K. 17/14)** ki böylece bütün yaptıklarımızdan haberdar oluruz...

Av. Eren Bilge, 21.9.2011

X

K. 6/93 ALLAH'A KARŞI YALAN UYDURAN

“Allah’a karşı yalan uyduran veya kendine bir şey vah yedilmemişken, “Bana vahyolundu” diyen, ya da “Allah’ın indirdiğinin benzerini ben de indireceğim” diye laf eden kimseden daha zalim kimdir?

Zalimlerin şiddetli ölüm sancıları içinde çırpındığı; meleklerin, ellerini uzatmış, “Haydi canlarınızı kurtarın! Allah’a karşı doğru olmayanı söylediğiniz, ve O’nun ayetlerinden kibirlenerek yüz çevirdiğiniz için bugün aşağılayıcı azap ile cezalandırılacaksınız” diyecekleri zaman hâllerini bir görsen!” (K. 6/93

+

Diyanet Vakfı Meali 93. Ayet Açıklaması

Müseylemetü’l-kezzab ve Esved-i Ansi gibi yalancı peygamberler, “Bize de vahiy geliyor” diyerek peygamberlik iddiasında bulundular. İşte bu ayet onlar hakkında nazil oldu.

+

Suat Yıldırım Meali 93. Ayet Açıklaması

Allah adına yalan şöyle olur: O'nun söylemediği söz O'na mal edilir, şeriki olmadığı halde ortak koşulur veya O'na eksik sıfatlar verilir.

+

3. Ahmet Varol Meali Meali 93. Ayet Açıklaması

93. İbnu Cerir'in İkrime'den rivayetine göre bu ayeti kerimenin: "Allah hakkında yalan uyduran veya kendine bir şey vahyedilmediği halde "bana vahiy geldi" diyenden..." diye başlayan kısmı Museylemetu'l-Kezzab diye bilinen ve peygamberlik iddiasında bulunan şahıs hakkında indirilmiştir. "Allah'ın indirdiği gibisini ben de indireceğim" diyenden..." diye başlayan kısmı ise Abdullah bin Sa'd bin Ebi Serh adlı şahıs hakkında indirilmiştir. Adı geçen kişi önce Müslüman olmuş sonra İslâm'dan dönerek Kureyşilere katılmıştı. Bu kişi: "Eğer Muhammed'e vahiy geldiyse bana da vahiy geldi. Eğer onu (yani Kuran'ı) Allah indirdiyse ben de Allah'ın indirdiği gibisini indirdim" diye konuşuyordu.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

İslam Peygamberinin yakınlarında bulunan iki kişi (adları açıklamalarda geçiyor.)

Peygamberi küçümsüyor. "O'na vahiy geliyorsa; bize de geliyor!" diyor. Böylece ortalığı karıştırmak istiyorlar. Bölücülük yapıyorlar. İslam Peygamberi de tepkisini yukarıdaki ayetle gösteriyor.

Olay toplumsal ve yerel bir olay. Bu olay tarihsel olayların nasıl geliştiğini gösteriyor. Olayın siyasal bir boyutu da var. Adamlar Peygamberlik savında bulunuyorlar.

Kuran'ı anlamadan okumanın insanlara yararı olmaz. Kuran okumakla sevap kazandığını sanır ama; sevap ancak okuduğunu anlamakla ve yaşama uygulamakla başlar.

Kuran'daki hikmeti arif olanlar anlar.

Önemli olan Kuran'daki ayetlerin hangisinin beşerî, hangisinin ilâhî, hangisinin siyasi olduğunu bilmektir.

Aşağıdaki örnekler konumuza açıklık getirmektedir:

İşte ilâhî ayetlere örnek:

"Eğer Rabbin dileseydi, yeryüzünde bulunanların hepsi elbette topyekûn iman ederlerdi. Böyle iken sen mi mümin olsunlar diye, insanları zorlayacaksın?" (K.

10/99)

“Rabbin yoluna hikmetle, güzel öğütle çağır!” (K. 16/125)

“Eğer yüz çevirirlerse (bilesin ki), biz seni onlara bekçi göndermedik. Sana düşen, sadece tebliğdir.” (K. 42/48)

“Artık sen öğüt ver! Sen ancak bir öğüt vericisin.” (K. 88/21-22)

Şu ayetler de siyasi ayetlere bir örnek:

“Haram aylar çıkınca bu Allah’a ortak koşanları artık bulduğunuz yerde öldürün, onları yakalayıp hapsedin ve her gözetleme yerine oturup onları gözetleyin. Eğer tövbe ederler, namazı kılip zekâtı da verirlerse, kendilerini serbest bırakın. Şüphesiz Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.” (K. 9/5)

“İslam’ı din edinmeyen kimselerle boyun eğerek kendi elleriyle cizyeyi verinceye kadar savaşın...” (K. 9/29)

Şimdi hak ve nısfet üzere düşünelim. “...mü’min olsunlar diye, insanları sen mi zorlayacaksın?” diyen bir Allah; nasıl olur da;

“... onları bulduğunuz yerde öldürün...”

Veya,

“İslam’ı din edinmeyen kimselerle boyun eğerek kendi elleriyle cizyeyi verinceye kadar savaşın...” der?

Birbirine zıt bu ayetleri gönderen kaynak aynı olabilir mi? Bu işin içinden nasıl çıkacağız?...

Bu işin içinden; ancak, hangisinin toplumsal, hangisinin siyasal, hangisinin ilâhi olduğunu ayırt etmekle çıkabiliriz...

Ne diyordu Mevlana:

“Dünle söylenen dünle geçti cancağızım.

Bu gün için yeni şeyler söylemek lazım!...”

Av. Eren Bilge, 31.8.2011

X

K. 6/103 KİMSE ALLAH’I GÖREMEZ

Gözler O’na erişemez. O’nun ilmi ise bütün gözleri ihata eder. (Gözlerin görmediği her şeye nüfuz eden, her şeyden haberdar olan) latîf ve habîr (haberi olan...)

O'dur. (K. 6/103)

[Ayrıca bakınız: 67/14; 31/16. KM. Çıkış 33/20; İncil. Yuhanna 1/18]

Açıklaması:

Bu ayet gözlerin, Allah'ı "ihata sûretiyle, künhüne (aslına, temeline...) erecek şekilde göremeyeceklerini bildirir.

Ehl-i sünnet anlayışına göre bu ayet, dünyada görmeyi nefyeder, ama cennetlikler Allah'ı göreceklerdir.

K. 75/23 âyeti "Rab'lerine bakacaklar" buyurduğu gibi, başka deliller de vardır.

Hz. Peygamber (a.s.)'dan bize ulaşan kesin hadisler ile bu rü'yet (görme) meselesi sabit olmuştur.

Yalnız birini nakledelim: **"Siz şüphe yok ki şu dolunayı nasıl birbirinizi itip kakmadan görüyorsanız Rabbinizi de göreceksiniz."**

Tefsir:

103'ncü ayet ise Allah'ın gözlerden gizli kaldığını, gözlerin O'nu algılayamayıp O'nun gözleri idrak ettiğini, lâtif ve habîr olduğunu bildirmektedir. Lâtif Kesifin zıddıdır. Lâtifdir, **madde değildir.**

Cisimde mutlak letafet olmaz. Cismin letafeti mutlak değil, görelî (ızâfî)dir. Mutlak (tam, kesin, genel) letafete ancak nûr denebilir.

...

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Gerek ayette, gerek açıklamasında ve gerekse tefsirinde insanın Allah'ı göremeyeceği vurgulanmaktadır.

Daha önemlisi olarak şu vurgulanmaktadır ki Allah'ın, madde olarak, somut olarak bir varlık değildir..

Tefsirde: "Allah, göklerin ve yerin nurudur.. Madde olmadığından gözle görülemez." denilmektedir.

"Allah, göklerin ve yerin nurudur." denilmekle de görünen madde âlemine dikkat çekilmekte ve bu nedenle madde âlemine İslam tasavvufunda vahdet-i vücud denilmiştir.

Gerçekten de Yaratan bizi çevreleyen bu dünyadır, evrendir. Buna din ilminde dört unsur da denir. Ateş, hava, su, topraktır. Artık kimse topraktan gelip toprağa gittiğimizi

yadsımamaktadır.

Bizler maddenin, dünyanın, evrenin sırrına eremediğimiz için bu âlemindeki oluşumlara toptan bir ölçümleme yapmışız Allah deyerek işin içinden çıkmışız. Oysa Allah'ın anlamı başkadır...

Her zaman açıklamaya çalışmışımdır. Yaratan başka Allah başkadır. Yaratan maddedir. Maddeyi çıplak gözle görebilmekteyiz. Ama Allah madde olmadığı için, somut olmadığı için çıplak gözle göremeyiz. O'nu ancak bir kavramlar topluluğu olarak algılayabiliriz.

Bütün evrensel değerler, doğa ve toplum yasalarına saygı, ahlak kurallarına uymak, erdem kuralları, doğruluk, dürüstlük, sevgi, şefkat gibi bütün olumlu değerler Allah kapsamı içindedir. Bu kavramlar da gözle görülmez çünkü kavramdır somut değildir. Ancak hissedilir, yaşanır... Bu hissetme ve yaşama da ancak mâna: yani ahret âlemine geçildiği zaman idrak edilir.

Bütün bunlar simgesel ya da mecaz anlatımlardır. Bütün bunlar insan yaşarken söz konusu olur. Din-i tahkiki yolunda ilerlediğimiz takdirde bu söylediklerimin gerçeği görülür.

Marifet iki cihanı da yaşarken idrak etmektedir.

Av. Eren Bilge, 17.7.2010

X

K. 6/116 ZANNA GÖRE OLUŞAN ALLAH...

“Eğer dünyada bulunan insanların çoğuna uyarsan, seni Allah'ın yolundan saptırırlar. Onlar sırf zanna uyarlar ve kafadan atarlar.” (K. 6/116)

[Bkz. 12/103; 37/71]

+

Tefsir:

116-117'nci ayetler, yeryüzündeki insanların çoğunun, inançlarında gerçeğe değil, zanna uyup saçmaladıklarını, onlara uyanların yoldan çıkacağını, kimlerin doğru yolda gidip kimlerin saptığını Allah'ın gayet iyi bildiğini açıklamaktadır.

Bu demektir ki: Rabbin onları bilir. Sen onların sapmasına, yoldan çıkmasına üzülme. Allah o sapıkları, yaptıklarıyla cezalandıracaktır.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

İsterseniz yorumumu okumaya geçmeden önce Allah denince aklınıza ne geliyor? Durup bir düşünün...

Bir keresinde genç bir kıza sormuştum:

“Allah denince aklına ne geliyor?”

Samimi olarak aklına geleni açıkladı:

“Tarık Akan gibi yakışıklı bir genç...”

Kimilerine göre Cennet'i Cehennem'i olup her zaman insanları gözetleyen, her şeye gücü yeten, dilediğini cezalandıran, dilediğini bağışlayan; dilediğini çoksul, dilediğini yoksul bırakan, hikmetinden sual edilmeyen, dünyanın, evrenin, dışında bilinmeyen bir yerde bulunan ve dünyayı, evreni yöneten güçlü bir varlık.

İşte Kuran bu anlayışa karşı çıkıyor. **“Böyle bir anlayış zanna dayanır ve insanlar böyle bir Allah anlayışını kafadan atarlar.”** diyor...

Ünlü İslam Düşünürü Muhittin Arabi de bu konuda şöyle diyor: **“Allah, kulun zannına göre oluşan ilahdır.” (ÖZÜN ÖZÜ. s. 3)**

Yaratan her yerde hazır ve nazırdır; ancak Allah, yalnızca müminin bulunduğu yerde vardır. Öyle rastgele insanın bulunduğu her yerde değil “mümin kulun bulunduğu yerde...”

Bu nedenle **“Hiçbir yere sığmadan mümin kulumun kalbine sığımdım!”** denilmektedir.

Yine Kuran'daki bir ayette aynen şöyle denilmektedir:

“Bilin ki Allah, kişi ile kalbi arasına girer...” (8/24)

Demek oluyor ki Allah, insanın dışında değil içindedir... Marifet içimizde olan bu Allah'ı bilmektir...

Bu konuda din kitapları üzerinde inceleme yapılmalı ve gerçek araştırılmalıdır... Ve en önemlisi de her söylenene kulak asılmamalıdır.

Şu kadarını söylemeliyim ki Allah; uygulamakla yükümlü olduğumuz, doğruluklar, güzellikler, iyilikler ve doğru dürüst davranışlardır...

Doğa ve toplum yasalarına uyma zorunluluğudur...

Bu konuda şu Kuran ayetlerine de bakabilirsiniz: (K. 10/36, 66. 53/28)

Av. Eren Bilge, 18.7.2010

X

K. 6/122 ÖLÜNÜN DIRİLMESİ

“Ölü iken kendisini dirilttiğimiz ve insanlar arasında yürümesi için kendisine bir ışık (iman nûru) verdiğimiz kişi, hiç karanlıklarda kalıp çıkamayan kimse gibi olur mu? Olmaz ama kâfirlere, yapmakta oldukları işler böyle güzel gösterilir.” (K. 6/122) [Ayrıca bakınız: 67/22; 11/24; 35/19-23]

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Ayette “Ölü iken kendisini dirilttiğimiz...” denildiğine göre ortada ölü iken dirilen bir kişi vardır. Bu kişi ise 2. Halife Ömer'dir. Oysa Ömer İslam Peygamberinden sonra ölmüştür.

Öyleyse Ömer nasıl olmuş da dirilmiştir. Demek ki Ömer İslamiyet geçmeden önce mana âlemine göre bir ölü idi. Ne zaman ki İslam Peygamberinin dünya görüşü ile tanıştı. Yeni bir dünya görüşüne sahip oldu.; Allah'ı bildi, kendini bildi, gerçeği gördü, basireti açıldı, atalarının dinini, geleneği, göreneği terk etti, aklını kullanmaya başladı, olayları muhakemeye başladı; işte o zaman kendisine “Ölü iken dirildi...” dendi.

Ebu Cehil ise geleneksel ve görenekssel dünyasında ısrar etti; yeni bir dünya görüşü edinmedi, eski Allah anlayışında, atalarının inancında ısrar etti; yani yeni bir dünya görüşü edinemediği için kendisine “Ölü” dendi.

İsa Peygamber için de “Ölüyü diriltti” denir. Bu ölü diriltme olayı hep mecaz anlamındadır. Yoksa fiziksel olarak ölen bir kişiyi değil bir İsa bin İsa gelse diriltemez.

Demek istediğim bu dirilme olayları hep mecaz anlamda düşünülmelidir.

Elbette bu dinsel anlatım din edebiyatına ilişkin bir anlatım yöntemidir.

Kim Peygamberin getirdiği dünya görüşüne inanmışsa o, diri sayılmış; inanmayanlar ise ölü sayılmıştır. İster inan ister inanma; din anlayışına göre gerçek böyledir...

Bu Musa'da da böyledir, İsa'da da böyledir. Muhammed'de de böyledir.

Bu anlayış günümüzde de vardır. Aklını kullanmayanlar. Bilimsel düşünceye inanmayanlar, olaylar karşısında yargılama yapmayanlar, her söylenene inananlar, gerçeği araştırmayanlar basireti bağlanmış, “ÖLÜ” sayılır...

Allah ölülerin şerrinden dirileri koruya. Amin!..

Av. Eren Bilge, 19.7.2010

X

K. 6/165 “ŞÜPHESİZ RABBİN CEZASI ÇABUK OLANDIR.”

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Hiçbir din işlenen suçtu karşılıksız bırakmamıştır. Her dinde işlenen suçun muhakkak bir karşılığı vardır.

Dinlerde suçun adına günah denmiştir. Kötü olan, insanın başını ağrıtan, huzursuzluğa sürükleyen her davranış günah kapsamı içine alınır.

Hukukta bir anlayış vardır. Bir suçta iki kere ceza verilmez. Her suçun cezası bir kere verilir. Ne var ki insan bu dünyada toplumun verdiği ceza ile kurtulmuş olmaz. Bunun bir de öbür dünyada karşılığı vardır ve muhakkak öbür dünyaya varılınca kendinden bir de orada hesap sorulacağına inanılır.

Oysa yukarıdaki ayetin anlamı başkadır. Dikkat edilirse “**Rabbin cezası çabuk olandır.**” deniyor. İşte önemli olan da budur.

Yine geleneksel anlayışa göre Allah bu günahı bir yere yazıyor; günahkar ölüp de Cehenneme vardığında kendisinden hesap soruluyor. Bu ise bir zamana bağlıdır. Oysa ayet zaman tanımıyor. Cezanın çabucak verileceğini belirtiyor....

İşte Tanrı bilgisi olanlarla, din duygusu gelişmiş olanlar yapılan yanlış bir davranışın cezasını anında göreceğine inanır.

Gerçekten de Tanrı bilgisi yüksek olanlarla din duygusu gelişmiş olanlar yanlış bir davranışta buldukları zaman hemen Tanrı'nın uyarısı ile karşılaşır. Bir huzursuzluk, tedirginlik duyar. Vicdan azabı çeker. Çektiği bu vicdan azabından bir an önce kurtulmanın yollarını arar. Gerekirse anında incittiği insandan özür diler.

Gerçi yanlış davranışın insan ruhunda bıraktığı etki hiçbir

zaman silinmez. Yapılan yanlış, zaman zaman, suçu işleyen insanı rahatsız eder. Tek tesellisi “**Özür diledim, pişman oldum, bir daha yapmam. Daha ne yapabilirim?**” diyerek kendine hesap vermesidir.

İnsanın dindar olmaktan amacı bu aşamaya gelmesi ile doğru orantılıdır. İnsan tekamül ettiği oranda Tanrı'ya yaklaşır. Dinler insanın tekamülü ile uğraşır. Onun içindir ki gerçek din anlayışına varanlar başkasının inancı ile uğraşmaz; o, kendi eksiklerini gidererek tekamül etmenin, olgun bir insan olmanın, yollarını arar.

Ne mutlu olgun insan olmak için çaba gösterenlere...

Av. Eren Bilge, 29.9.2012

X

K. 7/26 SÜSLENECEK ELBİSE VERDİK...

“Ey Âdemoğulları! Size avret yerlerinizi örtecek giysi ve süslenecek elbise verdik. Takva (Allah'a karşı gelmekten sakınma) elbisesi var ya, işte o daha hayırlıdır. Bu (giysiler), Allah'ın rahmetinin alametlerindedir. Belki öğüt alırlar (diye onları insanlara verdik).” (K. 7/26)

+

Bir fikir sahibi olasınız diye ayetle ilgili açıklamalardan ikisini aşağıya aldım... Önce bu iki açıklamayı okuyalım; ancak diğer bütün açıklamalar da bu anlamda...

Diyanet Vakfı Meali 7/26. Ayet Açıklaması

Takva elbisesi, bazı alimler tarafından haya, Salih, amel, yüzdeki hoş çehre, tevazu belirtisi olan sert ve yün elbise, harpte giyilen zırh ve miğfer,

Allah korkusu, emrettiği ve yasakladığı konularda Allah'tan sakınmayı şiar edinme şekillerinde yorumlanmıştır. Buna, takvayı hatırlatan ve takvanın gereği olan elbisedir, yorumunu da ekleyebiliriz.

+

Edip Yüksel Meali 7/26. Ayet Açıklaması

Her ne hikmetse geleneksel yorumcular burada “beden” olarak çevirdiğimiz kelimeyi “çirkin yerler” olarak çevirmekte ve bunu cinsel organlar anlamında kullanmaktadırlar. Cennette işlediğimiz günah sonucu bedenleşmemiz olumsuz bir olaydı; ama, bedenimizin en önemli ve en

“ilginç” parçalarından biri olan cinsel organları “çirkin yerler” olarak tanımlamak yanlıştır. Allah bizi güzel bir biçimde yarattı; cinsel organlarımız dahil. “Beden” veya “vücut” diye çevrilmesi gerektiğine inandığımız “SeVeT” kelimesinin geçtiği diğer ayetler için bak 5/31; 7/20, 22, 27; 20/121.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bilindiği gibi insanlığın ilk buluşu örtünmek olmuştur. Ayette: **“Size avret yerlerinizi örtecek giysi ve süslenecek elbise verdik.” deniyor.** Bu anlatım mecaz anlatımdır; yoksa Allah, ne giysi vermiştir ne de giysi indirmiştir. Giysileri bulan ve giyen insanın bizzat kendidir...

Burada giyinmenin, örtünmenin bir zorunluluk olduğu anlatılıyor. Böyle bir zorunluluğun uyulması gereken koşullar (Allah olduğu anlatılmaya çalışılıyor; asıl önemli örtünmenin ise takva (kötülüklerden sakınmak) olduğu vurgulanıyor...

Din dilinde Allah, uyulması gereken zorunluluklar anlamına geldiğini daha önceki yazılarımda değinmişim. Bir örnek daha verelim. Şöyle bir ayet daha var:

(Savaşa) onları siz öldürmediniz, fakat Allah onları öldürdü. Attığın zaman da sen atmadın, fakat Allah attı. Müminleri, tarafından güzel bir imtihanla denemek için Allah öyle yaptı. Şüphesiz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir. (K. 8/17)

Bu ayette Bedir savaşından söz ediliyor. Allah gelip de Bedir savaşında ok mu attı? Müşrikleri Allah mı öldürdü? Yok öyle bir şey...Öldüren de ölen de insan...

Burada anlatılmak istenen savaşın bir zorunluluk olduğunu vurgulamaktır. Bu uyulması gereken zorunluluk Allah olarak anlatılıyor...

Bir örnek daha verelim. Örnek olarak Enfal suresinin 1 ve 41. Ayetini gösterebiliriz. Bu ayetlerde “Ganimetlerde Allah’ın da payının olduğu” söylenir.

Yerin ve göğün maliki olan Allah ganimete ne gereksinimi var. Burada Allah kavramı ile; dullar, düşkünler, öksüz ve yetim çocuklar, yolda kalmışlar. Yoksullar ve yardıma gereksinimi olanlar anlatılmak isteniyor.

Bizim mollalar “Allah tektir, eşi ve benzeri yoktur” diyerek işin içinden çıkmaya çalışıyorlar. Oysa din dilinde

Allah kavramının kapsadığı anlamlar çoktur. Marifet Allah kavramının hangi anlamda kullanıldığını anlamaya çalışmaktır. Böyle anlamaya çalışıldığı takdirde dinlerin bir yararı olur...

Bizimkiler, tesettür söz konusu olduğunda, bu ayet üzerinde durmazlar. Çoğu bu ayeti görmezden gelir. Örtünmeyi (tesettürü) kendi dünya görüşlerine göre biçimlendirirler. Dahası saçının bir teli görünmeyecek, tırnağının ucu görünmeyecek diye dayatırlar. Böylece kadınlarımızı çarşafa sokarak güzelliklerini gizlerler.

Ayet: “Size avret yerlerinizi örtecek giysi ve süslenecek elbise verdik.” diyor. Kadına da erkeğe de avret yerlerinizi örtün ve asıl önemlisi süslenin! diyor.

Süslenmek insanın güzelliğini göstermesidir. Demek ki esas olan süslenip güzelliğini göstermekmiş.

Bu gün kendisine Peygamber gönderilmemiş, kitap indirilmemiş kavimler de, kadını erkeği, avret yerlerini kapatıyorlar ve kendi anlayışlarına göre süsleniyorlar. Nedir o ayaklarına, burunlarına, kulaklarına taktıkları halhallar ve halkalar... Bunun için Peygamber göndermeye, kitap indirmeye gerek yok ki...

Birkaç örnek gösterirsek Amerika’da yaşayan Amazonlar, Afrika’da yaşayan pigmeler, Avustralya’daki Aborjinler, kendiliklerinden, edep yerlerini kapatıyorlar; ayaklarına, burunlarına, kulaklarına halhallar ve halkalar takarak süsleniyorlar.

Örtünmek insanın yaratılışında var. Süslenmek de... Hele kadınlar, kızlar için süslenmek bir zorunluluktur. Yalnız kadınlar değil erkekler de süslenme gereksinimi duyarlar. İnsanlar, süslenmekle kendilerine güvenleri artar. Hiç kimse çirkin görünmek istemez. Çünkü çirkinlik olumsuz bir niteliktir. Bu nedenle insanlar ellerinden geldiğince süslenip güzel görünmek isterler.

Bırakalım insanları nasıl giyinmek isterlerse, nasıl süslenmek isterlerse öyle süslensin. Bizi ilgilendirecek olan insanların takva üzerine yaşayıp yaşamamasıdır. Önemli olan takvadır. Yani kötülüklerden sakınma, doğruluğa, dürüstlüğe, iyiliğe yönelmedir.

İnsanda bizi ilgilendiren onun takva ile olan (kötülüklerden

sakınma) ilişkisidir...

Aklına, mantığına, sağduyusuna göre yaşamını belirlemesidir. Huzuru ve mutluluğu amaçlamasıdır.

Av. Eren Bilge, 23.11.2011

X

K. 7/179 ÖLMEDEN CEHENNEME ATILANLAR

“Biz cehennem için cinlerden ve insanlardan öyle kimseler yarattık ki onların kalpleri vardır ama bu kalplerle idrâk etmezler, gözleri vardır onlarla görmezler, kulakları vardır onlarla işitmezler. Hasılı onlar hayvanlar gibi, hatta onlardan da şaşkındırlar. İşte asıl gafil olanlar onlardır.(K. 7/179)

[Ayrıca şu ayetlere bakabilirsiniz: 46/26; 2/18; 8/23; 22/46; 2/171]

{KM, İşaya 6/9-10; Matta 13/13-14}

Söyleniş Nedeni: Yok...

Tefsir:

Nitekim 7/179'ncu ayet bu hususu gayet güzel açıklığa kavuşturmuştur: Yüce Allah, akıllan varken düşünmeyen, gözleri varken görmeyen, kulakları varken biri türlü Hakkın Sesini işitmeyen kimseleri cehenneme atmaktadır. Çünkü bunlar, kendilerinde bulunan yetenekleri kullanıp Hakkın yoluna gelmemişler; Hakkın sesini dinlememişlerdir. Bu halleriyle bunlar, düşüncesiz, söz anlamaz hayvanlara benzemişlerdir.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Demek ki yaşamda, idraksizler; yani gerçeği göremeyenler; yani basireti bağlı olanlar, kalp gözleri kapalı olanlar, kulakları olduğu halde gerçekleri duymayanlar var. Ve bunlar ayete göre hayvanlardan da aşağı görülüyorlar ve bunlar cehennem için yaratılmış varlıklar olarak kabul ediliyorlar.

İslam'da akıllı kullanmak, gerçeği görmek, Allah'ı bilmek çok önemli bir niteliktir. Ne var ki bu tür ayetlerin çokluğuna karşın İslam âleminde akla gereken önem verilmiştir. Ve asıl

önemlisi zanna göre bir Allah yaratılmıştır.

Yine inanç, daima akıldan üstün tutulmuştur. Bu nedenle de İslam âleminde bilim gelişmemiştir, insanlık yararına buluş yapan çıkmamıştır. Bizim çabalamamız da İslam âleminin de bir an önce akıl ve bilim yoluna geçmesidir. Bu da Türkiye'nin yaptığı gibi laikliğe geçmekle başlar.

Tefsirdeki "Akılları varken düşünmeyen, gözleri varken görmeyen, kulakları varken biri türlü Hakkın Sesini işitmeyen kimseleri cehenneme atmaktadır." sözlerine dikkatinizi çekerim. Akılları çalıştırmayanlar, gözleri olduğu halde görmeyenler, Hakkın sesini işitmeyenler cehenneme atılacaktır denmiyor da atmaktadır, deniyor. Yani cehenneme atmak için akıllarını kullanmayanların ölmesi beklenmiyor. Akıllarını kullanmayanların yaşadığı ortam cehennem olarak kabul ediliyor.

İslam âleminde, özellikle halkın yaşamı, yoksulluk, yokluk, bilgisizlik, huzursuzluk sürüp gitmektedir. Şu gün bile Sunni diye, Şii diye birbirlerini öldürüp dururlar. Bu bir cehennem yaşamı değil mi?

Bunun anlamı akıllarını kullanmayanlar yaptıkları iş sonunda muhakkak huzursuzluk duyacaklardır. Bu yaptıkları olumsuz davranış için pişmanlık ve vicdan azabı demektir ki dinsel öğretilerde cehennem yaşamı olarak ifade edilir.

Elbette bizim bu yorumumuz "Allah'ın hiçbir yere sığmayıp da inanan insanın kalbine girdiğini bilenler içindir. Yani **"Allah'ın, kişi ile onun kalbi arasına girdiğini"** (K. 8/24) bilenler içindir.

Allah'ı kendi dışında, bilinmeyen bir yerde arayanlar zaten akıllarını kullanmayanlardır. Çünkü bunlar denildiği gibi Hakkın sesini hiçbir zaman işitmedikleri için sorumlu tutulmazlar. Allah'ın ne olduğunu bilmeyenlerin sorumluluğu yoktur ve Allah kendisini bilmeyenlerin yaptıkları duayı da dikkate almaz.

Av. Eren Bilge, 20.7.2010

X

K. 7/196 O, İYİLERİ KORUR...

"Zira benim Mevlam, o kitabı indiren Allah'tır ve O bütün iyi kulların koruyucusudur." (K. 7/196)

[Ayrıca şu ayetlere bakınız: K. 11/54–56; 26/75–78; 43/26–28]

Açıklama: Yok

Söyleniş Nedeni: Yok

Tefsir:

Yüce Allah, Peygamberimizin dilinden, Allah'tan başkalarına Tanrı diye bel bağlayan onları kendi velisi, hamisi yapanlara sesleniyor: Onlara söyle:

“Benim velim, koruyucum, dostum, bu kitabı indiren Allah'tır. O, salihleri korur.” Diyor...

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Ayet, “Benim velim, koruyucum, dostum, bu kitabı indiren Allah'tır.” denildiğine göre; önce, Allah denince ne anlamamız gerekmektedir.

Aşağıdaki ayetler Allah ne olduğunu ve nerede bulunduğunu göstermektedir. Bu ayetlerde “Ben size yakınım; Allah kişinin kalbi ile kendisi arasına girer; Rabbin bütün insanları kuşatmıştır; Biz ona şah damarından daha yakınız; O kesinlikle bizlerle birlikte dir.” denmektedir.

Bu ayetler ve hadisler üzerinde düşünmemeli miyiz?

“K. 2/186 Ve kullarım sana beni sorarlarsa... **Oysa ben çok yakınım;**

“K. 8/24 ... evet Allah, kişi ile kalbi arasına girer.

“K. 17/60 ‘Rabbin gerçekten bütün insanları kuşatmıştır!’

“**K. 20/46** O dedi: ‘Korkmayın. Evet ben sizinle birlikteyim; duyarım ve görürüm.’ “Ve hiç kuşkusuz insanı yarattık ve benliğinin ona telkin ettiği şeyi biliriz.

“K. 50/16 Biz, ona şah damarından yakınız!”

“**K. 58/7** ... Üç kişinin baş başa olduğu yerde, dördüncüleri mutlaka odur. Beş kişi olsa, altıncıları mutlaka O'dur. Bunlardan az veya çok olsunlar ve nerede bulunurlarsa bulunsunlar, **O kesinlikle onlarla birlikte dir.**”

Yere göğe sığmayan Allah nasıl olmuş da bu can içine sığmıştır.

Niçin bir hadiste; **“Hiçbir yere sığmadım da mümin kululumun kalbine sığdım”** denilmektedir?..

Demek ki sözü edilen Allah insanda bulunan akıl, sağduyu, vicdan, sevgi, şefkat gibi duygular, düşüncelerdir.

Aklımız; mantığımız, sağduyumuz, vicdanımız yapılması gerekeni içimize doğdurur. Bunun nasıl oluştuğunu bilmediğimiz için Allah içime doğdurdu deriz.

Ayette; benim velim, koruyucum bu kitabı indiren Allah'tır dendiğine göre Peygamberin olaylar karşısında bulduğu çözüm yolu içe doğuştan (vahiy) başka bir şey değildir.

İçe doğuş insana daima iyi olanı yapmayı duyurur. Kötü olanı yapmayı duyuran ise Şeytan'dır.

Eğer insanoğlu yapılması gereken doğruları, iyilikleri, güzellikleri, olumlulukları yaparsa, yaşam yolunu doğruluk, dürüstlük, iyilik üzerine kurarsa Allah kendisini korur.

Yapılan kötülükler insanın başını belaya sokar; doğruluklar, iyilikler, güzellikler, olumlu kavramlar, genel doğrular ise insanın başını derde sokmaz. Buna da Allah'ın Salihleri koruması denir.

Av. Eren Bilge, 20.7.2010

X

K. 7/199 "SEN AF YOLUNU TUT, İYİLİĞİ EMRET, CAHİLLERDEN YÜZ ÇEVİR."

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Burada Peygamber kendi iç beni ile muhasebe yoluna gitmektedir...

Karşılaştığı olaylarda yüksek değerlere saygı duyulması gerektiği inancını dile getirmektedir. Çünkü Af yolunu seçmek cezalandırmaktan daha yüce bir kavramdır... Bunun yanında cahillikle suç işlemiş birini bağışlamak da; belki, onun yeniden doğuşuna, dirilişine yol açılabilir.

Yine iyiliği emretmek her zaman bir peygambere yakışan davranıştır. Bir peygamber elbette daima iyiliği emretmek zorundadır. Bir peygambere kötülüğü emretmek yakışır mı?

Hele cahillere aldırış etmeden yolunda gitmek, mesafe almak akıllı kişilerin başta gelen işidir...

Cahil, atalarından, çevresinden, toplumundan ne gördü ise onu doğru sanır.

Cehaletinin yoğunluğundan da herkesin kendisi gibi davranmasını ister. Kendisini dinleyenleri de yoldan

çıkmakla suçlar...

Bunun için insan daima aklına, sağduyusuna, geçmiş yaşantısına, deneylerine bakarak doğru olanı seçmelidir. Kafasına yatmayan öğütlere de kulak asmamalıdır.

Sağduyusu, mantığı kendisine doğru olanı gösterir. Doğruluğun ölçüsü; yapılan davranış başını ağrımayacaksa, kimse seni ayıplamayacaksa, yasalara da aykırı değilse; insan, doğru bildiğini yapmaktan tereddüt etmemelidir.

Yapılacak iş her zaman "af yolunu tutmak, iyiliği emretmek ve cahillerden yüz çevirmektir."

Yalnız şu var ki Af yolunu tutmak iyiliğe vesile olacaksa işe yarar. Yoksa af ile aşağılık duygusu depreşen suçlu; insanın başına iş açmaktan zevk alır. Bunu da akılda tutmak gerek....

Av. Eren Bilge, 17.8.2010

X

K. 7/200 "CAHİLLERE ALDIRMA, ALLAH'A SİĞİN."

"Sen af ve müsamaha yolunu tut, iyiliği emret, cahillere aldırış etme. Her ne zaman şeytandan sana bir vesvese gelecek olursa, hemen Allah'a sığın! Çünkü o duaları işitip icabet eder ve her şeyi bilir." (K. 7/199-200)

Açıklama:

Allah'ın emirlerine ve rızasına aykırı tarafa çeken, içten içe dürtten herhangi bir vesvese gelirse, müminin Allah'a sığınması, istiaze (Euzu billahi menişşeytanir racim demek...) kalesine girmesi emrolunuyor.

İnanç esasları, ibadetler, haramlar, insanlara karşı davranışlar, hülasa insanın hayatında karşılaşacağı her türlü durumda vesveseye mâruz kalınca Allah'a yönelmek, O'nun korumasına girmek gerekir. Ayetin muhatabı zahiren Hz. Peygamber görünmekle beraber, aslında bu hitabı işiten bütün insanlardır.

Tefsir:

199-203 ncü âyetlerde yüce Allah, Elçisine affı almasını, örfü emretmesini, câhillerden yüz çevirmesini, şeytandan bir dürtü geldiği zaman Allah'a sığınmasını emretmekte ve korunanların, şeytandan bir vesvese geldiği zaman düşünüp gerçeği göreceklerini, yani şeytanın kandırışına

kapılmayacaklarını; müşrik kardeşlerinin ise, durmadan onları sapıklığa çekmeğe çalışacaklarını bildirmektedir.

Afv: Malın fazlası (yani zekât), hatâyı bağışlamak, özrü kabul etmek anlamlarına gelir. Burada her iki mânâ da muhtemeldir. Eğer afv ile malın fazlası kasdedilmiş ise o zaman Cenabı Hak, Elçisine, mü'minlerden bütün mallarını değil, mallarının fazlasını almasını emrediyor. Fakat afvı takip eden örf kelimesine uygunluk bakımından burada afv'm bağışlamak, affetmek anlamında olması daha kuvvetlidir. Yüce Allah, Elçisine, sert davranmamasını, af ve müsamaha ile hareket edip hataları bağışlamasını, iyiliği emredip cahillere aldırış etmemesini buyurmaktadır.

Örf: İyilik demektir. Güzel, hayırlı olan her şey öftür. Ma'ruf da aynı anlamdadır. Örfü emretmek de Allah'ın elçisine ve ümmetine görev olarak verilmiştir.

Câhil: Düşüncesiz hareket eden, inkarcı, bir şey bilmez anlamlarına gelir. Burada câhil, düşünmeden his ve şehvetlerine göre hareket eden, birden bire kızan; düşüncesiz, kaba, münkir insan anlamındadır. Yüce Allah, Elçisine böyle câhillere aldırılmamasını, onların kaba davranışları ve kırıcı sözleri yüzünden moralini bozmamasını, şeytandan bir dürtü gelince Allah'a sığınmasını emrediyor. Şeytandan gelecek dürtü, câhil ve küstah davranışlar karşısında Elçinin şahsiyetinde uyanabilecek kızgınlığa işarettir. Münkirlerin kaba davranış ve sözleri, bir insan olan Elçiyi kızdırabilir. İşte Cenabı Hak ona, içinde böyle bir kızgınlık uyanırsa Allah'a sığınmasını buyuruyor.

İbn Kesîr, âyeti "Şayet şeytandan bir gazap erişir de bu seni, câhile karşı koymağa, onu cezalandırmaya sevk etmek isterse Allah'a sığın" şeklinde tefsir eder.

Şu hadîs de bu âyetin anlamını daha güzel izah etmektedir: "Huzurunda iki kişinin birbirlerine sövdüklerini gören Allah 'in Elçisi, 'Ben bir kelime biliyorum ki bunu söyleyen kişinin gazabı geçer: Eûzu billahi mine 'ş-şeytâni 'r-racîm (Kovulmuş şeytandan Allah'a sığınırım)" buyurmuştur.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Ortada böylesine barışı, affı, hoşgörüyü (müsamaha), iyiliği emreden ayetler ve daha bunun gibi yüzlerce ayet

varken bu İslam dünyası ömrünü hiddet ve şiddet içinde niçin geçirir bir türlü anlam veremiyorum...

Gerçi Kuran'da Cihat, Kılıç ve Şiddet ayetleri de var. Ancak köşemizde ilginç ayetleri işlediğimiz için onlara değinmiyoruz. Biz burada bu köşemizde yalnızca ilginç ayetleri ele almak istiyoruz. Bu nedenle Cihat, Kılıç ve Şiddet ayetlerine değinmiyoruz..

Söyleniş nedeni belirtilmediği için yukarıdaki ayetin niçin söylendiğini bilemiyoruz. Niçin söylenmiş olursa olsun tam bir Hak söz... Çünkü insanlara barışı, affı, hoşgörüyü, iyiliği emrediyor. Bütün bu tür sözlere yüksek anlamı olduğu için Tanrı Sözü denir...

Allah'a sığınma konusuna gelince; Şeytan bizi bir haksızlığa uğradığımızda, intikam almaya kışkırtırsa, ya da aynıyla mukabele etmeye zorlayınca, yani bizi kötü olanı yapmaya zorlayınca; sabırlı olmamız gerekir, duygularımıza uymamamız ve olayı zamana bırakmamız gerekir. **Buna Allah'a sığınmak denir.**

Aklımızı kullanarak olaylara çözüm aramalıyız. Sağduyu uyarınca doğru olanı, makul olanı yapmalıyız. Yani duygularımıza uyararak cahillik yaparak kendimizi zor duruma düşürecek bir davranışta bulunmamalıyız ki buna da din ilminde "Allah'a sığınmak adı verilir..."

7/119 ayette bir de "cahillere aldırış etme!" deniyor...

Zaman zaman cahillerin sataşmaları ile karşılıyoruz. Bu sataşmalar üzerine Kuran'daki bu ayetlere sarılarak bize hakaret edenlere aynı tonda seslenmiyoruz. Onların yaptıklarını cehaletlerine bağlıyoruz...

Ve ayrıca İbrahim Ethem'in başlıca öğrencilerinden Şakik'in şu sözlerine sarılarak teselli buluyor ve sesimizi kısıyoruz.

"O halka şöyle nasihat ederci: Dünyadan oruçlu olup ölüm ile iftar edin ve yırtıcı ve vahşi hayvanlardan kaçtığınız gibi câhil halktan kaçın." (ANA HATLARİYLE İSLAM TASAVVUFU TARİHİ. Prof. Dr. Cavit Sunar. Ankara 1978. s. 31)

Tam yirmi yıldır dünyadan oruçluyum, nefsimii öldürmekle iftar ediyorum, cahillerle muhatap olmamak için de 20 yıldır evden dışarı çıkmıyorum...

İslam dünyasındaki olaylara baktığım zaman şu soruyu kendi kendime sormadan geçemiyorum. **“Niçin barış, bağışlama, hoşgörü dururken huzursuzluk çıkarmak, ölüp öldürmek...”**

Av. Eren Bilge, 27.7.2010

X

K. 8/22 CANLILARIN EN KÖTÜSÜ...

**“Çünkü Allah katında yerde gezinen canlıların en kötüsü, o düşünmeyen sağır ve dilsizlerdir. (K. 8/22)
[Ayrıca şu ayetlere bakabilirsiniz: K. 2/171; 7/179]**

Tefsir:

8/22- Yüce Allah, sözü duyup da mânâsını anlamazlıktan gelen bu kimseleri, yer yüzünde deprenen canlıların en kötüsü saymaktadır; Allah katında devâbb (deprenen) canlıların en kötüsü, sağır, dilsiz ve düşüncesiz olanlardır. İşte bu insanlar öyle dilsiz, sağır ve düşüncesiz hayvanlar durumundadır. Çünkü sözü işitmiş görünürler ama gerçekte işitmez, manasını anlamazlar. İçlerindeki de söylemezler. Allah bu insanları hayvanlara benzetiyor. Bizzat hayvan sayıyor. Çünkü devâbb yeryüzünde hareket eden canlılardır, İnsanlar da bu tabirin içine dâhildir. **İnsanı diğer hayvanlardan ayıran, duyduğu sözün mânâsını anlaması, düşünmesidir.** Bunlar düşünmediklerine göre demek ki hayvanların en kötüsü bu düşüncesiz insanlardır.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bu ayet Diyanet çevirisinde: “Şüphesiz, yeryüzünde yürüyen canlıların Allah katında en kötüsü, akıllarını kullanmayan (gerçeği görmeyen) sağır, dilsizlerdir.”

Allah katında canlıların en kötüsü olarak **“akıllarını kullanmayanlar”** gösteriliyor.

Aklı kullanmanın ölçüsü nedir? Aklı kullanmanın en başta gelen ölçütü insanın kendi huzur ve mutluluğunu yitirmemesidir. Bunun da ölçüsü insan kendi huzur ve mutluluğunu yitirecek, başını derde sokacak, eylemlerden kaçınmasıdır.

Bu konuda İsa, İncil’de şöyle der: **“İnsan bütün dünyayı**

kazanıp da canından olursa neye yarar?" (İncil.Mat. 16/26)

Demek ki esas olan insanın kendini yitirmemesidir...

Aklı kullanmanın ikinci ölçütü ise insanın yaşadığı toplumun refahı için yeni yeni buluşlarda bulunmasıdır. Bir örnek verelim insanın mum yerine elektriği bulması...

İnsanlık yararına yeni yeni buluşlarda bulunmayan bir toplum aklını kullanmıyor demektir. .

Bir de tefsirdeki şu tümceye dikkatinizi çekerim: "İnsanı diğer hayvanlardan ayıran, duyduğu sözün mânâsını anlaması, düşünmesidir."

Böyle söyleyen din adamları üstelik Kuran'da da **"Anlayasınız diye biz onu Arapça bir Kuran olarak indirdik." (K. 12/2)** dediği halde Arap olmayan Müslümanlara; örneğin Türklere ibadetlerinde bile anladıkları dilden seslenilmemiştir. Sonra da **"İnsanı diğer hayvanlardan ayıran, duyduğu sözün mânâsını anlaması, düşünmesidir."** diyerek insanları suçlamaktadırlar.

İnsanların ne suçu var? Sen insanların anlamaması için elinden ne geliyorsa onu yapıyorsan. Hâlâ ve hâlâ Türklerin dininin ne dediğini anlamaması için Arapçayı dayatırsan yazık olmaz mı bu topluma...

Av. Eren Bilge, 21.7.2010

X

K. 8/24 HAYAT VERECEK SÖZLER

"Ey inananlar! Hayat verecek şeylere sizi çağırdığı zaman, Allah ve Resulüne uyun. **Ve bilin ki, Allah kişi ile onun kalbi arasına girer** ve siz mutlaka onun huzurunda toplanacaksınız." (K. 8/24)

Diyanet Vakfı Meali Açıklaması:

"İnsanlara hayat verecek şey Allah ve Resulünün emir ve yasaklarıdır. Şüphesiz ki O'nun her emrinde bir hikmet ve hayat vardır. Onun için O'ndan gelen her emri kabullenmek ve yerine getirmek gerekir.

Ayette **"Allah kişi ile kalbi arasına girer"** buyruluyor. Bu durumu tasvirten aciziz. Ancak başka bir ayette "Biz insana şah damarından daha yakınız" buyrulmuştur.

Allah insanın kabiliyetine göre kalbini dilediği tarafa çevirir.

Peygamberimiz şöyle dua ederdi: **“Ey kalpleri çeviren Allah! Benim kalbimi senin dinin üzerinde sabit kıl!”**

Tefsir:

24'ncü âyette yüce Allah, müminlere, Elçisinin sözlerini dinlemelerini, Elçisi, kendilerine hayat verecek önemli şeylere çağırdığı zaman onun çağrısına uymalarını emrediyor.

Allah'ın, insanın kalbine, bütün düşüncelerine vakıf olduğunu, insanların O'nun huzuruna çıkacaklarını, yani içlerinde taşıdıkları kötü niyet ve düşüncelerin, Allah'ın huzurunda açığa çıkacağını hatırlatıyor.

“Biliniz ki Allah, kişi ile kalbi arasına girer.” cümlesini bazı müfessirler şöyle manalandırıyorlar: Allah sizi birden bire öldürür, artık Allah'a ve Elçisine uyma fırsatını kaçırsınız. Bu ifade, insanları derhal söze uymağa teşvik etmektedir.

Bazı müfessirlere göre bu ifade: “Biz ona, şah damarından daha yakınız” ifadesi gibidir. Allah, kişiye, yapacağı işten daha yakındır. İnsanın düşüncesiyle yapacağı işler arasına girer, onu şaşkınlık içinde bırakır. Her iki takdirde de Allah ve Elçisinin emirlerine sürâtle uymağa teşvik vardır.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Öncelikle ayetteki şu tümceye dikkatinizi çekerim. İşte o cümle: **“Allah ve Resulüne uyun.”**

Burada Allah ve Peygamber özdeşliği görüyoruz. Çünkü Allah başka, Peygamber başka sözler söylemiyor ki...

Kaldı ki ayette “Allah kişi ile onun kalbi arasına girer” deniyor...

Bu ayette ne demek isteniyor önce bu konu üzerinde düşünmekte yarar var.

Ne demek oluyor bu “Allah'ın kişi ile onun kalbi arasına girmesi?”

Kişi ile onun kalbi arasına giren Allah; kişinin aklı, önsezisi, sağduyusu, sevgi, şefkat gibi insanî özellikler, uzgörü (gerçeği önceden görebilmek yetisi), vicdanı gibi üstün değerlerdir. Saydığım bu kavramların işlevine Hıristiyanlıkta

Ruhül Kudüs; İslamiyet'te ise Cebrail adı verilir. Bütün bunlar din dili kapsamına girer ve simgesel anlatımlardır. Öyle sanıldığı gibi ne getiren vardır, ne götüreren vardır. Hepsi senden sanadır...

Yaratan yaratılan ayrılığı yoktur. İslam ulularının vahdet-i vücud (varlık birliği) dediği de budur.

Yunus Emre bu gerçeği aşağıdaki biçimde dile getirmiştir:

“Bir ben vardır benden içeri...”

Ayetteki **“Hayat verecek şey!”** terimi dinsel bir terimdir ve çok önemlidir.

İnsana **“Hayat verecek şey!”** İnsanın dünya görüşünü değiştirecek akılcı, bilimsel, sağduyuya uygun, mantıksal yeni görüşlerdir. İnsanın daha önce duymadığı Hak sözlerdir; yani madde âleminden mana âlemine geçmesidir...

Bu sözleri İslam Peygamberi çağırdığı bir mümin için söylüyor. Bir adam aracılığı ile çağırdığı mümin: **“Şu namazımı bitireyim de öyle gideyim!”** diyor.

Bunun üzerine İslam peygamberi kendisinin söyleyeceği sözleri; müminin kılacağı namazdan daha önemli görüyor **“Benim sözlerim kılacağın namazdan daha önemlidir. Çünkü söylediğim sözler sana hayat verecektir. Seni diriltecektir.”**

Yunus Emre kendisine hayat veren sözleri duyduğunda:

“Ballar balını buldum; kovanım yağma olsun!”

demiştir...

Yine Yunus Emre böyle kendisine hayat veren sözleri duyduğunda duygularını şu biçimde dile getirmiştir:

Ayrıkçı nesne görmüşüm; bildiklerimi unutmuşum...

Av. Eren Bilge Balta, 24.7.2010

X

K. 9/74 BAŞARAMADIKLARI ŞEYE DE (PEYGAMBERİ ÖLDÜRMEYE) YELTENENLER...

“Bir şey söylemediklerine dair Allah’a yemin ediyorlar. Hâlbuki o küfür sözünü söylediler ve (sözde) Müslüman olduktan sonra inkâr ettiler. Ayrıca başaramadıkları şeye de (peygamberi öldürmeye) yeltendiler. Sırf, Allah ve Resûlü kendi lütfu ile onları zengin kıldığı için intikam almaya kalktılar. Eğer tövbe ederlerse, kendileri için hayırlı olur.

Şayet yüz çevirirlerse, Allah onları dünyada ve ahrette elem dolu bir azaba çarptıracaktır. Artık onlar için yeryüzünde ne bir dost, ne de bir yardımcı vardır.” (Diyanet Çevirisi) (K. 9/74)

Açıklamalar:

1. Küfür sözleri münafıklardan eksik olmuyordu. Meselâ: Tebük seferinde Hz. Peygamberin (a.s.m) develerinden biri kaybolunca Müslümanlar onu aramaya koyuldular. Münafıklar sinsi sinsi: “Şu adamın peygamberliğine bakın: Gökten haber alıyor, fakat devesinin nerede olduğunu bilemiyor!” dediler. Öte yandan münafıklar, Hz. Peygamberin ordusunun Bizans tarafından hezimete uğratılmasına kesin gözüyle baktıklarından, Abdullah İbn Übeyy’i Medine’ye kral yapma hazırlıklarına başlamışlardı. **(Suat Yıldırım Açıklaması...)**

2. Bu ayetlerin iniş sebepleri hakkında pek çok rivayetler vardır ve bunların önemli bir kısmı da sahihliğinden kuşkulanılmayacak rivayetlerdir. Zaten Kuran’ın hayatiyeti, yaşanan bir hayatla beraber dersini verirken bütün parlaklığıyla ortaya çıkmaktadır. Bu itibarla, nüzul sebepleri olarak adlandırılan olaylar, çoğu zaman, ayetlerin özlü ifadelerinin daha iyi anlaşılması için bir zemin teşkil ederler. Şu da var ki, bütünüyle bu olaylar üzerinde yoğunlaşıldığı zaman, olayların akışına dalarak Kuran’ın verdiği dersten uzaklaşma ihtimali güç kazanmaktadır. Bu itibarla, çok gerekli olmadıkça nüzul sebeplerine girmeden ve olayların ayrıntısına dalmadan, ayetlerin mealleriyle yetinmeye çalışacağız. Böylece, dikkatlerin, yaşanmış bir hayattan ziyade, yaşanmakta olan hayatlara daha kolay intibak edeceği düşüncesindeyiz. Yalnız şu kadarını hatırlatalım: Sözü geçen olaylar, daha önce de geçtiği gibi, Tebük seferi gibi son derece güç bir sefer sırasında cereyan etmiştir. Bu olaylar sırasında insanların ikiye ayrıldığını görüyoruz. Bir tarafta Allah’ın ve Resulünün vaatlerine iman ve itimat ederek üzerlerine düşeni yapmaya çalışanlar; diğer tarafta ise, sefere çıkmış olan orduyu, Allah Resulü başta olmak üzere, helâke doğru giden ve dönüşleri olmayan maceraperestler olarak gören ve hazırlıklarını da buna göre yapanlar. Bunların her ikisi de son derece canlı örneklerle

ayetlerde tasvir edilmekte ve insan, bunlar arasında bir tercih yapmak üzere aklıyla ve özgür iradesiyle baş başa bırakılmaktadır. (Ümit Şimşek Açıklaması...)

3. Tebük Seferine hazırlık yapılırken, Cülâs bin Süveyd, bir merkebe binmiş olduğu hâlde, mü'minleri cihaddan soğutmak maksadıyla: "Eğer Muhammed'in sözleri doğru ise, ben şu üzerinde bulunduğum merkepten daha alçak olayım" dedi. Bunu işiten oğlu Mus'ab bu söylenenleri Hz. Peygamber (asm)'a bildirince, Cülâs hemen Peygamber (asm)'ın huzuruna çağırıldı ve: "Ey Cülâs! Sen bunları söyledin mi?" diye sorduğunda, bunu asla söylemediğine dair Allah'a yemin etmesi üzerine bu ayet-i celile nâzil oldu. (Nesefî, c. 2, 195) (Hayrat Neşriyat Açıklaması)

4. İbnu Cerir'in Katade (r.a.)'den rivayet ettiğine göre biri Cuheyne kabilesinden diğeri ise Gıfar kabilesinden olan iki kişi kavga ettiler. Cuheyne kabilesinin ensâr ile dostluk anlaşması vardı. Gıfar kabilesinden olan adam Cuheyne kabilesinden olana üstün geldi. Bunun üzerine Abdullah bin Ubeyy, Evs kabilesine: "Kardeşinize yardım edin. Muhammed'in bize karşı yaptığı: "Besle köpeği yesin seni" atasözünde dile getirilenden farklı değildir. Eğer Medine'ye dönersek en yüce olan en aşağı olanı oradan çıkaracaktır" dedi. Bu sözü duyan bir Müslüman hemen Resulullah (a.s.)'ın yanına giderek bunu ona bildirdi. Resulullah (a.s.) Abdullah bin Ubeyy'e adam göndererek bunu söyleyip söylemediğini sordu. Abdullah bin Ubeyy böyle bir şey söylemediği üzere Allah'a yemin etmeğe başladı. Bunun üzerine Yüce Allah bu ayeti kerimeyi indirdi. Bu ayeti kerimenin iniş sebebi ile ilgili rivayetlerin en yaygın olanı budur. Ancak bu konuda daha başka rivayetler de nakledilmiştir ve bu rivayetlerin her birinde münafıkların Resulullah (a.s.) hakkında çirkin sözler söylemelerine sonra da bunu söylemedikleri üzere yemin etmelerine dair farklı olaylardan söz edilmektedir. (Diyaret Vakfı)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Yukarıdaki ayette açıkça "Ayrıca başaramadıkları şeye (peygamberi öldürmeye) de yeltendiler." Ne var ki ayetin altındaki açıklamaların hiçbirinde "başaramadıkları şeye

(peygamberi öldürmeye) de yeltenenler hakkında bilgi verilmemektedir.

Oysa üzerinde durulması gereken bu ayetlerdir.

Kimlerdir, Peygamberi öldürmeye yeltenenler?...
Peygamberi öldürmeye yeltenenler kimler olabilir?...
Peygamberin yakınında olmayanlar böyle bir işi nasıl yapabilirler?..

Açıklamalarda görüldüğü gibi başka rivayetlerin olduğunu da söylenmektedir. Bu konuda şöyle denmektedir:

“Bu ayetlerin iniş sebepleri hakkında pek çok rivayetler vardır ve bunların önemli bir kısmı da sahihliğinden kuşkulandırmayacak rivayetlerdir.”

Ve bunların önemli bir kısmının da sahihliğinden kuşkulandırmayacak rivayetlerdir, deniyor. Ancak bu rivayetler konusunda bilgi verilmiyor.

Ayette Peygamberi öldürmekten söz ediliyor. Böyle bir ayet üzerinde nasıl olur da önemle durulmaz...

Ne var ki İslam alimleri el birliği etmişçesine bu konu üzerinden durmuyorlar. Oysa durulması gerekir. Çünkü işin içinde suikast söylentisi var. Kuran, Allah kelamı olarak kabul edildiğine göre, Allah böyle bir olasılıktan durup dururken söz etmez. Demek ki işin bir gerçekliği var; fakat bizim İslam alimleri bu gerçekliğini niçin araştırmaz?..

Bu gerçekliği araştıran bir aydın kişi gördüm. O da medrese ve ilahiyat mezunu bir imam olup vicdanen rahat etmek için İslamî gerçekleri açıklamaya karar vermiştir ve dinsel konularda birbirinden önemli kitaplar yayınlamaya başlamıştır. Yukarıdaki ayetin başka rivayetlerini de **BİLİNMEYEN YÖNLERİYLE HZ. MUHAMMED'İN ÖLÜMÜ** adlı kitabının; 11, 22, 28, 60,95. Sayfalarında da bütün ayrıntılarıyla açıklamaktadır...

Dinsel konularda bütün gerçeklerin açıklanmasında yarar vardır. Gerçekler açıklandığı takdirde dine dayalı bütün kanlı siyasal olayların nedenleri ortaya çıkacaktır.

Av. Eren Bilge, 9.8.2011

X

K. 9/119 ALLAH'A KARŞI GELMEKTEN SAKININ VE DOĞRULARLA BERABER OLUN.”

+

Hayrat Neşriyat Açıklaması:

“İnsanın havfa (korkuya) ve muhabbete (sevgiye) âlet olacak iki cihaz, fitratında (yaratılışında) derc olunmuştur (konulmuştur). Alâküllihâl (herhâlde) o muhabbet ve havf, ya halka veya Hâlık'a (yaratıcıya) müteveccih (yönelik) olacak.

Hâlbuki halktan havf ise, elîm (acı veren) bir beliyedir (belâdır). Halka muhabbet dahi belâlî bir musibettir. Çünkü sen öylelerden korkarsın ki, sana merhamet etmez veya senin istirhâmını kabûl etmez. Şu hâlde havf, elîm bir belâdır. (...)

Mâdem öyledir, bu havf ve muhabbeti öyle birisine tevcîh et (yönlendir) ki, senin havfın lezzetli bir tezellül (eziklik) olsun. Muhabbetin, zilletsiz bir saâdet olsun. Evet, Hâlık-ı zü'l-Celâl'inden havf etmek, O'nun rahmetinin şefkatine yol bulup ilticâ etmek (sığınmak) demektir.

Havf bir kamçıdır, O'nun rahmetinin kucağına atar. Ma'lûmdur ki, bir vâlide, meselâ bir yavruyu korkutup sînesine celb ediyor (çekiyor). O korku, o yavruya gayet lezzetlidir. Çünkü şefkat sînesine celb ediyor. Hâlbuki, bütün vâlidelerin şefkatleri, rahmet-i İlâhiyenin bir lem'asıdır (parıltısıdır). Demek havfullahda (Allah korkusunda) bir azîm (çok büyük) lezzet vardır.” (Sözler, 24. Söz, 146) (Hayrat Neşriyat Meali 119. Ayet Açıklaması)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Ayette iki kavrama vurgu yapılmaktadır:

1. Allah'a karşı gelmekten sakınmak,
2. Doğrularla beraber olmak...

Allah denince bizim ilahiyatçılar; göklerde mekanı olan, bilinmeyen bir yerde bulunan, yeri ve cismi belli olmayan nesnelleşmiş, cisimlenmiş maddi bir varlığı tahayyül ediyorlar.

Bu Kuran'ın açıklamasına göre zandan öteye gitmemektedir. Okuyalım:

“K. 53/28. Bu hususta onların hiç bilgileri yoktur, sırf zanna tabi oluyorlar. Hâlbuki zan, gerçeğe ait hiçbir şey

ifade etmez.” (Ayrıca 2/78. 6/148. 10/66'ya da bakabilirsiniz)

“Allah'a karşı gelmekten sakınmak” ise iyi olan yerine çıkarımıza uygun üşüyor diye kötü olanı yapmak Allah'a karşı gelmek anlamına gelir. Halk arasında haksızlık yapanlar “Allah'ı tepeleme!..” diye uyarılır.

Demek ki “Allah'tan sakınmak” daima doğru, güzel, iyi ve erdemli olanı yapmamız anlamına gelir. Bu da yine Kuran'da “Salih amel” deyimini ile dile getirilir. Allah'tan sakınanlar Salih amel üzerine olurlar.

“Doğrularla beraber olmak...” ise çok büyük bir yetenektir. Burada insana daima Salih amel sahibi kişilerle inip kalkmak emrediliyor. Halk arasında bu kavram şöyle dile getirilir: **“İsli ile gezen isine, pisli ile gezen pisine bulaşır...”**

Bundan korunmak için ise “Doğrularla beraber olmak...” öneriliyor ayette.

Doğrular ile inip kalkanlardan kimseye kötülük gelmez...

Biz yukarıdaki ayeti böyle yorumlayarak konuya bir anlaşılabilirlik ve uygulanabilirlik getiriyoruz... Ve ayeti tümüyle bir daha yineliyoruz:

“Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakının ve doğrularla beraber olun.” (K. 9/119)

Av. Eren Bilge, 14.7.2012

X

K. 10/26-27 İYİ VE GÜZEL DAVRANIŞLARDA BULUNANLARLA KÖTÜLÜK İŞLEYENLER

“İyi ve güzel davranışlarda bulunanlara en güzel mükâfat yani cennet ile daha da fazlası olarak Allah'ın cemalini görmek var. Onların yüzlerine ne bir leke bulaşır, ne de bir zillet! İşte onlar cennetlidir. Onlar orada ebedî kalacaklardır.” (K. 10/26)

[Ayrıca şu ayetlere de bakabilirsiniz: K. 9,72; 55, 60; 76,11]

“Kötülük işleyenler ise, yaptıkları kötülük kadar ceza görürler. Kendilerini bir zillettir kaplayacak. Onları Allah'ın bu cezasından kurtaracak bir kimse yoktur. Yüzleri sanki kapkaranlık gece parçalarıyla kaplanmıştı. İşte onlar cehennemlidir. Hem de orada ebedî kalacaklardır.” (K. 10/27)

[Ayrıca şu ayetlere de bakabilirsiniz: K. 42/45; 14/42-44; 75/10-12; 3/106-107]

Tefsir:

26-27: İyilik edenler, yaptıkları iyiliğin fazlasıyla karşılığını bulacaklar, yüzlerinde üzüntü, tasa olmayacak, bahçeler içinde sevinç ve huzur ile sürekli kalacaklardır.

Kötülük edenler ise yaptıkları kötülüğün dengiyle cezalandırılacaklardır. İyilik edenler, yaptıklarının fazlasıyla ödüllendirilmekte, kötülük edenler ise sadece yaptıkları kötülük kadar cezalandırılmaktadırlar. Allah, lütuf, kerem ve rahmeti ile yapılan iyiliğe fazlasıyla karşılık verir. Yapılan iyiliğin fazlasını vermek lütuftur. Fakat yapılan kötülüğe, suçtan fazla ceza vermek haksızlıktır. Allah haksızlık etmez. Adaleti gereği işlenen suçun cezası ne ise onu verir, suçtan daha ağır ceza vermez.

Suçluyu Allah'ın elinden kurtaracak kimse yoktur. Suçlu, suçunun cezasıyla karşılaşınca yüzü, üzüntüden, kapkaranlık geceden kesilmiş parçalarla kaplanmış gibi kararır; tasadan kapkara kesilir. Ateş halkı olan bu insanlar, cehennemde sürekli kalacaklardır.

“Güzel davrananlara daha güzel karşılık ve fazlası var” cümlesi, iki şekilde açıklanmıştır:

Bir kısım müfessirlere göre güzel davrananlara verilecek elhusnâ (daha güzel), cennet, daha fazlası ise nimetlerin en büyüğü olan Allah'ı görmedir.

Mu'tezileye göre âyetteki ziyâde'yi Allah'ı görmek şeklinde açıklamak doğru değildir. “el-Husnâ” kişinin hak ettiği sevâb, “ziyâde” ise Allah'ın lütfiyle, hak edilen sevaptan fazlasını vermesidir. Her iki taraf da görüşlerini güçlendirmek için âyet ve hadislerden delil getirmişlerdir ‘.

Bize göre cennette Allah'ı görmek mümkündür. Bunu Kur'ân, açıkça ifade buyurmuştur. Ama âyetteki ziyâde'yi Allah'ı görmek şeklinde açıklamak uygun değildir. Âyetin amacı, Allah'ın yapılan iyiliği, fazlasıyla ödüllendireceğini belirtmek; O'nun lütuf ve kereminin bolluğunu anlatmaktır. Allah, bir iyilik yapana yüz kat ve daha fazla sevap verir. Bu, O'nun kereminin ve bol rahmetinin görüntüsüdür. Fakat yapılan kötülüğü, adaleti uyarınca ancak-misliyle cezalandırır veya rahmetinin tecellisiyle affeder. Kişiyi,

işlediği suçtan daha ağır bir ceza ile cezalandırmaz. Âyetin vurgulamak istediği, Allah'ın bol ikram ve sonsuz rahmet sahibi olduğudur. O'nun rahmeti her şeyi kaplamıştır...

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Ayette her ne kadar **“Allah'ın cemalini görmek var” deniyorsa da; şu ayette de “Gözler O'na erişemez. O'nun ilmi ise bütün gözleri ihata eder. (Gözlerin görmediği her şeye nüfuz eden, her şeyden haberdar olan) latif ve habîr O'dur.” (K. 6/103)** denmektedir.

[Ayrıca şu ayetlere de bakabilirsiniz: K. 31/16; 67/14]

(Tevrat. Çıkış 33/20 **“Ve dedi: “Yüzümü göremezsin, çünkü insan beni görüp de yaşayamaz.”**)

(Yuhanna 1/18: “Hiçbir zaman Allah'ı kimse görmemiştir. Babanın kucağında olan biricik Oğul, kendisi onu bildirdi.”)

Açıklaması da şu şekilde yapılmaktadır:

Bu âyet gözlerin, Allah'ı “ihata sûretiyle, künhüne erecek şekilde göremeyeceklerini bildirir.

Ehl-i sünnet anlayışına göre bu âyet, dünyada görmeyi nefyeder, ama cennetlikler Allah'ı göreceklerdir. K. 75/23 âyeti “Rab'lerine bakacaklar” buyurduğu gibi, başka deliller de vardır.

Hz. Peygamber (a.s.)'dan bize ulaşan kesin hadisler ile bu rü'yet (Görme) meselesi sabit olmuştur. Yalnız birini nakledeyim:

“Siz şüphe yok ki şu dolunayı nasıl birbirinizi itip kakmadan görüyorsanız Rabbinizi de göreceksiniz.” (Suat Yıldırım)

Allah'ı görme meselesinin anlamı derindir ve burada anlatmaya kalkarsak çok yer kaplar. Ancak bu görme sorunu da simgesel bir anlatımdır. Anlamı başkadır. **“Çünkü ”Kişinin kalbi ile kendisi arasına giren bir Allah'ın”** maddi bir varlığı olmadığını bütün İslam uluları açıkça belirtir.

Hadiste; ahrette göreceksiniz deniyor. İki cihan'ın sırrına erenler; ahret âlemine geçenler onun varlığını hissederler ve yaşarlar ve maddi bir varlığı olmadığı için kişi, zat olarak onu göremezler. Ancak davranışlarında hissederler...

Burada üzerinde durmak istediğim “İyi ve güzel

davranışlarda bulunanlarla”; “Kötülük işleyenlerin” durumu ile ilgilidir.

İyilik yapanlar bunun karşılığını her zaman bulurlar. Kimseden bir karşılık görmeseler bile kendi vicdan huzurları ile güven içinde, huzur içinde yaşamaları kendilerine yeter. Bu durum ruh âleminde Cennet ile anlatılır; yani insanın huzur ve güven içinde olması...

Kötülük yapanlara gelince onlar yaptıkları kötülüğün cezasını işledikleri anda duymaya başlarlar; elbette bu insanlarda Allah bilgisi ve Din duygusu varsa...

Allah bilgisi ve din duygusu olmayanlar yaptıkları kötülükten zevk bile alırlar. Bizim sözüümüz; duyarlı, sorumlu, Allah bilgisi ve Din duygusu olanlar içindir.

Bunlara din ilminde DİRİ denir. Bizim sözüümüz de zaten dirilerdir. Bizim ÖLÜLERLE işimiz yoktur...

Av. Eren Bilge, 28.7.2010

X

K. 10/31 ÖLÜDEN DİRİ, DİRİDEN ÖLÜ...

“De ki: “Sizi gökten ve yerden kim mızıklandırıyor? Ya da işitme ve görme yetisi üzerinde kim mutlak hâkimdir? Ölüden diriye, diriden ölüyü kim çıkarıyor? İşleri kim yürütüyor?” “Allah” diyecekler. De ki: “O hâlde, Allah’a karşı gelmekten sakınmayacak mısınız?” (K. 10/31)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bu ayet iki anlamda yorumlanır...

İlkbaharda Doğa'nın yeniden canlandığına hepimiz tanık olmuşuzdur. Kışın, kuru olan dallar ilkbaharda yeşil yapraklar ve çiçeklerle dolanır. Bunun yanında Doğa'da bütün canlılarda bir devinim başlar. İşte Kuran bu görüntüye dikkat çekerek Yaratan'ın işlerine dikkat çekmektedir.

Bu olayda yaratan Doğa'dır. Ne var ki ruhçular akıl yürüterek **“Böyle bir oluşum kendi kendine olmaz; muhakkak bunu yapan biri var!”** diyerek bir Allah fikrine ulaşırlar. Dikkat edilirse bu akılı yürüten, bir Allah'ın varlığına ulaşan insandır...

İkinci yoruma gelince “Ölü” denince; aklını çalıştırmayan,

atalarının gelenek ve göreneklerine saplanan, basireti bağlanmış kalp gözü kapalı olanlardır. Din ilminde Ölü olarak nitelenen bu insanlar; ne zaman ki aklını kullanmaya başlar, gerçeği görmeye başlar ve hidayete erer, işte o zaman bu insanlar “Diri” olarak nitelenir. Bu görüşümüze örnek olarak şu ayeti gösterebiliriz:

“Ölü iken dirilttiğimiz ve kendisine, insanlar arasında yürüyeceği bir nur verdiğimiz kimsenin durumu, hiç, karanlıklar içinde kalmış, bir türlü ondan çıkamamış kimsenin durumu gibi olur mu?..” (K. 6/122)

Görüldüğü gibi “Ölü iken diriltilen biri var.”

Kuran ayetlerinin söyleniş nedenlerine bakılırsa görülür ki, “ölü iken diriltilen kişi 2. Halife Ömer’dir.”

“Karanlıklar içinde kalmış bir türlü ondan çıkamayan kimse ise Ebu Cehil’dir...”

Din ilminin asıl amacı böyle basireti bağlanmış kalp gözü kapalı insanları diriltmektir. Karanlıklar içinde kalmış kişiyi büsbütün karanlıklara hapsedmek değildir.

Ne var ki siyasete hizmet eden din adamları bu işlevi görmektedir...

Yine din ilminde her türlü kötülüğe bulaşmış; çıkarından başka bir şey düşünmeyen faizci, karaborsacı, tefeci, vurguncu, bir adamın; doğru dürüst, iyi niyetli, başkasının hakkına gönül indirmeyen bir oğlu olması halinde, bu oluşum da “Allah’ın ölüden diri” yaratması olarak nitelendirilir.

Asıl önemli olanı da gençliğinde her türlü kötülüğe bulaşmış bir kişinin de sonradan hidayete ererek bütün kötü işlerden elini ayağına ayağını çekerek yepyeni bir kişiliğe bürünmesi **“Ölünün dirilmesi olarak!”** adlandırılır ki, önemli olan da budur.

Bir de dirinin ölmesi olayı vardır. Bu da önceleri doğru dürüst yaşayan, kötülükten korkan, başkasını incitmekten çekinen bir kişinin, sonradan, her türlü kötülüğü yapar duruma gelmesidir ki buna da ölüm denir. Dinlerin üzerinde durduğu ölüm böylesi bir ölümdür.

Dinlerin işlevi “ölüyü diriltmektir...”; diriyi öldürmek değildir.

Dinler bu işlevi yerine getireceklerine; karanlıklarda kalmış olanları büsbütün karanlığa sürüklemekte, insanları

kolayca yönetilecek miskin, pasif, hakkını aramaktan, yoksun, umudunu fiziksel olarak öldükten sonraki bir dünyaya bağlayan yaratıcılıktan yoksun aciz bir insan durumuna getirmektedirler.

Bütün bu anlattıkların din dilini bilenler içindir; din dilini bilmeyenler bu anlattıklarımın pek bir şey anlayamazlar...

Av. Eren Bilge, 17.5.2011

X

K. 10/62 VELİLER İÇİN KORKU ve HÜZÜN YOKTUR

“İyi bilirsiniz ki Allah’ın velilerine korku yoktur, onlar üzüntüye de uğramazlar.” (K. 10/62)

Tefsir:

“10/62. ayette Allah’ın velilerine yani sevdiklerine korku olmadığı gibi onların üzüntü çekmeyecekleri vurgulanmaktadır.”

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Böylesine önemli bir ayet; böyle iki sözcükle geçiştirilir mi?

Öncelikle Veli’nin anlamı üzerinde durmalıyız... Veli denince ne anlamalıyız?

Bu kavramla çocuklarımızı okula verdiğimizde karşılaşırız. Çocuk okula kaydedilirken “Velisi kim?” diye sorulur.

Bu demektir ki öğrenci çocuğun koruyucusu, gözeticisi kim? Ona kim sahip çıkacak. Çocukla ilgili sorunlar kime haber verilecek?

Allah’ın velisi denildiğinde anlamamız gereken; Allah’ı koruyup gözetenlerdir: Allah’ı daima yüceltenler ve ona saygı gösterenlerdir.

Veliler Allah’ı koruyup, yücelttikleri gibi; Allah da Velilerini koruyup gözetir ve de yüceltir.

Bu konuyu gerektiği gibi anlamak için önce Allah’ın ne olduğunu bilmeliyiz.

Allah, zannımıza göre oluşan somut, kişisel ve nesnel bir varlık değildir.

Öncelikle şunu bilmemiz gerektir. Allah’ın anlamı başka;

Yaratan'ın anlamı başkadır.

Yaratan; maddedir, somuttur, her yerde hazır ve nazırdır. Doğmadı, doğrulmadı, yarattı ama yaratılmadı...

Allah ise; düşüncedir, kavramdır, ruhtur; yalnızca insanın bulunduğu yerde bulunur... İnsanın bulunmadığı yerde Allah yoktur; ama, Yaratan vardır...

Bu konuda Yaşar Nuri Öztürk şöyle diyor:

“Kâinat, Yaratıcı kudretin bir belirşidir. Bu kâinat olup bitmiş değil, olmaktadır.” (Bkz. KUR'AN VE SÜNNETE GÖRE TASAVVUF. YAŞAR NURİ ÖZTÜRK. Yeni Boyut. 9. Baskı. s. 245)

Ne var ki Yaşar Nuri Öztürk de, diğer İslam Uluları gibi, Allah ile Yaratan kavramını aynı anlamda kullanmaktadır.

Allah: Uymak zorunda olduğumuz genel doğrular, yüce değerler, üstün kavramlar yanında, aklın, ahlakın, sağduyunun, vicdanın verileri olan güzel duygu ve düşüncelerdir...

Bu kavramları yaşamına uygulayan Veli Allah'ın koruyucusu ve gözeticisi sayılır. Yaptıkları bu davranışların hiçbirini başlarını ağrıtmaz. Kimse de kendilerine yaptıkları olumlu davranışlardan dolayı hesap sormaz. Bu nedenle de huzur ve güven içinde yaşayıp giderler...

Veliler; yaptıkları olumlu davranışlar yüzünden toplumda saygı görürler. Buna da Allah'ın kendilerini koruduğu anlamı verilir..

Ne mutlu Allah ve Yaratan kavramlarını bilenlere ve ne mutlu Allah'ı koruyup gözetenlere...

Av. Eren Bilge, 28.7.2010

X

K. 10/100 AKILLARINI ÇALIŞTIRMAYANLAR...

“Allah'ın izni olmadıkça hiç bir kimsenin iman etmesi mümkün değildir. (O, akıl ve iradelerini iman tarafına kullananlara iman nasip eder). Fakat akıllarını çalıştırmayanlara ise şeytanı musallat eder, o pislikte bırakır.” (K. 10/100) [Ayrıca şu ayetlere de bakabilirsiniz: 11/118–119; 13/31; 88/21–22; 28/56]

Tefsir:

99-100'üncü ayetlerde, Allah istediği takdirde,

yeryüzündekilerin hepsinin inanacağı, Allah'ın izni olmadan hiçbir canın inanamayacağı bildirilmektedir. Bunun anlamı şudur: Allah insanları serbest bırakmıştır. Eğer isteyip de zorlarsa, inanmayan kalmaz, herkes inanır...

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Allah insanları serbest bırakmışsa niçin peygamber göndermiş kitap indirmiştir. Demek ki Allah'ın bir isteği var; o da insanların doğrulukta, dürüstlükte, iyilikte bulunması ve edepli ve erdemli olmasıdır...

Allah'ın izin vermesi başka, insanın iradesini serbestçe kullanması başka...

Bu durumda Allah'ın izin vermediği; hakkı, adaleti, İslam'ı kısmet etmediği bir insanın başına **"İmana gel ya kâfir!"** diye çökmenin bir anlamı var mı? Allah onun Müslüman olmasına izin vermemişse onun ne suçu var?

Burada anlamamız gereken insanların yaratılışının erdemli olmaya elverişli olup olmamasıdır. Bunda içinde yaşadığı toplumun etkisi de vardır.

Bir insanın genlerinde; dehşet, şiddet, vahşet varsa onu insan-ı kâmil olmaya zorlayabilir miyiz?

Kedinin yapısında eti kapıp kaçmak var. Gördüğü yerde eti alır kaçır. Onun yaratılışı böyle, ne diyebilirsin?..

İnsanlar arasında da ham yapıda olanlar var. İşte bunlara ne denli öğüt versen, yol göstersen, boştur. O, yaratılışının gereğini yapar...

Burada önemli olan insanın aklını kullanmasıdır. Akıl; hiçbir canlıda insanda olduğu kadar yoktur. Akla göre davranmak insan olarak birincil görevimizdir.

Kalkınmak, Batıya ulaşmak istiyorsak bizim de aklımızı kullanmamız gerekir.

Ayette dendiği gibi aklını kullanmayanlar; gerilik içinde, yoksulluk içinde, yoksunluk içinde kalmaya mahkûmdur.

Bize düşen önce aklımızı kullanarak Batı dünyasından niçin geri kalmış olmamızın nedenlerini araştırmaktır.

Eğer şeytanın oyuncağı olmak, pislik içinde yaşamak istemiyorsak aklımızı kullanmak zorundayız...

Av. Eren Bilge, 16.7.2010

X

K. 11/112-113 EMROLUNDUĞUN GİBİ DOSDOĞRU OL..

“Öyleyse ey Resulüm, sen beraberinde olup tövbe edenlerle birlikte, sana nasıl emredilmişse öyle dosdoğru hareket et. Aşırı gitmeyin. Çünkü O, yaptığınız her şeyi görmekte olup işlerinizin karşılığını da size verecektir.

Bir de sakın zulmedenlere meyletmeyin, sempati duymayın. Yoksa size ateş dokunur. Aslında sizin Allah’tan başka yardımcınız yoktur. Sonra O’ndan da yardım görmezsiniz.” (K. 11/112-113)

Açıklama:

Bu âyetle ilgili olarak Hz. Peygamber (a.s.): “**Hûd Sûresi ve benzerleri beni ihtiyarlattı.**” buyurmuştur. Kurtuluş doğruluktur. Hedefe ulaşmanın en kısa yolu doğruluktur. Böyle olmakla beraber herhangi bir işte doğrunun hangi çizgide olduğunu tayin etmek bazen çok zordur. Ayrıca çeşitli noktalardan ilgisini kesip sarsılmadan dosdoğru olan o çizgi üzerinde yürüyebilmek daha zordur ve yine, istenilen hedefe ulaştıktan sonra, **doğruluk üzere sebat etmek büsbütün zordur.** İşte Efendimizi ihtiyarlatan, kendisinden ziyade, ümmetinin istikameti koruyup koruyamama endişesidir.

Tefsir:

11/112-113 Peygambere ve kendisiyle beraber tövbe eden, hak yola giren kimselere doğru olmaları; haksızlık edenlere karşı eğilim duymamaları; onların davranışlarına heves etmemeleri emredilmekte, aksi takdirde ateş azabına uğrayacakları, kendilerini o ateşten koruyacak velilerin de bulunmayacağı bildirilmektedir.

Doğruluğu emreden bu iki âyet, İslâm dininin asıl çekirdeğini oluşturur.

Müminin; gerek yaratana, gerek yaratıklara karşı doğru olması, haksız davrananlara dayanmaması, onlara ilgi ve iltifat göstermemesi, hareketlerine heves etmemesi gerekir.

Abdullah ibn Abbâs’ın, bu emrin önemine, şu sözleriyle dikkati çektiği rivayet edilir:

“Allah’ın Elçisine, bu âyetten daha zor gelen bir âyet inmemiştir. O kadar ki Peygamber: ‘Hûd Sûresi ve kardeşleri

beni ihtiyarlattı!” dedi.

Sûrenin nesinin kendisini ihtiyarlattığı sorulunca ‘Emrolunduğun gibi doğru ol!’ âyetinin kendisini ihtiyarlattığını söyledi. (meâtihi’l-ğayb: 18/71)

Bu rivayeti İbn Merdeveyh tefsirinde, İmran ibn Husayn’dan, Bezzâr da İbn Abbâs’tan çıkarmışlardır (Keşfu’l-hafâ ve Mutzilu’l-ilbas: 2/20).

Aynı mealde bir sözü de Tirmizî, Vakıa Sûresin tefsirinde İbn Abbâs’tan rivayet eder ve garip hasen hadis olduğunu söyler. Hadis olarak doğruluğu çok şüpheli olmakla beraber sahabilerin, bu âyete verdikleri önemi göstermesi bakımından mühimdir.

Haddi aşmayınız, Allah’ın belirlediği sınırların dışına çıkmayınız, başkalarının hakkına saldırmayınız” demektir.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Dinin temeli; doğruluktur, dürüstlüktür, iyiliktir, temizliktir. Bu kurallar; düşünen insanın, kötülükten çekinen insanın sık sık yinelediği kurallardır...

Aklı, sağduyusu, vicdanı olan her insan doğruluğun, dürüstlüğün, iyiliğin, temizliğin olumsuzluklar karşısında daha yüce bir değer olduğunu anlar ve bu yolda kararlı olmak gerektiğini kendi kendine yineler.

“Başkaları yapıyor ve karlı çıkıyor” anlayışı ile bir yere varılmaz. Önemli olan kişinin başkalarının yaptığı işi nasıl gördüğüdür. Eğer o iş; insanın aklına, mantığına, sağduyusuna, vicdanına ters düşüyorsa yapmamalıdır.

Herkesin yapması; bizim de yapmamızı gerektirmez. Herkes yaptığından kendine, vicdanına ve topluma (Allah’a) karşı sorumludur. Herkesin yapmış olması ahlaksız bir eylemi ahlaklı kılmaz.

Doğruluk, dürüstlük, iyilik, temizlik duygusu bütün insanlara yaratılışında verilmiştir. İnsan ruhunda bulunan bu duygu Yaratan’ın verdiği bir emirdir. İşte bunun içindir ki Peygamber de yaptığı nefis muhasebesi sonunda **“EMROLUNDUĞUN GİBİ DOSDOĞRU OL!”** diyerek yönünü belirtmiştir. Bu da ibadetle, imanla, sözle değil amelle olur... Çünkü yazılmıştır: **“İnsan yalnız ibadetle, imanla değil; amellerle Salih sayılır!”** (İncil. Yakub. 2/24)

Tevrat'taki şu ayet de önemlidir ve aynı anlamdadır: **“Kötü adam Allah’a mekruhtur; fakat, Allah’ın dostluğu doğrularadır.”** (Tevrat,. Süleyman’ın Meselleri. 3/32)

Ne mutlu **EMROLUNDUĞU GİBİ DOSDOĞRU** Olanlara!..”

Av. Eren Bilge, 9.8.2010

X

K. 12/2 DÜŞÜNÜP ANLAMANIZ İÇİN ARAPÇA İNDİRDİK...

“Biz onu, akıl erdiresiniz diye Arapça bir Kuran olarak indirdik.” (K. 12/2. Ayrıca Bkz. 43/2, 3)

Açıklama:

“Arapça olmasından maksat, Kuran’ın nâzil olduğu çevrenin dili olarak, Arap toplumunun bahanelerini ortadan kaldırmaktı. Elbette ilahî mesaj, insanların konuştuıkları dillerden biri ile gelme durumunda idi. Evrensel de olsa her hareketin mutlaka ilk çekirdeğinin bir yerde oluşturulması gerekir.

Bu ayet, Kuran adının ancak Arapça olan aslî şekline denilip, onun tercümelerinin Kuran olmasına imkân ve ihtimal bulunmadığına kesin bir delildir.”

“Apaçık Kitaba andolsun ki, iyice anlayasınız diye biz, onu Arapça bir Kuran yaptık.” (K. 43/2, 3)

Söyleniş Nedeni:

1- Elif, Lâm, Râ. Bunlar,apaçık kitabın âyetleridir.

2- Biz onu anlayasınız diye Arapça bir Kuran olarak indirdik.

3- Biz, bu Kurani vahiyetmekle sana kıssaların en güzelini anlatıyoruz. Oysa seri daha önce bunlardan habersizdin.

Sa’d b. Ebi Vakkâs (r.a) dan rivayet olunmuştur. O der ki: “Kuran, Hz. Peygamber (s.a.v.)’e indi. O da onlara inen ayetleri bir müddet okudu durdu. Nihayet bazı Müslümanlar: Ey Allah’ın elçisi, keşke bize kıssa da anlatsaydın, dediler. Bunun üzerine Allah Teâlâ, bu âyet-i kerimleri inzal buyurdu. (Vahidi, Esbâ bu’n Nüzûl, 155)

Tefsiri:

12/2-3’ncü ayetlerde **insanların anlaması için bu**

kitabın Arap diliyle indirildiği ve indirilen bu Kuran ile Muhammed'e, daha önce bilmediği en güzel kıssanın anlatıldığı belirtilmektedir.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Anlaşıldığı üzere Kuran'ın Arapça söylenmesinin asıl nedeni insanların anlaması ve düşünmesidir. Akıl ve mantık da bunu gerektirir.

Bir Arap turist Türkiye'ye geldi, diyelim. Söylediği sözleri anlayabilir misiniz; meramını size anlatabilir mi?

Bunun gibi diyelim bir Peygamber Türk toplumuna Arapça sözlerle Allah'ın emirlerini anlatma yoluna gitti. Elbette Arapça bilmeyenler bize Türkçe anlatman gerek demez mi?

Aradan geçmiş 1500 yıl... Türk toplumu hala anlamadığı bir dille Allah'a yakarmakta ve tapınmasını yapmaktadır... .

Namaza çağrının bile, bir Türk toplumunda, Türkçe okunmasına ne tepkiler gösterildi...

Oysa başından beri Türk toplumunun önüne Türkçe Kuran konsaydı ve okuyup anlaması istenseydi; bu gün Türk toplumunun anlayışı daha başka olurdu kanısındayım.

Öyle ya Kuran'da bulunan birçok hikmetli sözler, güzel öğütler, doğrulukla, dürüstlükle ilgi söylemler bir Türk'ün anlamadığı dille Arapça ile anlatılırsa bir Türk bundan yararlanabilir mi?

Açıklama bölümünde görüldüğü gibi Suat Yıldırım Hoca bile hâlâ onun tercümelerinin Kuran olmasına imkân ve ihtimal bulunmadığına kesin bir delildir." demektir.

Bu ne demektir? Arapça okumaya devam. Çünkü Kuran'ın Türkçesi imkân ve ihtimal dâhilinde değildir, demektir.

Oysa akıl için yol birdir. İnsan dinini kendi diliyle okuyup öğrenmelidir. Ancak bu şekilde düşündüğü ve anladığı kabul edilebilir. Aksi takdirde anlamadan taklit etmekle yükümlüdür.

Küçükken namaza gitmişim. Söylenenleri anlamadığım için de bir daha gitmemişim. "Niçin gitmediğimi soran babama: "İmamın ne dediğini anlamıyorum!" demişim.

Babam da "Anlamana ve bir şey söylemene gerek yok. İmama uydum de; onunla yat kalk yeter!" dedi.

Bu ise küçük yaşımda bile aklıma yatmadı. Bana benim

dilimle seslenmeyen bir din bana ne verebilir ki?

Cenaze namazlarında olsun, ölü toprağa verilirken olsun imam yine Arapça dualar okuyor, bir şeyler söylüyor ve biz ölüm törenine katılanlar söylenenlerden bir şey anlamıyoruz...

Oysa imam, ölenin niteliklerini belirtse, onun ibret alınan yanlarını açıklasa, onun yaşamından örnekler verse daha iyi olmaz mı?

Bana öyle geliyor ki din dilinin Arapça olmasında ısrarcı olanlar halkın din konusunda Arapça bilenlere gereksinim duymasını istiyorlar. Herkes dileğini Türkçe olarak dile getirirse Arapça bilenlere ihtiyaç duyulmayacak. Bu durumda din adamları saygınlıklarından olacak; istiyorlar ki Arapça kalsın, Arapça bilenler de saygınlık kazansın.

Ama olan dilimize oluyor, Türkçemize oluyor.

Hele milliyetçilerimizin bu konuda tepkisiz kalması bana çok acı geliyor. Oysa en büyük tepkiyi onların göstermesi gerekir...

Av. Eren Bilge, 17.5.2012

X

K. 12/53 NEFİS, KÖTÜLÜĞÜ EMREDER...

“Ben nefsimi temize çıkarmam, çünkü Rabbimin merhamet ettiği hariç, nefis aşırı derecede kötülüğü emreder. Şüphesiz Rabbim çok bağışlayandır, çok merhamet edendir” dedi. (K. 12/53)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Dinin asıl amacı insanın; kötü, olumsuz davranışlarını frenlemesidir. Öyle canının her istediğini yapmamasıdır. İnsanın istekleri ahlaki, yasal ve kimseyi incitmeyecekse yerine getirilmelidir. Ahlaki, yasal istekleri yerine getirilmeyen insanın ruhsal dengesi çöküntüye uğrar...

Nefis insanda kalıcıdır (bakidir...). Nefis ölmez, ancak sindirilir.

Canının isteklerine (nefsine) gem vuran insana din ilminde olgun insan denilmektedir.

Bu, olgun insan (insan-ı kâmil) dinsel deyimine oldum olası pek itibar etmem. Ne olgun insanlar gördüm ki para

ve kadın karşısında olgunluğunu, kişiliğini yitiriyor; rezil olup gidiyor.

İsmet İnönü'nün bu konuda şöyle bir açıklaması vardır ki hiç aklımdan gitmez: "İnsanın olgunu, sarı altın ve beyaz bacaklar karşısında belli olur!.."

Bunun içindir ki her olgunum diyen insan testten geçirilmedikçe ona inanılmamalıdır.

Çevremizdeki olgunluk savında bulunan ve hem de dinde söz sahibi olmuş ve hemen hemen bütün televizyonlarda ahkam kesen kişilerin davranışlarına bakarsak; kimisi güzel kadın, kimisi sarı altın, kimisi de siyasete katılmakla tökezlemişlerdir.

Dil ilminde insan, kendini ahlaksal bakımdan yüceltmekle yükümlüdür. Bu biçimiyle din bireyseldir. Ne zaman ki din toplumsal bir olgu olmuştur; o zaman bir güce dönüşür...Bu gücü de siyasetçi kendi yararına kullanmakta hiçbir sakınca görmez...

Dinin amacı insanın kendisini olgunlaştırıp yetkinleştirmesidir... Zaten Allah'ın (fitratının) takdiri olmadan kimse olgunlaşıp yetkinleşemez.

Av. Eren Bilge, 6.1.2012

X

K. 12/76 "DAHA İYİ BİLEN BİRİ BULUNUR."

"Yusuf, öz kardeşinin yükünden önce, öbürlerinin yüklerini aratmaya başladı. Sonra su kabını kardeşinin yükünden çıkarttı. İşte Biz Yusuf'a, kardeşini alıkoyması için böyle bir plan öğrettik. Yoksa, Allah dilemedikçe Hükümdarın kanununa göre, kardeşini alması uygun olmazdı. Biz dilediğimiz kimseleri pek üstün derecelere yükseltiriz. Her ilim sahibinin üstünde daha iyi bir bilen bulunur." (K. 12/76) (Ayrıca Bkz. 58/11)

Tefsir:

12/69-79: Yusuf, huzuruna giren kardeşleri arasından kendi öz kardeşini ayrı bir odada konuklar; ona kendisinin, özkardeşi Yusuf olduğunu, ötekilerin yaptıklarına üzülmemesini söyler. Öz kardeşini yanında bırakabilmek için kralın su tasını Bünyâmin'in dengine koydurur, sonra denklere arattırır. Tas, öz kardeşinin denginden çıkar.

Yakub'un kanununa göre hırsız, yakalandığı zaman malını çaldığı kimsenin kölesi yapılırmış. Yusuf bu kanuna göre kardeşini yanında alıyor.

İşin içyüzünü bilmeyen öteki kardeşleri, onun yerine kendilerinden birini alıp onu bırakmasını; ihtiyar babasının onun için çok üzüleceğini söylerler ama Yusuf, suçlunun yerine başkasını cezalandırmanın haksızlık olduğunu, haksızlık yapmaktan Allah'a sığındığını söyler.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bir şeyler bildiğimizi sanmamız cehaletimizdendir.

İstedığımız kadar ilim sahibi olalım bizim üstümüzde bizden daha iyi bilen bir değil milyarlarcası vardır. Ancak bu bizi umutsuzluğa düşürmemelidir. Elimizden geldiği kadar, yaşamımızın sonuna kadar bilmediklerimizi öğrenmeye çalışmalıyız.

Bu bizim birinci görevimizdir. Çünkü bilgi gerçeği gösterir ve güç verir. Gerçeği görmek ise her şeye değer...

Halk arasında bir söz vardır. "El elden üstündür arş-ı âlâya varana kadar..."

Ama ne görüyoruz bir parça Kuran, bir parça hadis bilen kendini allame sanıyor. Sultan koltuklarında oturarak halka ahkâm kesiyor.

Kimileri ise başının üstünde hale içinde ışıklarla fotoğraf çektirerek halka poz veriyor.

Bunların karşısına geçip söylediklerini eleştiren yok ki; bilgilerinin çapları anlaşılabilir...

Tarih boyunca vaaz verirler. Bir kişi karşısına geçip de eleştiri de bulunamaz. Böyle bir gelenek gelişseydi İslam bu durumda kalmazdı elbette...

Böylece bunlar kendilerini en yüksek derecede bir âlim sanıyorlar. "**Her ilim sahibinin üstünde daha iyi bir bilen bulunur.**" (K. 12/76) (Ayrıca Bkz. 58/11) ayetin anlamına eremiyorlar.

Bu gün laik dünya; bilgisayarından televizyonuna değin buluşlar yaparak insanlığın hizmetine sunmuştur. Bizimkiler bunun bile ayrımında değil ve "Neden bizde böyle bir buluş olmuyor?" sorusunu soramıyorlar...

Av. Eren Bilge, 14.8.2010

X

K. 12/108 ALLAH'A ÇAĞIRMAK

“Ey Resulüm de ki: “İşte benim yolum budur! Ben insanları Allah'ın yoluna, düşünmeksizin, taklit yolu ile değil, delile dayanarak, idrâklerine hitap ederek dâvet ediyorum. Ben de, bana tâbi olanlar da böyleyiz. Allah'ı bütün eksikliklerden tenzih ederim. Ben asla müşriklerden değilim.” (K. 12/108)

Tefsir:

“12/108 ayette Peygamberin ve müminlerin yolunun, körü körüne batıllara saplanmak değil; basiretle, kanıtlarla Allah'a davet ve şirkten uzak durmak olduğunu vurgulanmaktadır.”

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Önce şu şirk konusunda açıklama yapalım. Şirk demek iyi kötü ayrımı yapmamak demektir. Ayette de belirtildiği gibi düşünmeden hareket etmektir. Taklitçi olmaktır. Atalarından ne gördü ise onu yapmaktır.

Allah denince yüksek değerleri, genel doğruları, üstün değerleri, erdemi, olgunca davranışları sahiplenmek akla gelmelidir. Bu kavramlar, değerler bütün insanlıkça makul, yüce karşılanır ve uygulanmaya çalışılır. Ancak bütün bu olumlu davranışlar yanında rezilce davranışlarda bulunanlarla da karşılaşırız. İşte bunlar Allah'a şirk koşanlar olarak kabul edilir. Çünkü bunlar kötü davranışta bulunmaktan rahatsız olmazlar. Anlık çıkarları ve zevkleri için doğru olanı, güzel olanı, iyi olanı, yapılması gereken olumluluğu yapmazlar ve zevk için; çıkar için kötü olanı yapmaktan çekinmezler. Böylece Allah'a ortak (şirk) koşmuş olurlar.

Ahlaka aykırı davranışlar, haksız kazançlar, bir anlık zevk için yapılmaması gerekeni yapanlar bütün topluluklarda kabul görmezler; ayıplanırlar, suçlanırlar, öyle ki hesaba çekilerek cezalandırılırlar.

İşte olgun insanlar olumsuz davranışlar da bulunarak başlarını ağrıtan insanları doğru olanı, ahlaki olanı, erdemli olanı yapmaya çağırırlar ki buna da Allah'a Çağırma denir. Bu bütün toplumlar için geçerlidir ve bu nedenle de Allah

Birdir denir...

Her zaman aklımızı kullanarak, kanıtlara dayanarak; geçici (batıl) olana değil kalıcı (baki) olan olumluluklara, erdemsel davranışlara, yüksek değerlere önem verir, ve yaşamımıza uygularsak Allah'a yakınlaşmış ve öyle ki Allah'la içli dışlı oluruz ki buna da din ilminde vuslat denir: Allah'a yakınlaşmak...

Av. Eren Bilge, 31.7.2010

X

K. 13/11 CIZI..

“O insanın önünde ve ardında devamlı suretle nöbetleşerek görevlendirilen melekler vardır. Bunlar, Allah'ın emrinden ötürü, onu koruyup kollarlar. Bir toplum kendinde olan durumu değiştirmedikçe, hiç şüphe yok ki, Allah da o toplumda olan hali değiştirmez. Allah bir toplum için de kötülük irade buyurdu mu, onu geri çevirecek kuvvet yoktur. Artık Allah'ın dışında onları himaye edecek kimse olamaz. (K. 13/11) [Ayrıca bakınız:8/53]

Açıklama:

Görevli melekler, insan günah işleyince onun için mühlet isterler, mağfiret dilerler yahut onu tehlikelerden korurlar veya Allah'ın emri sebebiyle insanın hallerini denetlerler.

Tefsir:

Her insanın geçirdiği tehlikeli olaylar vardır. İnsan bunları iyi düşünmeli, kendisinin yalnız, başıboş bırakılmadığını, ruhsal varlıkların gözetimi altında bulunduğunu bilmeli ve onlardan mahcup olmayacak işler yapmalıdır.

İnsanda bulunan koruyucu meleklerin, insanın iyi ve kötü işlerini yazan melekler olduğu da rivayet edilir. Meleklerin, bizim işlerimizi yazması, bizim bildiğimiz yazı türünden değildir. Bu, tıpkı öğrenilen şeyin beyne kazanmasına benzer.

Râzî'nin de dediği gibi: İnsanın yaptığı her iş, ruhunda bir iz bırakır. Bu iş tekrar edildikçe bir meleke hâsıl olur. Eğer bu meleke (yetenek), yararlı işlerle kazanılmış sevindirici bir meleke ise kişinin ruhsal mutluğu artar, ölümünden sonra onunla sevinir. Eğer bu meleke ruhuna zararlı ise ölümünden sonra ruhu onunla rahatsız olur.

İnsanın her hareketi, sükûnu, ruh cevherinde az çok bir saadet veya şekavet izi bırakır. İşte İslâm filozoflarına göre amelleri yazan melekler, fiillerin etkilerini ruha ileten kuvvetlerdir. Yazılanlar da yapılan işlerin ruh üzerindeki etkileridir. (Râzî. Mefâtihu'l ğayb. 19/21)2,

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Her insanda; olumsuz bir iş yapmaya kalktığında o olumsuz işi yapmaması için kendisini uyararak bir duygu hemen hareket geçer. İçine doğan bu duygu kendisini uyarır. “Yapma! Sana yakışmaz. Suç işlemiş oluyorsun. Yargı yakana yapışır... Halk seni ayıplar!..” der...

Ne var ki bu arada karşıt duygu da başını kaldırır. “Eline fırsat geçmişken durma, o da sana şunu şunu yapmıştı. İyisi mi fırsat eline geçmişken sen de ona yapacağını yap! Veya sana ne başkalarından; sen, cebini doldurmaya bak, fırsattan yararlanmaya bak!..” der..

Buradan da anlaşılıyor ki insan ruhunda karşıt iki duygu vardır.

Her ne kadar Yunus Emre “**Bir ben var bende benden içeril!**” demişse de Yunus Emre'nin bu sözünü şu şekilde dile getirmek daha doğrudur:

“İki ben vardır bizde bizden içeri...”

Bu konuda bir İslam ünlüsü şöyle demektedir:

“Abdullah b. Mes'ûd dedi ki: Âdemoğlunda bir şeytan, bir de melek lümmesi (yakını) vardır.

Şeytan lümmesi şer ile tehdîd ve hakkı tekzip (Yani Allah'ı tepelemesini...) emreder.

Melek lümmesi ise, hayır vâad eder ve hakkı tasdik (Yani Allah'a uyulmasını...) emreder.

Her kim (içinde bu hissi) (Yani doğruluğa yönelen duyguyu...) bulursa bilsin ki o Allah'tandır, Allah'a hamd etsin.

Öbürünü hisseden de şeytandan Allah'a sığınsın...” (PEYGAMBERİMİZİN KUR'ANI TEFSİRİ. Doç. Dr. Suat Yıldırım. Kayıh'an Yayınları. s. 759)

Bilindiği gibi Şeytan; kötülüğün simgesidir. Bizi daima, türlü gerekçeler ileri sürerek, kötü olanı yapmaya zorlar.

Burada adı geçen Melek ise Allah'ın simgesidir. Allah da

bizi daima iyi olanı yapmaya yöneltir.

Bu ikili insan ruhunda daima bir savaş içindedir. Eğer Allah'ın sesine kulak vererek doğru olanı yaparsak tevhit kavramı gereğince Allah'ı birlemiş oluruz.

Allah, nerede olursa olsun insanla birlikte. Bu gerçek Kuran'da şu biçimde dile getirilir: **“Nerede olsanız, O sizinle beraberdir. Allah yaptıklarınızı görür.” K. 57/4)**

İnsana düşen kendisini uyaran CİZ! Duygusuna uyarak doğru olanı yapmasıdır. Böylece Allah'ın çağrısına uyarak huzur ve güven içinde bir yaşam sürdürür...

İnsanın yaptığı olumsuz davranışlar tefsirde de belirtildiği gibi insan ruhunda iz bırakır ve etkisini ölünceye değin sürdürür...

Bu sözlerimi yaşarken öbür dünyaya, ahret alemine geçenler; yani, mana aleminde kulaç atanlar daha iyi anlar.

Biline ki ahret âlemi de insan yaşarken söz konusudur. Çünkü **“Allah, ölülerin değil dirilerin Allah'ıdır. (İncil. Mat. 22/32)**

Ne mutlu yaşarken ahret alemine (mânâ alemine) geçenlere; yani, İslamî deyimle: Ölmeden önce ölenlere; İsa deyimle Yeniden Doğan'lara...

Av. Eren Bilge, 31.7.2010

X

K. 13/29 “NE MUTLU İMAN EDİP DE MAKBUL VE GÜZEL İŞLER YAPANLARA!

K. 13/29 “Ne mutlu iman edip de makbul ve güzel işler yapanlara! Eninde sonunda dönüp gidilecek güzel yurt onların olacak.” (K. 13/29)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Söyleniş nedeni ve yorum konusunda doyurucu bilgi verilmediği için bu konuda bir açıklama yapılmamıştır.

Ayette **“Ne mutlu iman edip de makbul ve güzel işler yapanlara!”** denilmektedir.

Ayette açıkça görüldüğü gibi **“iman etmenin”** yanında **“makbul ve güzel işler yapmak”** da aranmaktadır...

Evet yalnız iman etmek yetmez. İman etmenin yanında inanç da, itikat da, ibadette yetmez. Bunları tamamlayan

makbul ve güzel işler olmazsa diğerleri sakatlanır.

Makbul ve güzel işler din edebiyat ve felsefesinde “Salih ameller” olarak adlandırılır. Salih amel denince hemen akla; doğruluk, dürüstlük, güzel davranışlar, iyi duygu ve düşünceler gelir.

Salih amel anlayışı yalnız İslam’a özgü de değildir. Bütün dinlerin temelinde Salih amel vardır.

Bir başkasını inciten, bir başkasının hakkını yiyen, bir başkasının namusunda gözü olan kişi istediği kadar Havra’ya, Kilise’ye, Camiye gitsin işe yaramaz.

Salih amel işlemenin önemi şurada: Doğru, dürüst, güzel ve iyi işler yapan korku duymaz, vicdanen rahatsız olmaz. Bunların her zaman alını ak, yüzü pak olur. Arkalarını sağlam bir kayaya dayarlar. Bu anlayış aşağıdaki ayetlerde de dile getirilir:

“Rab (Allah) doğruluğumuzdur.” (Tevrat. Tekvin. 15/6. Yeremya. 23/6)

Bu ayetteki şu ifadeye dikkatinizi çekerim: **Doğruluğumuz, Rab’tır; Allah’tır...**

Yine aynı anlamda olmak üzere Tevrat’ta üç ayet daha vardır:

“Benim dayanağım, kayam Rap’tır.” (Tevrat. 2. Samuel. 22/2-3 ve 22/32)

Burada “Rab’in” karşılığı: yukarıdaki ayette de belirtildiği gibi; doğruluk, dürüstlük, erdem, iyilik gibi tüm yüksek değerlerdir. Bu kavramlar yücedir. Din edebiyatına göre yüce olan kavramlar da Tanrı’dır...

Bu konuda Kuran’da şöyle der:

“Yeryüzüne doğru kişiler varis olacaktır.” (K. 21/105)

Aynı anlatım Tevrat’ta aşağıdaki şekilde dile getirilir:

“Doğrular yeri miras alır ve onda sonsuza kadar otururlar.” (Mezmun 37/29)

Kuran’da bu konuda: “İyi iş yapan müminler için büyük mükâfat olduğunu...” (K. 17/9) müjdeliyor ki bu cennet halidir.

Salih amellerde bulunmayanlar ise; kötü eylemi yaptıkları andan itibaren huzursuzluk ve korku duyarlar ki bu da cehennem olarak adlandırılır... (Bkz. K. 17/10)

Av. Eren Bilge, 27.8.2010

X

K. 15/29 RUHUMDAN ÜFLEDİĞİM ZAMAN

“Bu itibarla, Ben onu düzenlediğim insan şekline koyduğum ve içine ruhumdan üflediğim zaman, derhal onun önünde secdeye kapanınız.” (K. 15/29)

[Ayrıca Bkz: 2/34; 7/11; 32/9; 38/72, 74]

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bu ayette yorumlanması gereken bir durum var. Bilindiği gibi Allah insanı çamurdan yaratıyor. Burada çamur insanın hamlığını simgeler. Ne zaman ki insan hamlıktan kurtulur; ruhunu temizler, kötü özelliklerinden kurtulur; işte o zaman ona; Allah ruhumdan üflemiş olur... Bir de insanın; akli, sağduyusu, mantığı, vicdanı normal olarak çalışmaya başlaması ile o insana Allah'ın ruhumdan üflediğine inanılır...

Allah, ruhumdan insan ruhuna üflediği zaman artık insan, bambaşka bir insan olmuştur. O, artık ne kendisine, ne de başka insanlara kötülük yapar. O, artık kendine karşı sorumludur. Ona hesap sorucu olarak kendisi yeter: “**Hesap sorucu olarak kendi nefsi yeter**” (K. 17/14)

Alevilerin Cem Ayinlerinde Dede'ye saygı göstermelerinin temeli bu ayete dayanır.

Burada asıl demek istenen olgunlaşmış insanla karşılaştığınız zaman ona saygı gösteriniz. Çünkü o insan; olgunlaşmış insan olarak daima insanın iyiliği için söyler, kendi çıkarını korumak amacı ile yalan, yanlış söylemez. Bu nedenle Tevrat'ta şöyle denmiştir:

“**Ahmağın yolu kendi gözünde doğrudur. Bilge kişiye öğüde kulak verir.**” (Özdeyişler 12/15)

Ne var ki kötü niyetli, bencil, egosuna teslim olmuş insanlar ki din ilminde bunlara şeytan denir. Böyle bir insan, olgun bir insanın bulunduğu bir ortamda; ona önem vermediğini gösterir davranışlarda bulunur. Arkasını döner, ayak ayaküstüne atar, kışını çevirir. Olgun insan konuşurken başka işlerle meşgul olur... Böylece ona önem vermediğini, saygı göstermediğini anlatmaya çalışır. İşte bu davranış da Kuran'da “Şeytan'ın Âdem'e saygı göstermemesi olarak anlatılır...”

Kuran'ı okurken değerlendirmek gerekir. Kuran, okuyup anlaşılması için gönderilmiştir.

Av. Eren Bilge, 28.8.2010

X

K. 15/85 EVREN, GEREKTİĞİ BİÇİMDEDİR...

Bu gerçek şu biçimde anlatılmıştır:

Hak ile Yarattık Diyenler:

1. Gökleri, yeri ve bunların arasındakileri ancak hak ile yarattık. Ahmet Varol.

2. Biz gökleri, yeri ve ikisinin arasındakileri ancak hak ile yarattık. Diyanet Vakfı

3. Öyle ya biz Samavât-ü Arzı ve mabeynlerini ancak hak ile halkettik. Elmalılı Hamdi Yazır (Orjinal)

4. (Biz) gökleri ve yeri ve ikisi arasında bulunanları da ancak hak ile (gerektiği şekilde) yarattık. Hayrat Neşriyat

5. Ve semaları ve yeri ve aralarında olanları ancak hak ile yarattık. Ömer Nasuhi Bilmen

6. Biz gökleri yeri ve bunlar arasında bulunanları hak ile yarattık Süleyman Ateş

7. Biz, gökleri, yeri ve arasındakileri ancak hak ile yarattık. Şaban Piriş

8. Biz gökleri, yeri ve ikisi arasındakileri ancak hak ile yarattık. Ümid Şimşek

9. Biz gökleri, yeri ve bunların arasındakileri hak olarak yarattık. Yaşar Nuri Öztürk

10. Biz, gökleri, yeri ve her ikisinin arasındakileri hakkın dışında (herhangi bir amaçla) yaratmadık. Ali Bulaç

Hakka Ve Hikmete Uygun Olarak Yarattık Diyenler:

1. Biz, gökleri, yeri ve aralarındaki şeyleri belli bir amaç için yarattık. Edip Yüksel

2. Ve biz, gökleri ve yeryüzünü abes olarak halketmedik. Abdülbaki Gölpınarlı

3. Biz, gökleri, yeri ve her ikisi arasında bulunanları ancak hakka ve hikmete uygun olarak yarattık. Diyanet İşleri Yeni meal.

4. Biz gökleri, yeri ve aralarındaki varlıkları ancak hak ve hikmetle yarattık. Elmalılı Hamdi Yazır

5. İMDİ, [unutma ki,] Biz gökleri ve yeri ve bu ikisi arasında var olan her şeyi, onları [içsel] bir gerçekliğe bağlı kılmadan yaratmadık. Muhammed Esed

6. Öyle ya, Biz gökleri, yeri ve bu ikisinin aralarında bulunan varlıkları elbette boşuna değil, gerçek bir gaye ve hikmetle yarattık. Suat Yıldırım.

Haklı Bir Gerekçe ve Hikmet Gereğince Yarattık Diyenler:

1. Biz gökleri, yeri ve ikisinin arasındaki varlıkları ve imkânları, ancak, haklı bir gerekçe ile, hikmete dayalı, hesaplı bir düzen içinde yarattık. Ahmet Tekin

2. Biz, gökleri, yeri ve her ikisi arasında bulunanları gereğince yarattık. Diyanet İşleri Eski meal.

+

Yukarıda onsekiz ilahiyatçının Kuran çevirisinden örnekler sunulmuştur.. Görüldü gibi her birinin bakış açısı, yorumu ayrı...

On ilahiyatçı “Hak ile yarattık” diye çeviri yapıyor.

Altı ilahiyatçı “Hakka ve Hikmete uygun olarak yarattık” diye çeviri yapıyor.

İki ilahiyatçı “Haklı bir gerekçe ve hikmet gereğince yarattık” diye çeviri yapıyor.

Görüldüğü gibi aralarında görüş birliği yok. Her biri kendine göre bir yorum yapıyor.

Bu uyumsuzluk; Kuran’ın bütün çevirilerinde göze çarpıyor...

İslam dünyasında da bu nedenle görüş ayrılıkları oluyor. Bu görüş ayrılıkları da hizipleşmelere neden oluyor.

Aslında bu çeviri “**Biz, gökleri, yeri ve her ikisi arasında bulunanları gerektiği biçimde yarattık**” (K. 15/85) olmalıydı...

+

“Hak ile yarattık” çevirisi “gerektiği biçimde” anlamına gelebilir.

Gerçekten de evren olması gereken biçimde olmuştur. İnsanlık bu evreni bu biçimde bulmuştur. İnsanlık; bu oluşum, kendi kendine oluşamaz, yargısına vardığı için de bunu yaratan biri var diyerek Allah kavramına ulaşmıştır...

Elbette bu yargıya kıyas yaparak varıyor. Bu masayı yapan bir marangoz olduğuna göre bu evren'i de yaratan biri var diyerek kendince soruna bir çözüm getirmiş oluyor.

Ama bir kere olsun şöyle düşünemiyor. **“Bu evren doğmamıştır; doğurmamıştır...” (K. 112/3)**

Bu evren ezeli ve ebedi olarak vardır, var olacaktır: ancak değişime uğrayabilir, bu gün madde ise, yarın gaz olabilir; ama hiçbir zaman yok olmayacaktır.” Çünkü bilim bu konuda şöyle diyor.

“Hiçbir madde yoktan var olamaz; var olan da yok olamaz...”

Bunu bilim diyor. Ters kanıtlanıncaya kadar, bu önermeyi doğru kabul etmek zorundayız...

Bilim böyle demesine karşın insanoğlu bunu dikkate almıyor. kendi kafasına göre hükme varıyor. “Bir şey kendi kendine olamaz; muhakkak bunu yaratan biri vardır” diye dayatıyor. Allah'ın; kendi kendine var olabileceğine inanıyor da; Evren'in doğmadığına, doğurmadığına inanmıyor...

İnsanoğlu hep kendine göre bir yorumda bulunuyor. Hallaç-ı Mansur, yukarıdaki ayete şöyle yorumlayarak huzur bulmaya çalışıyor. Ne var ki huzur bulayım derken canından oluyor.

Okuyalım:

“Bazı kimseler de Hak ismiyle tecelli olur. Cenabı Hak bu konuda, “Gökleri, yeri ve bunlar arasındakini ancak Hak olarak yarattık” (K. Hicr, 85) buyurmuştur.

Hallaç-ı Mansur'da bu tecelli olduğu için, “Enel Hak” ben Hakk'ım, diye feryat etmiştir.” (Hakikat, Gizli Hazine, Faruk Dilaver, Emre Bilişim ve Yayıncılık, Ocak 2011, s. 234)

Bu alıntıdan anlaşıldığına göre Hallaç-ı Mansur bu ayete dayanarak “ENEL HAK” diyor; diyor ama kendisi de canından oluyor...

Bu olaydan alınması gereken ders, çıkarılması gereken **“İncilerinizi domuzların önüne atmayın!..”** (İncil, Matta, 7/6)

Domuz inciyi neylesin; inci onun dişini kırar. Dişi kırılınca da sana saldırır. Onun istediği pisliktir. Önüne pislik atınca yemeye bayılır...

Burada domuzdan amaçlanan “bağnazlar ve

yobazlardır”...

Bağnazlar sözlükte şöyle tanımlanır: “Bir fikre, bir inanışa körü körüne bağlanıp ondan başkasını düşünemeyen dar kafalı, mutaassıp (bağnaz...)”

Yobazlar ise şöyle tanımlanır: Din taassubunu başkasını rahatsız edecek şekilde ileri götüren, sataşkan kaba sofu...

Allah (Koşullar...), bağnazların ve yobazların şerrinden insanları kurtara... Amîn...

Av. Eren Bilge, 5.4.2011

X

K. 15/99 YAKİYN GELİNCEYE KADAR

“Ve sana yakîn (ölüm) gelinceye kadar da Rabbine ibadet et!” (K. 15/99) (Mekke çevirisi...)

Açıklama:

“Yakîn: Müfessirlerin ekserisi tarafından “ölüm” diye tefsir edilmektedir. Süleyman Ateş “kesin bilgi” diye yorumlayarak: “Rabbine ibadet et ki sana yakın gelsin, (kesin bilgiye eresin)” demektedir.”

Tefsir:

K. 15/99. ayetteki **“yakın” kelimesi, aslında kesin bilgi demektir.** Buhari'nin, Salim ibn Abdullah'tan rivayetine göre buradaki yakîn ölüm anlamına gelir. Buna Kuran'da bir delil de vardır. Müddesir 47 “Nihayet ölüm gelip bize gelip çattı.” âyetinde yakîn ölüm anlamına gelir. Bu âyet, “yakın gelinceye kadar biz ahret cezasını yalanlardık” demektir.

Son âyette kastedilen ölümün kendisi değil, ölümden sonra ruha açılan kesin bilgidir.

Âyetlerde yakîn, ölüm manasına değildir.

Herhalde yakînin ölüm şeklinde tefsiri, ikinci, üçüncü Hicrî asırlarda ortaya çıkan bazı fikir akımlarının, sapık mezheplerin, marifete ulaştıktan sonra teklif kalkar, ibadete ihtiyaç kalmaz şeklindeki görüşlerine bir tepki ve cevap olarak ortaya atılmıştır.

Âyetin asıl anlamı şudur: “Rabbine kulluk et ki sana kesin bilgi gelsin, gerçeğe ulaşasın.”

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Ayetin doğrusu: “Sana yakîyn gelinceye kadar Rabbine

ibadet et!” biçimindedir.

Ancak bütün çevirmenler bu “yakın” terimini; “Kesin bilgi” ya da “Ölüm” olarak çevirmişlerdir ki doğrusu yakîyn’dır.

Yakîyn, kesin bilgi demek değildir. Yakîyn’den murat “Ölü” de değildir...

Yakîin’in daha derin anlamı vardır. Yakîin demek; insanın Allah’ı ruhunda hissetmesidir. Bu aşamada olan insanın olumsuz bir eyleme kalkıştığında Allah’ın hemen uyarması ve engellemesi söz konusudur...

Yakîyn terimi üçe ayrılır:

İlmen yakîyn,

Aynel yakîyn,

Hakkel yakîyn...

İlmen yakîyn; bir insanın Allah’ı; okuyarak, ariflerden duyarak öğrenmesi ve varlığına inanmasıdır.

Aynel yakîyn; bir insanın Allah’ın varlığını; benliğinde, toplumda, evrende hissetmeye başlamasıdır.

Hakkel yakîyn ise insanın Allah’ı, benliğinde hissetmesi ile başlar. Kendisini doğru, dürüst, olumlu davranışlarda bulunmaya yönelten duygu ki buna Allah’ın uyarısı denir.

Bu da insandaki aklın, ahlakın, sağduyunun, vicdanın, kültürün olumlu yönde gelişmesi ile doğru orantılıdır. Ve insan, aklın, ahlakın, erdemin, kültürün, sevginin, vicdanın ki bunlar Allah kavramı ile ifade edilir, olumlu yönde uyarması ile Hakkel yakına ulaşmış sayılır.

Bu duruma gelen artık Allah’ın gözü ile görür, Allah’ın kulağı ile duyar ve Allah’ın ağız ile konuşur. Bu demektir ki bu aşamaya gelenin ağızından ham söz çıkmaz, insanlara örnek olur ve insanları doğru yolu gösterir. Kısa ve uzun vadeli çıkarları için hiçbir zaman Allah’ı tepelemez. Zevklerine kapılarak hiçbir zaman çirkin davranışlarda bulunmaz. Örnek bir yaşam sürdürür. Hırstan, nefisten, şandan, şöhretten arınır. Alçak gönüllüdür. Mütevazı bir yaşam sürdürür. Saltanat, mevki, makam ve mansıpta gözü yoktur.

Allah’a erişmiştir; kendisi Allah’tan razı; Allah da kendisinden razıdır. Bir insanın ulaşacağı en yüksek manevi mertebeye ulaşmıştır. Olgunlaşmıştır. Böyle bir insana şeriatın, tarikatın emirlerinin verebileceği bir nitelik yoktur.

O, dinin amaçladığı en yüksek noktaya gelmiştir.

Ne var ki bu ayeti birçok İslam âlimi “**Sana ölüm gelip çatıncaya kadar da Rabbine ibadet et.**” biçiminde Türkçeye çevirmişlerdir. Aynen yakîyn’in ölüm ile ilgisi yoktur. İlmen ölüm, aynel ölüm, hakkel ölüm olur mu?... Bu da gösteriyor ki bu terim yanlış tercüme edilmektedir...

İbadetten amaç insanın Rabbine (Doğruya, iyiye, güzel, erdeme...) ulaşmasıdır.

Dinin amacı insanı Allah’a; yani; tekâmüle, üstün ahlaka, erdeme, doğruluğa, güzelliğe, iyiliğe, mükemmelliğe, temizliğe... ulaştırmasıdır.

Amacı bu olmayan tapınmanın insanın tekâmülünde bir rolü olamaz. Amaç insanın yakîyn’e ulaşması ve Allah’ı ruhunda hissetmesi ve mükemmelliğe ulaşmasıdır...

Av. Eren Bilge, 1.8.2010

X

K. 16/125 RABBİN YOLUNA HİKMETLE, GÜZEL ÖĞÜTLE ÇAĞIR

“Sen insanları Allah yoluna hikmetle, güzel ve makul öğütlerle dâvet et, gerektiği zaman da onlarla en güzel tarzda mücadele et. Rabbin, elbette, yolundan sapanları en iyi bildiği gibi kimlerin doğru yola geleceğini de pekiyi bilir. (K. 16/125; 29/46 [Ayrıca Bkz. 20/44; 29/46;]

Açıklama:

Bu âyet, İslâm tebliğinin esas metodunu tespit etmektedir. İnsanlar başlıca üç kısımdır.

Birinci kısım: aklını kullanmasını bilenler olup bunlara gerçeği anlatmak hikmetle, delilleri bildirmekle olur.

İkinci kısım: daha geniş kitle olup bunlar akli delillerden çok, selim fitratlarını koruyan fayda ve zararını düşünen kimselerdir. Bu gruba güzel öğüt vererek, hakka uymakla sağlayacakları faydaları, uymamakla maruz kalacakları zararları anlatmak gerekir.

Üçüncü kısım: Bu ikisinden anlamayıp muhalif olan kâfirlere de, şartlara göre tartışmanın en verimli şekli ile gerçeği anlatıp savunmak gerekir.

Unutmamalı ki Allah Firavun’a gönderdiği Hz. Musa ile Hz. Harun’a da: “**Ona tatlı, yumuşak bir tarzda hitap edin.**

Olur ki aklını başına alır yahut hiç değilse biraz çekinir” (K. 20/44) talimatını vermişti.

Tefsir:

126. âyette Müslümanlara; yapılan kötülüğe, düşmanlığa karşılık vermek istediklerinde aşırı gitmemeleri, kendilerine yapılan kötülüğe denk bir ceza vermeleri, fakat sabretmelerinin daha iyi olacağı bildiriliyor.

127. âyette Peygamber (s.a.v.) e, müşriklerin hareketlerine sabretmesi, üzülmemesi emrediliyor.

128. âyette de Allah'ın, şirkten ve günahlardan korunanlarla ve güzel davrananlarla beraber olduğu vurgulanıyor.

Bu âyetlerin iniş sebebi hakkındaki rivayetlerin özeti şudur: Uhud savaşında Müslümanlar yetmiş şehit verdiler. Şehitler arasında Peygamber'in amcası Hz. Hamza da vardı. Müşrikler, şehitlerin karınlarını yarmış, burun ve kulaklarını kesmişlerdi. Hz. Peygamber (s.a.v.) bu şehitleri ve özellikle amcası Hamza'yı karnı yarılmış, ciğerleri parçalanmış, tenasül uzvu, burnu ve kulakları kesilmiş vaziyette görünce çok üzüldü:

“Allah beni onlara galip getirirse senin yerine onlardan yetmiş kişinin böyle uzuvlarını keseceğim!” dedi.

Ölülerinin uzuvlarının kesilmiş olduğunu gören Medineliler de: “Allah bizi onlara galip getirirse, bu yaptıklarına öyle bir karşılık vereceğiz ki şimdiye dek Araplardan hiç kimse öyle bir şey yapmamış olacak!” dediler. İşte bunun üzerine bu âyetler indi.

Bir başka rivayete göre müşriklerden bazı güçlü kimseler Müslüman olmuştu. Bunlar: “Ya Resulallâh, dediler, eğer Allah bize izin verirse şu köpeklere galip geliriz.” Bunun üzerine inen 126 ncı âyet, onlara sabretmelerini emretti (Câmi'u'l-beyân: 14/195-196)

Birinci rivayete göre bu âyetlerin, Medine devrinde, Uhud savaşından sonra inmiş olması gerekir. Âyetleri bu rivayete denk getirmek için Nahl Sûresinin tamamının Mekke'de, yalnız son üç âyetinin Medine'de Uhud Savaşından sonra indiğini söylemişlerdir. (2. Câmi'u'l-beyân: 14/195)

İkinci rivayete göre bu âyetler de sûrenin diğer âyetleri gibi Mekke'de inmiştir. Nitekim Fahreddîn Râzî de şöyle diyor:

“Bu ayetleri, daha önceki ayetlerle hiç ilişkisi olmayan bir hikâyeye bağlamak, Allah'ın kelâmında tertip bozukluğunu, düzensizliğini ifade eder. Gerçek şudur:

Allah, Muhammed'e (s.a.v.) insanları hak dine hikmetle, güzel öğütle, en güzel tartışma ile davet etmeyi buyurdu. Davet edilenlerin, atalarının yollarından ayrılıp birden bire bu daveti kabul etmeleri kolay değildi. Bu daveti kabul etmeyenlerden bir kısmı, davet edene sövmeğe, onu incitmeye, hatta öldürmeğe yellenebilirlerdi. İşte yüce Allah, böyle bir hal vukuunda davet edenlere, ölçülü davranmayı, kendilerine herhangi bir kötülük yapılır da buna karşılık vermek durumunda kalırlarsa, sadece kendilerine yapılan kötülük kadar karşılık vermelerini, sabrederek hiç karşılık vermemelerinin ise daha hayırlı olacağını bildirmektedir (Mefâtihu'l-ğayb: 20/141)

Demek ki bu âyetlerin, tefsirlerde anlatılan Uhud savaşındaki temsil (organları kesmek) olayıyla ilgisi yoktur. Çünkü bunlar Mekke'de inmiştir. Bunların içeriği, Mekke'de indiklerini kanıtlar. Meselâ 127.âyetin son kısmı,

Neml Suresinin 70. âyetinde de vardır: “Onlara üzülmeye, onların kurdukları tuzaklardan ötürü de sıkıntıya düşme.”

Neml Sûresi, Mekke devrinin ortalarında inmiş sûrelerdendir.

Peygamber (s.a.v.) in, amcasının öldürülmesine üzüldüğünü bildiren rivayetle bu ibare arasında bir bağlantı yoktur. Çünkü ayet, Peygamber'e, müşriklerin tutumlarına, tuzaklarına üzülmemesini emrediyor. Amcasının durumundan ötürü onu teselli etmiyor.

Allah yoluna hikmetle, güzel öğütle davet etmek esastır. Fakat mücadele gerektiğinde de yapılan harekete sadece karşılık verilmeli, ölçüyü kaçırmamalıdır. Kötülüğe, ondan daha kötü bir karşılık vermek, zulüm olur. **“Kötülüğün cezası, yine onun gibi bir kötülüktür. Kim affeder, barışırsa onun mükâfatı Allah'a aittir. Doğrusu O, zalimleri sevmez” (Şurâ sûresi: 40)**

Demek ki kötülüğe misliyle karşılık vermek adalet, kötülüğü sabırla karşılayıp yapanı affetmek ise büyük bir fazilettir. Bu âyetler, Peygamber'in şahsında Müslümanlara daima ölçülü davranmayı, güzel hareket etmeyi emret-

mektedir.

126. âyetin de kılıç âyetiyle neshedildiğini söyleyenler yanında muhkem olduğunu söyleyenler de vardır. Âyetin mensûh olduğunu söyleyenlere Râzî şöyle cevap veriyor: “Bu, gerçekten çok tuhaf bir görüştür. Çünkü âyetin amacı, Allah’a davet hususunda güzel ahlâkı almayı, saldırganlık ve aşırılığı bırakmayı öğretmektir. Bunların kılıç âyetiyle bir ilgisi yoktur. Müfessîrlerin birçoğu bu nesih sözüyle çok ilgilenmişlerdir. Ben bunda bir yarar görmüyorum” (Mefatihü’l ğayb, 2/143. Hâzin 4/126)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Hangi nedenle söylenirse söylensin; yukarıdaki ayet tam bir hak sözdür. Yani Tanrı Sözü’dür.

Tanrı Sözü; söyleyenle ilgili değildir. Her kimin ağzından insanları barışa, doğruluğa, iyiliğe, sevgiye çağıran söz çıkarsa, söyleyen kim olursa olsun, o söz Hak Sözü’dür.

Kuran’da bu tür ayetlerden çok vardır. Bu ayetler insanları; anlayışa, hoşgörüye, sevgiye çağırılmaktadır. Hani İslam Barış dinidir derler ya; bu sözler bu söylemi doğrulamaktadır.

Ne var ki İslam’da bu anlayış yalnızca İslam sofilerinin davranışlarında yankılanmıştır. Bunların hiçbirinin davranışında ve sözlerinde bu tür ayetlere aykırı bir söz ve eylem göremezsiniz.

Ancak şeriat ve tarikat mensuplarında bu ayetlerle bağdaşmayan sözler ve davranışlar görülmektedir ki bu İslam’ın aslına aykırıdır.

Örnek vermek gerekirse şu sözleri çok duymuşuzdur: “Kafirdir, katli vaciptir!..”

Bunun yanında “İmana gel ya kâfir!” diye nara atarak hasmına saldıranlarla da karşılaşmışızdır.

Oysa Kuran’da “**Allah dilemezse kimsenin Müslüman olamayacağına**” ilişkin yüzlerce ayet vardır...

Benim anlayamadığım bu tür güzel ayetler Kuran’da bulunurken; bu kendine İslam diyen insanlar niçin hiddet ve şiddet yolunu seçer bir türlü anlayamıyorum...

Barış içinde, sevgi içinde yaşamak dururken bu kavga niçin demekten kendimi alamıyorum?...

Av. Eren Bilge, 4.8.2010

X

K. 16/128 ALLAH'LA BERABER OLMAK...

“Çünkü Allah fenalıktan korunanlar ve hep güzel davrananlarla beraberdir.” (K. 16/128)

Söyleniş Nedeni:

K. 16/128 — Çünkü Allah, sakınanlarla ve iyilik yapanlarla beraberdir.

Ebu Hureyre (r. a.)’den rivayet edilmiştir. O der ki, “Hz. Peygamber (s. a. v.) şehit edilen, cesedi müşrikler tarafından hunharca parçalana Hz. Hamza’nın başında durarak:

“Andolsun ki, ben de senin yerine onlardan yetmiş kişiye misilleme yapacağım...” dedi.

Hz. Peygamber (s. a. v.) Hz. Hamza (r. a.) n’ın baş ucundan henüz ayrılmamışken, Cibril (a. s.) ona Nahl suresinin yukarıdaki son üç âyet-i kerimesini indirdi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (s. a. v.) yapmak istediği şeyden vazgeçti” (Bu haberi Hâkim ile Bezzâr rivayet etmişlerdir.)

Yine Ebu Hureyre (r. a.) den rivayet edilmiştir. O der ki: “Hz. Peygamber (s. a. v.), şehit edilen amcası Hz. Hamza (r. a.) nın baş ucunda durdu. Müşrikler, bütün uzuvlarını hunharca parçalamışlardı. Öyle ki, Peygamber, (s. a. v.), bütün hayatı boyunca bundan daha acı bir manzara ile karşılaşmayacaktı.

Hz. Peygamber: Allah’ın rahmeti üzerine olsun ey amca! Sen sılayı rahimi gözetir daima iyilik yapardın. Ailenin hüzün içinde kalmasından korkmasaydım, Allah seni birçok ruhtan haşredinceye kadar seni burada olduğun gibi (gömmeden) bırakmaktan gurur duyardım.

Yemin ederim ki, ben de senin yerine onlardan yetmiş kişiye misilleme yapacağım, dedi. Hz. Peygamber (s. a. v.) amcasının baş uçundayken, Cibril (a. s.) ona Nahl suresinin son üç ayeti indirdi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (s. a. v.) yemininin keffâretini vererek yapmak istediği şeyden vazgeçti ve:

-Ey Rabbim, evet sabredeceğiz! buyurdu.(Bu haberi, Bezzâr ile Tabarani rivayet etmişlerdir.)

Bazı rivayetlerde ise şöyle denilmektedir:

“Kadınların hüzün içinde kalmalarından (yas tutmalarından) yahut benden sonra sünnet olmasından korkmasaydım. Allah’ın seni yırtıcı hayvanlar ile kuşların karınlarından diriltmesi için, olduğun gibi bıraktırdım.”

Tefsir

126 ncı âyette Müslümanlara yapılan kötülüğe, düşmanlığa karşılık vermek istediklerinde aşırı gitmemeleri, kendilerine yapılan kötülüğe denk bir ceza vermeleri, fakat sabretmelerinin daha iyi olacağı bildiriliyor.

127 nci âyette Peygamber (s.a.v.) e, müşriklerin hareketlerine sabretmesi, üzülmemesi emrediliyor.

128 nci âyette de Allah’ın, şirkten ve günahlardan korunanlarla ve güzel davrananlarla beraber olduğu vurgulanıyor.

Bu âyetlerin iniş sebebi hakkındaki rivayetlerin özeti şudur: Uhud savaşında Müslümanlar yetmiş şehit verdiler. Şehitler arasında Peygamber’in amcası Hz. Hamza da vardı. Müşrikler, şehitlerin karınlarını yarmış, burun ve kulaklarını kesmişlerdi.

Hz. Peygamber (s.a.v.) bu şehitleri ve özellikle amcası Hamza’yı karnı yarılmış, ciğerleri parçalanmış, tenasül uzvu, burnu ve kulakları kesilmiş vaziyette görünce çok üzüldü:

“Allah beni onlara galip getirirse senin yerine onlardan yetmiş kişinin böyle uzuvlarını keseceğim!” dedi.

Öülerinin uzuvlarının kesilmiş olduğunu gören Medineliler de:

“Allah bizi onlara galip getirirse, bu yaptıklarına öyle bir karşılık vereceğiz ki şimdiye dek Araplardan hiç kimse öyle bir şey yapmamış olacak!” dediler. İşte bunun üzerine bu âyetler indi.

Bir başka rivayete göre müşriklerden bazı güçlü kimseler Müslüman olmuştu. Bunlar:

“Ya Resulallâh, dediler, eğer Allah bize izin verirse şu köpeklere galip geliriz.”

Bunun üzerine inen 126 ncı âyet, onlara sabretmelerini emretti’ (Câmi’u’l-beyân: 14/195-196).

Birinci rivayete göre bu âyetlerin, Medine devrinde, Uhud savaşından sonra inmiş olması gerekir. Âyetleri bu rivayete denk getirmek için Nahl Sûresinin tamamının Mekke’de,

yalnız son üç âyetinin Medine'de Uhud Savaşından sonra indiğini söylemişlerdir (2. Câmî'u'l-beyân: M/195)

İkinci rivayete göre bu âyetler de sûrenin diğer âyetleri gibi Mekke'de inmiştir. Nitekim Fahreddîn Râzî de şöyle diyor: "Bu âyetleri, daha önceki âyetlerle hiç ilişkisi olmayan bir hikâyeye bağlamak, Allah'ın kelâmında tertip bozukluğunu, düzensizliğini ifade eder. Gerçek şudur:

Allah, Muhammed(s.a.v.)e, insanları hak dine hikmetle, güzel öğütle, en güzel tartışma ile davet etmeyi buyurdu. Davet edilenlerin, atalarının yollarından ayrılıp birden bire bu daveti kabul etmeleri kolay değildi. Bu daveti kabul etmeyenlerden bir kısmı, davet edene sövmeğe, onu incitmeye, hattâ öldürmeğe yeltenebilirlerdi. İşte yüce Allah, böyle bir hal vukuunda davet edenlere, ölçülü davranmayı, kendilerine herhangi bir kötülük yapılırsa da buna karşılık vermek durumunda kalırlarsa, sadece kendilerine yapılan kötülük kadar karşılık vermelerini, sabrederek hiç karşılık vermemelerinin ise daha hayırlı olacağını bildirmektedir. (3. Mefatihü'l-Gayb: 20/141)

Demek ki bu âyetlerin, tefsirlerde anlatılan Uhud savaşındaki temsil (organları kesmek) olayıyla ilgisi yoktur. Çünkü bunlar Mekke'de inmiştir. Bunların içeriği, Mekke'de indiklerini kanıtlar. Meselâ 127 nci âyetin son kısmı,

Neml Sûresinin 70 nci âyetinde de vardır: "Onlara üzülmeye, onların kurdukları tuzaklardan ötürü de sıkıntıya düşme." Neml Sûresi, Mekke devrinin ortalarında inmiş sûrelerdendir.

Peygamber (s.a.v.) in, amcasının öldürülmesine üzüldüğünü bildiren rivayetle bu ibare arasında bir bağlantı yoktur. Çünkü âyet, Peygamber'e, müşriklerin tutumlarına, tuzaklarına üzülmemesini emrediyor. Amcasının durumundan ötürü onu tesellî etmiyor.

Allah yoluna hikmetle, güzel öğütle davet etmek esastır. Fakat mücadele gerektiğinde de yapılan harekete sadece karşılık verilmeli, ölçüyü kaçırmamalıdır. Kötülüğe, ondan daha kötü bir karşılık vermek, zulüm olur. "Kötülüğün cezası, yine onun gibi bir kötülüktür. Kim affeder, barışırsa onun mü-kâfâtı Allah'a aittir. Doğrusu O, zâlimleri sevmez" (1. Şûra Sûresi: 40)

Demek ki kötülüğe misliyle karşılık vermek adalet, kötülüğü sabırla karşılayıp yapanı affetmek ise büyük bir fazilettir. Bu âyetler, Peygamber'in şahsında Müslümanlara daima ölçülü davranmayı, güzel hareket etmeyi emretmektedir.

126 ncı âyetin de kılıç âyetiyle neshedildiğini söyleyenler yanında muhkem olduğunu söyleyenler de vardır.

Âyetin mensûh olduğunu söyleyenlere Râzî şöyle cevap veriyor: "Bu, gerçekten çok tuhaf bir görüştür. Çünkü âyetin amacı, Allah'a davet hususunda güzel ahlâkı almayı, saldırganlık ve aşırılığı bırakmayı öğretmektir. Bunların kılıç âyetiyle bir ilgisi yoktur. Mufessîlerin birçoğu bu nesih sözüyle çok ilgilenmişlerdir. Ben bunda bir yarar görmüyorum" (Mefatihü'l-Gayb, 20/143; Hâzin: 4/126)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Ayet, hangi nedenle söylenmiş olursa olsun; bizi ilgilendiren intikam almak yanında bağışlamak, nefret etme yanında yine bağışlamak.

Ne diyor ayet: "**Allah fenalıktan korunanlar ve hep güzel davrananlarla beraberdir.**" (K. 16/128)

Bu ne demektir? Kendisine yapılan ağır bir kötülük karşısında öfkesine kapılmayarak; güzel davranışlarda bulunan, yani bağışlama yolunu seçen Allah'la birlikte olma fırsatını yakalamış olur.

Çünkü oç alma (intikam) yanında "bağışlama duygusu" daha yüce, ulvi, ilahî bir duygudur. Bütün yüce duygular ise Allah kavramının kapsamı içindedir. Bu nedenle ayette "**güzel davrananlar Allah'la beraberdir**" deniyor....

Bu konuda İncil'de şöyle bir ayet vardır: "**Tanrı sevgidir. Sevgide yaşayan, Tanrı'da yaşar, Tanrı da onda yaşar...**" (İncil. 1. Yuhanna. 4/16-19)

Kuran da aynı gerçeği dile getiriyor. İnsan bir ikilem karşısındadır. Sevgi ve nefret ikilemi... Bu ikilemde nefret yolundan giderek kötü davranışlarda bulunmak yüce, ulvi, ilahi bir davranış olmadığından beğenilmeyen bir davranıştır; ama buna karşılık, nefreti değil de sevgi yolunu yeğleyen fenalıktan korunmuş ve güzel davranışta bulunmuştur. Böylece Allah'la birlikte olmuştur.

Kötü davranışlar yerine güzel davranışlarda bulunanlar ise daima Allah'la birlikte olmuş sayılır.

Allah anlayışı bu anlamda değerlendirir ve yaşamımıza uygularsak bize yararı olur.

Ne mutlu güzel davranışlarda bulunarak Allah'la birlikte olanlara...

Av. Eren Bilge, 5.8.2010

X

K. 17/9 GÜZEL ve MAKBUL İŞLER YAPMAK...

“Gerçekten bu Kur’ân; insanları en doğru yola, en isabetli tutuma yöneltir. Güzel ve makbul işler yapan müminlere nail olacakları büyük mükâfatı müjdeler.” (K. 17/9)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Ayette görüldüğü gibi amaçlanan insanın güzel ve makbul işler yapmasıdır. Güzel davranışlar ilk koşuldur. Amaç insanın Salih ameller içinde olmasıdır...

Olumlu ve güzel davranışlar insanların güven ve huzur içinde yaşaması için gereklidir. Güzel ve makbul davranışlar insanın kendi yararı içindir. Bunun testi de yapılabilir. Olumsuz ve haksız bir davranışta bulunan kişi bunun karşılığını er ve geç görür. Yaptığı işin hesabı kendisinden sorulur. **“Ayıp değil mi senin bu yaptığın?”** denir... Kimse demese bile yaptığı işten, eğer insanlıktan nasibi varsa, vicdanı rahatsız olur.

İnsan böyle bir hesap sorma ile karşılaşmamak için doğru olanı, güzel ve makbul olanı yapmalıdır. Bu yola gitmesi dediğim gibi kendi yararı içindir.

İnsan heva ve hevesine de uyabilir. Kısa vadeli çıkarları ve zevkleri için ahlaka ve yasaya aykırı işleri yapabilir; ama bunun sonunda güvenini, huzurunu kaçıır.

İnsan, yaptığı işin karşılığını muhakkak görür.

Hiç kimseden görmese bile kendi vicdanından görür. Elbette bu dediklerimiz ahlaka, insanlığa, erdeme sahip çıkanlar için söz konusudur... Kötülüğe başışıklık kazanmış kişiler için söz konusu değildir.

Tanrı bilgisi olmayanlar, din duygusu taşımayanlar

yaptıkları kötülüklerden zevk bile duyarlar. Bunlara söylenecek söz yoktur.

Kuran'ın amacı insanları "... en doğru yola, en isabetli tutuma yöneltmektir." "Güzel ve makbul işler yapan müminlere nail olacakları büyük mükâfatı müjdelemektedir."

Bunun tersine işler yapanlar için de vicdani huzursuzluk vardır. Sıkıntılı günler vardır. Bunun içindir ki isteyen doğru yolu seçer; isteyen de kendi bildiği yoldan gider. Takdir insanın kendisindedir. Ancak şunu da unutmamak gerekir ki insan içinde bulunduğu toplumsal koşulların ürünüdür. Bunun da hesaba katılması gerekir. Nasıl sütü kaynatırken yoğurt ol demekle yoğurt olmuyorsa insana da iyi insan ol demekle iyi insan olamaz...

İnsanın iyi bir insan olmasında ailevi, toplumsal, siyasal, ekonomik koşulların da rolü vardır ki bu da genellikle Allah olarak ifade edilir.....

Av. Eren Bilge, 1.10.2010

X

K. 17/14 "HESAP SORUCU OLARAK SANA NEFSİN YETER"

"Oku kitabını! Bugün hesap sorucu olarak sana nefsin yeter" denilecektir." (K. 17/14) (Diyanet Çevirisi...)

Bu ayeti, **Suat Yıldırım** şu biçimde verilmektedir:

"Şöyle deriz ona: "Defterini oku. Bugün muhasebeci olarak kendi işini görmeye kendin yetersin!" (K. 17/14) (Suat Yıldırım çevirisi...)

"Kıyamet günü için adalet terazileri kuracağız. Öyle ki hiçbir kimseye zerre kadar zulmedilmeyecek. (Yapılan iş) bir hardal tanesi ağırlığınca da olsa, onu getirip ortaya koyacağız. Hesap görücü olarak biz yeteriz." (K. 21/47)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Böylesine önemli bir ayetin ne söyleniş nedeni ne de tefsiri vardır...

17/14 ile 21/47 arasında ayrılık bulunmaktadır:

İlkinde "**hesap sorucu olarak sana nefsin yeter**" denirken; ikincisinde; "**Hesap görücü olarak biz yeteriz.**" denilmektedir.

“Biz” ile “Siz” değişik bir anlatımdır. Öyle sanıyorum ki **“Hesap görücü olarak biz yeteriz.”** denirken cahiller topluluğuna, **“hesap sorucu olarak sana nefsin yeter”** denirken de arifler topluluğuna hitap edilmektedir...

Gerek cahiller topluluğuna ve gerekse arifler topluluğuna seslenilsin bir hesap soran var... Bu da bize yeter...

“Oku kitabını!” yorumlarsak; İnsan yeniden doğunca, ölmeden önce ölünce; yani ahret alemine, ikinci cihana, madde aleminden mana alemine, ruh alemine geçince yaptığı bütün yanlışlar bir film şeridi gibi gözlerinin önünden geçmeye başlar. Utanç verici yanlış davranışlarını hatırladıkça vicdan azabı çekmeye başlar ki din dilinde buna cehennem azabı denir.

Bütün bunlar insan fiziksel olarak yaşarken olur. Ahret yaşamı bu dünyada yaşarken söz konusudur.

Unutulmamalı **“Tanrı; Ölülerin değil yaşayanların Tanrısıdır.”** (İncil. Matta., 22/32. Markos.12/27. Luka. 20/38)

Bu demektir ki: Aklını çalıştıran, vicdanının sesine uyan, gelenek ve göreneklerden kurtulmuş, duyarlı ve sorumluluk duygusu olan insanların Tanrı'ya karşı sorumlulukları vardır. Bu durumda olmayan insanlar yaşıyor olsa bile onların Tanrı ile bir ilgisi yoktur... Onlar Kuran'ın deyiimiyle **“sağır ve kördürler...”** (K. 25/73)

Ayetteki şu ifade çok önemlidir: **“Hesap sorucu olarak sana nefsin yeter.”** Daha ne hesap sorucu arıyorsun işte Kuran diyor: **“Hesap sorucu olarak sana nefsin yeter.”**

Bu demektir ki; insanın, yeniden doğmadan önce ve dirilmeden önceki bütün olumsuz ve olumlu davranışları gözlerinin önünden geçmeye başlar; yaptıkları olumsuz davranışlar gözlerinin önüne gelince “Vay ben ne ham adammışım!” diye kendisini ayıplamaya ve suçlamaya başlar ki bu nedenle **“Hesap sorucu olarak sana nefsin yeter”** denilmektedir.

Buradan anlaşılmaktadır ki Cennet de Cehennem de, duyarlılık ve sorumluluk kazanmış insanın ruh halidir. Bu yapıdaki insanların hesap sorucusu da kendi ruhundaki öz benidir...

Kuran'da bu böyle açıklanmaktadır. Ne mutlu Kuran'ı

anlayanlara ve ne mutlu bu söylediklerimin anlamına varan bilgelere ve ermişlere...

Av. Eren Bilge, 5.8.2010

X

K. 17/15 HIÇBİR KİMSE BAŞKASININ GÜNAH YÜKÜNÜ TAŞIMAZ

Kim doğru yolu seçerse, kendisi için seçmiş olur; kim de doğru yoldan saparsa, kendi aleyhinde sapmış olur.

Hiçbir kimse başkasının günah yükünü taşımaz.

Biz peygamber göndermediğimiz hiçbir halkı cezalandırmayız. (K. 17/15)

[Ayrıca Bkz. 16/25; 29/13; 35/18; 35/37; 39/70-71; 67/8-9]

+

Söyleniş Nedeni:

Kurtubî Ibn Abbâs (r. a.) 'ın şöyle dediğini nakleder: "Bu âyet-i kerime Velid b. el-Muğire hakkında nazil olmuştur. O, bir gün Mekkelilere:

"Muhammed'i inkar edip bana tâbi olun; bütün günahlarınız benim üzerime olsun, demişti.

Bunun üzerine bu âyeti kerime nazil oldu. Buna göre âyetin manası şöyle olmaktadır: **Velid sizin günahlarınızı taşıyamaz; çünkü, herkesin günahı kendisine aittir.**"

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bu ayetin açıklaması Diyanet çevirisinde şöyle yapılmaktadır:

"Âyet; Hıristiyanların, "İsa, insanların günahını yüklenmiş ve bu günahın cezasını kanıyla ödemiştir" şeklindeki inancını iptal etmektedir. Ayette ayrıca suçun şahsiliğine de işaret vardır."

Evet, Hıristiyan inancına göre; İsa; insanların günahı için kendisini kurban etmiştir. Oysa İsa, kendi dünya görüşünün gereğini yapmıştır. Düşüncelerini yaymak amacı ile seve seve canını vermiştir.

Bir de şu var ki İsa; Tevrat'taki kurguların gerçekleşmesi için ölmüştür. Çünkü İsa'nın başına gelecek olanlar Tevrat'ta

ayrıntıları ile anlatılmaktadır. İsa da salt bu öngörülerini doğrulamak için ölmüştür. Yani İsa'nın başına gelenler önceden haber verilmektedir. Bu da peygamberliğin yerine gelmesi olarak adlandırılır...

Burada örnek almamız gereken gerçek şu: İnsan iyilik de yapsa, kötülük de yapsa da bunun sonuçlarına kendisi katlanır. Kimse kimsenin yaptığı kötülükler için ceza görmez. Ancak liderlerin yaptığı kötülük bağlılarını da bağlar. Liderlerin yaptığı yanlışın karşılığını halk görür.

Bizde genellikle çok görülür. Bir kişinin yaptığı yanlışlık için "Başımıza taş yağacak!" denir. Oysa kişinin yaptığı kötülük kendisini bağlar. Onun için biz hesap verecek değiliz. Herkes yaptığı kötülüğün cezasını kendisi görür. Bu nedenle "**Hiçbir kimse başkasının günah yükünü taşımaz**" denilmiştir.

Ayrıca şu cümle de önemlidir: "Biz peygamber göndermediğimiz hiçbir halkı cezalandırmayız..."

Bu demektir ki basireti bağlı olanlar, kulakları duymayanlar, gözleri görmeyenler; bir uyarıcı tarafından uyarılmadıkça masum sayılırlar. Ne zaman ki uyarılırlar, sorumluluk duygusunun ne olduğunu bilirler, iyi ile kötünün ayırımına varırlar; işte bundan sonra yaptıkları iş kötü olduğu takdirde vicdanen rahatsız olmaya başlarlar.

Konunun özeti şudur: İnsan kendi eyleminden, düşüncelerinden, duygularından kendine ve topluma (Allah'a) karşı sorumludur.

Ne mutlu bunun idrakine varanlara...

Av. Eren Bilge, 9.8.2010

X

K. 17/39 SAKIN ALLAH'IN YANI SIRA BAŞKA BİR TANRI UYDURMA

"İşte bunlar Rabbinin sana vahyettiği hikmetlerdendir. Sakın Allah'ın yanı sıra başka bir tanrı uydurma, yoksa yerilmiş, rahmetten kovulmuş olarak cehenneme fırlatılırsın." (K. 17/39) (Ayrıca Bkz. K. 25/43. 45/23)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bu ayette, İslam Peygamberinin kendi iç beni ile

hesaplaştığını görüyoruz. Burada içine doğan hikmetlere şükrediyor. İçine doğan hikmetler ise doğruluktan, dürüstlükten, iyilikten, Hak'tan ayrılmamanın gerektiğine inanmasından doğmaktadır.

Bu kavramları ortak ve üstün değerler olarak görüyor ve bu değerlere Allah diyor. Kararlılık göstererek kendi kendine uyarıda bulunuyor: "**Sakin Allah'ın yanı sıra başka bir tanrı uydurma**" diyor.

Bu ayete anlamamız gereken doğruluğuna, iyiliğine inandığımız duygu, düşünce ve eylemler yanında yanlış olana eğilim duymamamız, daima doğru olan, hak olan duygu, düşünce ve eyleme yapışmak gerektiği vurgulanıyor. Din dilinde bunlara heva ve heves denir.

Eğer heva ve hevese uyulduğu takdirde Allah yanında; yani, ortak ve üstün değerler, olumlu kavramlar, yüce duygular gibi olumlu kavramlar yanında olumsuz duygu ve düşüncelere de değer vermiş olursak Allah'ın yanı sıra başka tanrılar edinmiş oluruz. Bu durumda huzursuz oluruz. Bu durum da rahmetten kovulmuş olarak cehenneme atılmak sözleri ile anlatılıyor.

Eğer **Allah'ın yanı sıra başka tanrılar uydurmak istemiyorsak** doğruluktan, dürüstlükten, iyilikten, barış yolundan, sevgi duygusundan şaşmamak gerekir.

İnsan kendine, topluma karşı sorumludur. Bu sorumluluktan yüzünün akı ile kurtulmak istiyorsa bu günkü davranışının yarın ne gibi sonuçlar doğuracağını hesap etmek zorundadır ki bu durum da din ilminde ahret duygusu olarak açıklanır.

Ahret; her zaman açıkladığım gibi bu günün yarınıdır...

Yarınını sağlam temeller üzerine oturtmak isteyenler bu günkü davranışlarını sağlam temeller üzerine kurmalıdır ki Ahrette (eylemden sonraki zamanda...) hesap sorulduğu zaman rahatça hesap verebilsin...

Bilmiyorum yukarıdaki ayeti bir de bu şekilde anlayıp yorumlarsa insanın ne zararı olur?..

Av. Eren Bilge, 2.11.2010

X

K.17/72 BU DÜNYADA KÖR OLAN AHRETTE DE KÖRDÜR

“Kim bu dünyada gerçekleri görmede kör ise, âhirette de ködür, hatta yol bulmadaki şaşkınlığı daha da beterdir.” (K. 17/72)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Buradaki körlük mana âlemindeki körlüktür. Mana âleminde kör olan manevi yaşamda da kör demektir.

Bu tür körlere din ilminde basireti bağlanmış denir. Bunlar akıllarını çalıştırmaz. Söylenenlerin gizine eremezler; iç anlamını görmek istemezler...

Dünya görüşleri analarından babalarından ne görmüşlerse odur. Bu görüşlerini de kendi çocuklarına da olduğu gibi aktarırlar.

Oysa görünen bu gerçek maddî âlemin dışında bir de manâ âlemi vardır. Bu manâ âlemi aydınlara, ariflere, ermişlere özgüdür. Bunlar söylenenlerin dış anlamına değil iç anlamına bakarlar. Bu sözlerde bir hikmet var mı? diye düşünürler... Önlerine gelen kutsal kitap metinlerini de dış anlamları ile değil; iç anlamları ile değerlendirip yaşamlarına uygulamaya çalışırlar...

Buradaki ahret terimi de öldükten sonra bir yaşam değil de gelecekteki bir yaşam olarak algılanmalıdır. Bu dünyası karanlık olanların gelecek günlerdeki yaşamları da karanlıktır. Söylenen bütün uyarıcı sözler bunların bir kulaklarından girip bir kulaklarından çıkar. Söylenen sözlerin, üzerlerinde hiçbir etkisi olmaz. Gerçeği bulmak, aramak istemezler. Onlar için her şey olduğu gibi kalacaktır ve değişim diye bir olgu yoktur. Oysa bilime göre değişim dışında bir şey yoktur. Bu gerçek kuranda **“O her an yeni bir iş üzerinedir...” (K. 55/29)** diye geçer...

Zaten Peygamber de bu sözleri kendisinin ufuk açıcı sözlerini anlamayanlar için söylemektedir...

Ancak şurasını önemle belirtmek gerekir ki insandan umut kesilmez. İnsandan umut kesmek cehaletin belirtisidir. Çünkü bu manâ âleminden habersiz olan bir insan bakarsınız ki manâ âlemine adım atmaya başlamıştır.

Bir insan için kör geldi kör gidecek demek anlamsızdır; insana güvensizliktir.

Yarın, kimsenin nasıl düşüneceği belli olmaz...Bu konuda örnek vermek gerekirse; Mevlana da mana âlemine Şems-i Tebrizi'nin etkisi ile girmiştir. Onun sayesinde gerçeği görmüştür.

İnsan her zaman yeniden doğuşa erebilir; ölmeden önce ölebilir...

Av. Eren Bilge, 28.11.2010

X

K. 17/84 HERKES KENDİ YAPISINA UYGUN İŞLER GÖRÜR.

“De ki: “Herkes kendi yapısına uygun işler görür. Rabbiniz, en doğru yolda olanı daha iyi bilir.” (K. 17/84)

+

Tefsir:

Yorum kitaplarında bu ayete ilişkin bir açıklama yapılmamıştır; yalnız Muhyiddin İbn Arabi TEFSİR-İ KEBİR TE'VİLÂT. 1. Cildinde (KİTSAN) aşağıdaki açıklamayı yapmıştır.

“De ki: Herkes, kendi mizaç ve meşrebine göre iş yapar.”

Yaratılışına ve içinde bulunduğu makamda kendisine galip olanı melekesine göre amel eder. Kimin makamı nefis ise, mizacı ve karakteri makamın tabiatına göre belirginleşir.

Yukarıda sözünü ettiğimiz yüz çevirme ve ümitsizliğe düşme şeklinde belirginleşen amelleri işler.

Kimin; makamı kalp ise, mizacı da fazilet seciyesi olur. Dolayısıyla, bu seciye; uyarınca şükür ve sabır şeklinde belirginleşen amelleri işler. *“Kimin doğru bir yol tuttuğunu Rabbiniz en iyi bilendir.”* Bu amel edenlerden, yani kalp seciyesi uyarınca hayır işleyenlerle, nefis tabiatı uyarınca kötülük işleyenlerden kimin doğru yolda olduğunu en iyi o bilir ve amellerine göre karşılıklarını verir.”

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bu ayette iki yargı bulunuyor:.

“Herkes yaratılışına uygun davranışlarda bulunur.

Kimin doğru ya da kötü yolda olduğunu Allah bilir.” deniyor.

Görünen o ki söz konusu kişinin davranışı konusunda

bir karara varılamıyor. Ayrıca, ayete konu olan kişinin de ne yaptığı belirtilmiyor... Böyle bir durumda ayet hükme varılmamasını öneriyor. Böyle bir konumda İncil'de de şöyle bir ayet var:

“Hükmetmeyin ki size de hükmolunmasın...” (Luka 6/37)

Burada da aynı yoldan gitme öneriliyor. Siz hükme vararak suç işlemeyin. Adı geçen kişinin yaptığı doğru olup olmadığını Yaratan daha iyi bilir deniyor.

Gerçekten de herkes yaptığından sorumludur. Kişinin davranışını er ya da geç sonuç verir. İyi bir iş yapmışsa karşılığını olumlu olarak görür. Yaptığı iş kötü ise eninde sonunda rahatsız eder...

Bu bakımdan telaşlanmaya hiç gerek yoktur. Yeter ki sen kendi davranışına dikkat et. Kendi yanlışlarını düzeltmeye bak. Kimsenin kusurunu araştırıp da kendini yorma. Sen, kendini gözetle. Varsa yanlışların onu düzelt.

Öyle olur olmaz biçimde herkesin davranışına karışma hakkını kendimizde bulursak münasebetsizlik yapmış oluruz. Belki bu münasebetsizliğimize anında tepki gösterilmez; ama, bizden uzaklaşmayı da ihmal etmezler...

Bu konuda söylenecek daha fazla söz varsa onu da okuyucularımız söyleyebilir...

Av. Eren Bilge, 11.10.2011

X

K. 18/110 “DE Kİ: BEN DE ANCAK SİZİN GİBİ BİR İNSANIM.

“De ki: ‘Ben de ancak sizin gibi bir insanım. (Ne var ki) bana, Sizin ilâh’ınız ancak bir tek ilâhtır’ diye vahyolunuyor. Kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa yararlı bir iş yapsın ve Rabbine ibadette kimseyi ortak koşmasın.” (K. 18/110)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bu ayetle İslam Peygamberinin alçak gönüllü bir görünüm sergilediğini görüyoruz. Kendini insanlardan ayrıcalıklı, üstün görmediğinin en açık kanıtı bu ayettir.

Ne var ki Muhammed'in yolunda gidenler O'nu olağan

üstü bir insan göstermek için birbirleriyle yarışır. Kendisi benim mucizem de yok dediği halde ona sayısız mucizeler mal ederler. Böylece onu üstün gösterdiklerini sanırlar. Oysa yukarıdaki ayette gördüğümüz gibi o da bizim gibi insandır.

Eğer onu olağan üstü bir nitelikte gösterirsek onu insanlardan koparıyoruz.

İnsanlar kendisi gibi olmayan, kendilerinden çok üstün nitelikleri olan bir insanın yolundan gitmekten umutlarını keserler. O'nun gibi olamayacakları hissedince de ondan koparlar...

Peygamber: "Ben de ancak sizin gibi bir insanım!" demekle bize yaklaşmış oluyor.

Oysa İsa peygamberde bu alçak gönüllülüğü göremiyoruz.

Çünkü ancak ariflerin anlayacağı: fakat insanların anlamayacağı biçimde konuşmuştur: Şöyle dediğini İncil'deki şu ayetten anlıyoruz:

"Şöyle yanıt verdiler: 'Seni iyi işlerden ötürü değil, küfür ettiğin için taşıyoruz. İnsan olduğun halde Tanrı olduğunu ileri sürüyorsun.'" (İncil. Yuhanna.10/33)

Böyle bir görüşü Kuran'ın hiçbir yerinde göremeyiz. Bu insanların anlamayacağı içerikte bir sözdür. Bu sözün ne demek olduğunu ancak arifler anlar. Nitekim de insanların anlama kapasitesinin çok üstünde sözler olduğu için de kendisini çarmıha germekten çekinmemişlerdir.

Peygamberi bizim gibi bir insan olarak görebilsek onun ne demek istediğini anlayabiliriz.

Biz de bu sayfalarda onun akılcı bir insan olarak anlatmaya çalışıyoruz...

"Rabbe kavuşmayı ummak..." İşte yanıtlanması gereken soru budur?..

Bilinmelidir ki Allah; Rab, Tanrı, Mevla, Yezdan, Yaratan... Yehova... binlerce kavramı kapsayan deyimlerdir... Bu deyimlerin her biri başka bir anlam içerir.

Şimdi bu ayette Rab'be kavuşmak sözü ile ne anlatılmak istendiğini bulmaya çalışalım. Bu ayet boşa söylenmiş olamaz ya...

Geleneksel İslam anlayışına göre; ibadet yanında bir de hayırlı işler yaparsan; öldükten sonra Rab'be kavuşacaksın.

Ben öldükten sonra Rab'be kavuşmanın bana ne yararı olur? Önemli olan Rab'bin bana yaşarken yararlı olmasıdır.

Burada Rab sözcüğünden: “İnsanın yaşarken; kimseye muhtaç olmadan, sağlıklı, huzur ve güven içinde yaşama kavuşmuş olmasını anlamamız gerekiyor. Sağlıklı, normal bir insanın dünyadan beklentisi de böyle olur zaten...”

İşte ayet bize bunun formülünü veriyor. İnsana; yararlı iş yapmasını ve ibadetine de kimseyi ortak koşmamasını ileri sürüyor.

Yararlı iş yapmak denince; yalnız, cami, hastane, okul vb işler yapmak akla gelmemelidir. Bunun yanında insanları incitmemek, söz ve davranışlarla onları üzmemek, gerektiğinde yardımda bulunmak da akla gelmelidir...

İbadet insanı; ahlaksızlıktan, kötülüklerden, rezilliklerden uzaklaştırmalıdır. Böyle bir amaçla yapılmayan ibadet de zaten ibadet sayılmaz...

Yaşamını bu ilkelere göre programladığın takdirde Rab'be kavuşmuş olursun; yani, “yaşarken; kimseye muhtaç olmadan, sağlıklı, huzur ve güven içinde yaşama kavuşursun...”

Gelelim şu “Rabbine ibadette kimseyi ortak koşmayın” ayetine bir yorum getirmeye... Acaba; “Gösteriş için ibadet yapma, ibadetin de kabahatin de gizlide olsun!” demek mi isteniyor?..

Hani derler ya “İbadet de kabahat de gizli olsun!..”

Av. Eren Bilge, G. T. 30.1.2012

X

K. 22/37 ALLAH'A ULAŞACAK OLAN...

“Onların etleri ve kanları asla Allah'a ulaşmaz. Fakat O'na sizin takvanız (Allah'a karşı gelmekten sakınmanız) ulaşır.” (K. 22/37)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

İslam Peygamberi bu sözleri kurban kesen müşriklere söylüyor. Günümüzdeki gibi, coşku ile harıl harıl kurban kesenlere bakarak: **“Kestiğiniz kurbanların “Etleri ve kanları asla Allah'a ulaşmaz; fakat O'na sizin takvanız**

ulaşır.” diyor.

Beğenilecek yüce ve kutsal davranışlar herkes tarafından kabul görüp onaylanacağı için kutsallaştırılır...

Geleneksel, töresel davranışların kutsallıkla ilgisi yoktur. Kurban kesmek atalarımızdan bize intikal eden töresel davranışlardır.

Bu kurbanların hiçbirinin ne eti ne de kanı Allah'a ulaşır. Allah'a ulaşacak olan; insanın, olumlu ve güzel davranışlarıdır.

İnsanın yalnız ibadetlerle yetinmemesi; bunun yanında ahlakını, alışkanlıklarını ve davranışlarını da güzelleştirmesi gerekir.

İnsanın yaptığı eylemlerden diğer insanlar ve toplum incinmemelidir. İnsan yaptığı eylem ve edimlerde yalnız başkalarını değil; kendi huzurunu da sağlamalıdır. Başkalarını huzura kavuşturup da kendi huzurunu kaçırmak hoş görülmez...

Günümüzde ne Yahudilerin ne de Hıristiyanların kurban kestikleri görülmemektedir.

Tanrı'sız dinlerin pek çoğunda da kurban kesme geleneği yoktur...

Ne var ki İslam'da yukarıdaki ayete uyulmamıştır. Kurban kesme geleneği müşriklerden devralınmıştır. Öyle ki İslam Peygamberi bile bir hac ziyaretinde yüz deve kurban etmiş bazılarını da kendi elleriyle kesmekte bir sakınca görmemiş ve sonraki ayetlerle de kurban kesme geleneğinin sürdürülmesi istenmiştir.

Av. Eren Bilge, 1.1.2011

X

K. 25/44 YOKSA SEN ONLARI İNSAN MI SANIYORSUN?

“Yoksa sen onların çoğunun (söz) dinleyeceklerini yahut akıllarını kullanacaklarını mı sanıyorsun? Onlar hayvanlar gibidirler, belki yolca onlardan daha da şaşkındırlar.” (K. 25/44)

DIYANET VAKFI MEALİ AÇIKLAMASI:

Bu gibi kimseler, akıllarına ve kendilerine ulaşan ilahi tebliğe uymayıp sırf hissiyatına göre hareket etmeleri

bakımından hayvanlara benzetilmiş; hayvanlarının hareketlerinin kendilerine verilen güç ve kabiliyetlerin yaratılış amacına uygun olmasına karşılık böyle kimselerin davranışlarının bu özellikten yoksun bulunmasından ötürü de onlardan gidişçe daha sapık oldukları belirtilmiştir.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bir deyim vardır, şöyle:

Cahil: Bilgisiz

Cehil: Hem bilgisiz hem de bilmediğini bilmeyen...

Ceh-i Mürekkep: Hem bilgisiz, hem bilmediğini bilmeyen hem de herkesi bilmez sanan.

Yaşamım boyunca bunlarla çok karşılaştım; Pel pel bakar dururlardı karşımda. **Kendilerini doğru yolda; beni de sapıtmış sandıkları için hemen de öğüt vermeye başlardı.**

Ben de yukarıdaki ve aşağıdaki ayetleri bildiğim için acıyarak bakardım... Aşağıdaki alıntıyı da görüşlerimi doğruladığı için aldım:

“ULEMA ÇOĞUNLUĞU” GERÇEĞİN ÖLÇÜSÜ MÜ?

KUR'AN bize gösteriyor ki tevhit kişileri değil ilkeleri; şirk ise, ilkeleri değil kişileri esas alır. Bunun içindir ki, tevhit kanıttan söz ederken ilme ve kitaba; şirk, kanıttan söz ederken atalara, ecdada yollama yapar.

Müslüman, tarihin her döneminde, egemen gücün güdümüne alınmış 'konuşan ulema'yı gerçeğin ölçüsü yapmak 'şirk omurgalı Emevi Dinciliği'nin belirgin niteliği olmuştur. İlginçtir. Kuran, şirk dinciliğinin bu niteliğine, ilkelere yollama yaparak karşı çıkmaktadır.

İşte ana ilkeler:

“De ki, ‘Pisin çokluğu seni hayrete düşürse de pisle temiz bir olmaz!’ (Mâide, 100)

“Yeryüzündeki insanların çoğunluğuna uyarıyı Allah yolundan saptırırlar. Sadece sanıya uyarlar onlar ve sadece saçmalarlar.” (En'am, 116)

“Onların çoğu sanıdan başka bir şeyin ardınca gitmiyor. Doğrusu şu ki sanı, haktan hiçbir şey ifade etmez.” (Yunus, 36)

Bu beyineler şu gerçekleri açıkça gösteriyor:

1. İnsanlığın çoğunluğu daima karanlıktadır; bu çoğunluğa uyan da karanlığa saplanır,
2. İnsanlığın çoğunluğu kendi zanlarına ve nefislerinin dürtülerine uyar,
3. Zan, hakikat adına hiçbir anlam ifade etmez,
4. Hidayet ve hakkın kaynağı Yaratıcı kudret olan Allah'tır, çoğunluk değil,
5. Çoğunluk, daima cazibe ve ilgi yaratır ama çoğunluk daima pisi temsil eder,
6. Sanının yerine ilim geçirilmelidir, sanıyı saf dışı etmenin ilimden başka bir çaresi yoktur.

Emevîler sonrası Müslüman tarih, Kur'an'ın çoğunluğu değil, gerçeği esas alan bu tevhit ilkelerinin tersine bir gidişi dinleştirmiştir. Müslüman tarihin özellikle fıkıh alanında öne çıkardığı icma (ulemanın fikir birliği), cumhuri ulema (ulema çoğunluğu) gibi kavramlar bunun göstergeleridir.”

(Yaşar Nuri Öztürk, YURT, 12. 5.2013)

Gerçeğe mi (Hakk'a mı) (uyacağız cehl-i mürekkeplere mi?...

Takdir sizindir...

Av. Eren Bilge, 12.5.2013

X

K. 25/53 İKİ DENİZİN KARIŞMAMASI

“Biri tatlı, susuzluğu giderici, öbürü tuzlu ve acı iki denizi salıveren, birbirine karışmadan akıtan; fakat aralarına bir engel, aşılmaz bir sınır koyan O'dur. (K. 25/53) [Ayrıca Bkz. 27/61; 55/19-21]

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Doğa'nın; akıl erdiremeyeceğimiz birçok oluşumları vardır. Doğanın harikaları öylesine çoktur ki bizim bunları aklımız almadığı gibi bilim de bunların çoğuna çözüm getirememiştir. Zaten biz insanlar da doğanın bu harikuladeliğine bakarak hayretler içinde kalmışsınız; bir çözüm bulamadığımız, akıl sır erdiremediğimiz için de “Allah'ın işidir!” diyerek işin içinden çıkmaya çalışmışsınız.

Bir örnek vermek gerekirse Karadeniz'in suları İstanbul

boğazından üstte akarak Marmara denizine gider; Marmara denizindeki sular ise alttan akarak Karadeniz'e gider. Bu da akıl sır erdiremediğimiz bir oluşumdur. Bütün bunları ayarlayan "O'dur..." diyerek işin içinden çıkmaya çalışıyoruz.

Burada söyleyişe dikkatinizi çekmek isterim. "O'dur." Deyen kimdir? Allah'tan başka bir Allah mı var ki "fakat aralarına bir engel, aşılmaz bir sınır koyan O'dur." desin. Doğa'nın, Evren'in dışında maddi bir varlık olmadığına göre bu O'dur denilen varlık Doğa'dır, Evrendir... İslam tasavvufçuları da bu nedenle evren insan birliğine vahdet-i vücud demişlerdir.

Evet, Atlas Okyanusunda acı ve tatlı suyun bir arada olduğu ve bu iki suyun birbirine karışmadığı söylenir. İslam sofilere bu oluşuma dinsel bir yorum getirerek acı suyu; kötü insanlar topluluğuna, tatlı suyu ise; iyi insanlar topluluğuna yorumlar.

Bu iki topluluk bir arada yaşadığı halde birbirlerine karışmazlar. İyiler kendi dünyalarında; kötüler ise kendi dünyalarında yaşayıp giderler...

Biraz düşünce jimnastiği yaptık; düşünün bakalım işin içinden siz nasıl çıkacaksınız?

Yaratan bize akıl vermiş; düşünüp araştırmayalım mı?

Av. Eren Bilge, 14.9.2010

X

K. 28/88 ALLAH'IN YÜZÜ

"Allah'ın yanında diğer bir tanrıya daha kulluk etme. İlah yok O'ndan başka. O'nun yüzü dışında her şey helâk olacaktır. Hüküm yalnız O'nundur ve O'na döndürüleceksiniz." (K. 28/88)

+

Diyanet Vakfı Meali Açıklaması:

"Bu ayetlerdeki hitap esasen Hz. Peygamber'in şahsında müminleredir. Maksat, müşriklerin ümitlerini büsbütün kırmak ve Hz. Peygamber'e, müşriklere karşı, bu konularda açık kapı bırakmamasını tavsiye etmektir."

ŞEKİL VE ÖZ

**“Her şey yok olur da, Allah’ın yüzü sürekli baki kalır.”
(Kuran, Kasas, 88)**

ŞEKİL-ÖZ. şekil-ruh veya kalıp-öz...

Varlık ve oluşta bir çelişki sırrının ifadeye konuluşudur bu... Sûfiler, zâhir-bâtın veya sûret-manâ deyimlerini kullanırlar. Geçici ile süreklinin, İğreti ile ölümsüzün, aldatici ile gerçeğin, riya ile samimiyetin varlık ve hayat sahnesinde sergiledikleri didişme, bir polarite halinde, bu kavramlarla dile getirilir.

Tasavvuf düşüncesinde bu, yalnız ahlaksal planda bir tespit olarak kalmaz; evrensel-ontolojik planlara taşınır. Sûfizme göre, varlık bir ve tektir. Onun şekline, kalıbına, eşya ve çokluk; özüne ve ruhuna, Yaraticı Kudret. Hak veya Allah diyoruz.

Varlığın görünen yüzü halk. görünmeyen yüzü yani Öz, Hak’tır. Ve tasavvufun ölümsüz ilkelerinden biri, bu noktada şöyle kristalleşir: En büyük sanat ve kemal, halkla Hakk’ı birleştirmektir. Varlığın Hak yüzüne bakmak tahakkuk (Hak’la beraberlik) halk yüzüne bakmak tahalluk (yaratılmışlarla meşgul olmak) adını alır. Sanatların sanatı, yüceliğin zirvesi, tahalluk ile tahakkuku birlikte yürütmektir ki, buna da taalluk (iki kutup arasında ilişkiyi kurmak) diyor sûf ı düşünce...

İnsan, bütün büyüklüğünü, bu taalluku gerçekleştiren varlık olmasına borçludur. İnsan, halkla Hakk’ın ortasında durmakta ve bu ikisinin özelliklerini bünyesinde, aynı anda taşımaktadır. “Burada bir âlem, orada bir âlem; ben ortada, eşikte durmaktayım’ diyor Mevlana Celaleddin.

İslam düşüncesinin zirvelerinden biri olan İbn Arabî (ölm. 1240) şekil-öz sırrını evrene uygularken şöyle düşünüyor: Esas olan, vechullah yani, Allah’ın yüzüdür. Öz odur. Görünen varlık, o Özün büründüğü kalıptır. Özün, yarın bir başka şekle bürünmesi ne gariptir, ne de zor. **“Her şey yok olur da, Allah’ın yüzü sürekli baki kalır.” (Kuran, Kasas, 88)**

Kısacası, şekil öğretiler, geçicidir ve sonuç olarak da araçtır. Böyle olunca, ruh maddenin değil, madde ruhun eseridir. demek gerekir.

Şekil-öz ayırımı, insan için de geçerlidir. İslam Peygamberi: “Bedenleriniz sizin bineklerinizdir. Onlara iyi bakın ki, sizi iyi taşıyınlar” diyor. Beden çirkin değildir. Onu hor göremezsiniz. Ama süvariye tanınan onuru bineğe tanımak akıl işi olmayacaktır. Bu yüzden, Kuran, insanın yüceliğini ve üstünlüğünü şeklin uzantıları olan renk, ırk ve nesep te yani. binekte aramaz; insanın niyet, hizmet ve sevgisinde yani, özde arar. Değerlerin kaynağı, binek değil, süvaridir.

YURT, Yaşar Nuri Öztürk. 23.10.2012

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Diyanet Vakfı çevirisinde Allah'ın yüzü olarak tercüme edilirken; Diyanet'in eski ve yeni çevirisinde Allah'ın zatı olarak çevrilmiştir. Oysa Allahın yüzü başka, Allah'ın zatı başka anlama gelir.

Allah'ın yüzü olarak alınırsa görünen akla gelir; zat'ı olarak çevrilirse Allah'ın nesnelleştirilen kişiliği akla gelir ki Kuran'ın anlatmak istediğine aykırıdır.

Allah Yüzü teriminden doğanın görünüşü anlatılmaktadır. Bu da şöyle anlatılmaktadır. Bahar gelir doğa uyanır; ağaçlar dallanır, otlar yeşillenir, her şey canlanır, her şey başka bir görüntü alır... Ne var ki günü geldiğinde yok olur. Ancak doğa yerinde kalır. İşte buna da Allah'ın yüzü deniyor...

Zat çevirisi geleneksel anlayışa göre yapılmıştır. Bu anlayışa göre kıyamet kopacak. Ortalık toz duman olacak, evrende canlı cansız kalmayacak. Yalnız Allah'ın zatı kalacak. Peki, Allah'ın zatı yalnız başına ne yapacak? İnsansız Allah olur mu?

Kaldı ki kıyamet de yanlış yorumlanıyor. Kıyam ayağa kalkmak demektir. Kötülüğe bağımlı insanın kötülükten nadim olup iyiliğe yönelmesine kıyamet denir, Kıyamet insanın ruhunda gerçekleşir. Gerisi doğa olayıdır...

Konu hakkında daha derin düşünmek isteyen Yaşar Nuri Öztürk'ün yukarıdaki yazısını bir daha okuyabilir...

Av. Eren Bilge, 27.10.2012

X

K. 30/30 YARATILIŞ DİNİ

“O halde sen, batıl dinlerden uzaklaşarak yüzünü ve özünü, hak din olan İslâm’a yönelt. Yani Allah’ın insanları yaratmasında esas kıldığı o fıtrata uygun hareket et. Allah’ın bu hilkatini kimse değiştiremez. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların ekserisi bunu bilmezler. [Ayrıca bakınız: 6/116; 12/103]

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bu ayette, yaratılışımıza uygun olarak yaşamamız söyleniyor.

İnsan herhangi bir olumsuz davranışta bulursa vicdanen huzur olur. Bu vicdanen rahatsız olmak bize anamız, babamız, toplumumuz tarafından verilir.

Bir ormanda, hayvanlar arasında yaşamış olsaydık; olumlu ya da olumsuz davranışlarımızın vicdanımızda yarattığı rahatsızlığı hissetmezdik...

Demek ki bu olumluluk ya da olumsuzluk duygusu yaşadığımız çevre ve toplumla ilgili...

İnsanın özünde, toplum etkilemesiyle, daima iyilik, sevmek, sevgi, şefkat gibi olumlu nitelikler vardır. Kötülük eden muhakkak bu davranışına karşı ya aileden ya da toplumdan bir tepki görür.

Çevremiz, toplum; kötü davranışlarımıza hoşgörü ile bakmaz. Ruhumuzda iyiliğe, doğruluğa, dürüstlüğe karşı bir eğilim oluşur. Böylece aklımızı kullanmayı, vicdanımızın sesini duymayı, sağ duyumuzun varlığını, mantığımızın işlediğini görürüz. Deneylerle, tanıştığımız olgun kişilerin öğretileriyle, okuduğumuz kitapların etkisiyle bizde bir olumlu kişilik oluşur. Bu kişilik yaratılış özelliklerimizi belirler; elbette bizde doğruluğa dürüstlüğe, iyiliğe bir eğilim varsa...

İşte bu yaratılışımızın olgunlaşması ile akli, sağduyuyu, mantığımızı kullanmayı, karşılaştırma (mukayese) yapmayı alışkanlık haline getiririz. Akıl, sağduyu, mantık, vicdan bizi yönlendirmeye başlar. Kişiliğimiz olgunlaştıkça, kültürümüz artıkça yaratılışımız da elverişli ise daima doğruluktan, dürüstlükten, erdemden yana tavır alırız.

Böylece yaptığımız işlerden başımız ağrımaz, kimse de bizim huzurumuzu bozmaz...

Bu ayete göre; akli, sağduyuya, mantığıma ve

vicdanımıza yaşamımıza yön vermekle dosdoğru dini bulmuş oluruz. Fakat ne yazık ki insanların çoğu bunu bilmezler.

Av. Eren Bilge, 7.9.2010

X

K. 31/30 ÇÜNKÜ ALLAH, GERÇEĞİN, HAK'KIN TA KENDİSİDİR

“Bu, böyledir. Çünkü Allah gerçeğin, hakkın ta kendisidir. Müşriklerin O'ndan başka yalvardıkları tanrılar ise batıldır. Gerçekten Allah çok yücedir, çok büyüktür. (K. 31/30)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Söyleniş nedenleri ve yorumlarda bu âyet gerektiği biçimde açıklanmamıştır. Oysa bu âyet Allah konusunda çok önemli bir açıklamada bulunmaktadır.

Genellikle bizlere Allah şöyle tanıtılır:

“Kainatı yaratan ve yöneten tek mutlak varlık. Varlığı kendinden olan ve kemal sıfatlarını kendinde toplayan hakiki mabudun gerçek özel ismi. (İSLAMÎ TERİMLER SÖZLÜĞÜ. Dr. Hasan Akay. İşaret Yayınları. 2. Baskı)

Oysa yukarıdaki ayeti düşünerek okuduğumuz da bambaşka bir Allah'ın varlığı ile karşılaşırız.

Örnekle vermek istersek:

Örneğin Başbakanımızın CHP hakkında şu sözleri sarf etmektedir:

“CHP'nin tek parti diktatörlüğünde ne yapıldı Allah aşkına?”

“CHP'ye soruyorum: Yahu senin bu memlekette dikili bir ağacın mı var?”

“Bu cibilliyetsiz (soysuz) partinin bu ülkeye hiçbir katkısı olmamıştır”

“CHP iktidarında şu ülkede bir taş üstüne taş kondu mu?”

“Biz bu CHP'nin cemaziyülevvelini (tüm geçmişini) biliriz hiç bir eserleri, emekleri yoktur bu ülkede...”

Gerçekten CHP bu ülkede taş taş üstüne koymadı mı? Oy hatırına bunları yadsımak bir hakkı tepelemektir. İnsan ne pahasına olursa Hak'ka saygı göstermek ve gerçeği

söylemek zorundadır.

Burada Başbakanımız bir gerçeği, bir hakkı tepelemektedir. Yani söylenmesi gerekeni söylememektedir. Hak, söylenmesi gerektir; doğru olandır. Yerine getirilmesi gerektir.

Bu örnekleri çoğaltabiliriz. Ana, babaya saygı bir haktır.

İnsanın gördüğü olaylar hakkında tanıklık yapması ve olanı olduğu gibi söylemesi bir haktır.

İşçinin hak etmiş olduğu ücreti vermek bir haktır.

Gençlerin evlenme isteğine saygı göstermek bir haktır.

Okulunu bitirenin diploma istemesi bir haktır.

Hırsızlık, yolsuzluk, usulsüzlük, hukuksuzluk, haksızlık yapmadığı sürece yöneticilere itaat etmek bir hakkın yerine getirilmesidir.

Halk arasında bu Hak kavramına saygı gösterilir. Gerçeği söylemeyen birine halk **“Gerçeği söyle! Hak’kı tepelemeder!”**

Bu Hak kavramını okuyucularımız çoğaltabilir. İşte Kuran bu Hak kavramına öylesine önem vermektedir ki; Hak için, **“Çünkü Allah, Hak’kın ta kendisidir!”** demektir. Bir başka anlamda **“Hak, Allah’ın ta kendisidir.”** demektir...

Şunu anlamalıyız ki yapılması gereken doğrular, uyulması gereken erdemler, yerine getirilmesi gereken iyilikler kutsallaştırılıp uygulanırsa Allah’a tapmış oluruz. Aksi takdirde Allah’tan uzaklaşmış oluruz...

Ne mutlu Hak’ka saygı gösterenlere... Çünkü hak, Allah’ın ta kendisidir.

Av. Eren Bilge, 6.9.2010

X

K. 32/9 ONA RUHUNDAN ÜFLEDİ

“Sonra ona en uygun şeklini verdi, ona ruhundan üfledi. Size kulaklar, gözler, gönüller verdi. Ne az şükrediyorsunuz!” (32/9. 15/28-29. 38/71-74) [Ayrıca Bkz. 4/171; 17/85 ve Tevrat. Tekvin. 2/7- 8]

Bu ayette insan iyi olmaya, güzel işlere (Salih amellere...) yönlendiriliyor. Bak deniyor insana: “Allah sana ruhundan üfleyerek şekil vermiştir. Bu nedenle senden kötülük zuhur etmemelidir. Bütün davranışların olumluluk ve güzellik

bakımından diğer insanlara örnek olmalıdır.”

Gerçekten de Allah'ın ruhundan üfürdüğü kişiler yaşam boyunca kötülükten iğrenmişler; yaptıkları en küçük bir olumsuz davranıştan bile rahatsız olmuşlardır.

Bunlar kendi hallerinde yaşarlar, kimsenin aldığına verdiği karışmazlar. Ellerinden geldiği kadar da yardıma muhtaç duruma düşen insanlara yardım ederler.

Kendini **Allah'a** (Doğruluğa, dürüstlüğe, erdeme, güzelliğe, iyiliğe...) adayan çok insan görmüş ve bunlara da imrenmişimdir.

Bu insanlar günlük geçimlerini ahlaksal ve yasal yoldan sağladıkları için huzur ve güven içinde ömürlerini tüketirler.

Ne malda, ne mülkte, ne şanda ne de şöhrette gözleri yoktur bunların. Kendi sorumluluklarını idrak etmiş; ailesinin ve çevresinin mutlu olmasına çalışmışlardır. İşte bunlar Allah'ın ruhundan üflediği kişilerdir ve bunlara saygı duyulmalıdır. Kuran bu durumu insana “secde edilmelidir” diye ifade eder....

Ne var ki insanlar arasında bir de Şeytan'ın ruhundan üflediği kişiler vardır. Şeytanın üfürüğüne uğrayan bu insanlardan her türlü melanet (lanetlik davranış...) beklenir.

Şimdi 16 Eylül 2010 tarihli Milliyet'ten aldığım şu haberi okuyalım. sOkursanız ürpermekten, tiksinekmekten, nefret etmekten kendinizi alamayacaksınız... Tam bir Şeytan Üfürüğüne uğramış bir adam...

“Önce büyük kardeşinin 13 yaşındaki kızına tecavüz ediyor. Bu suçtan 6 yıla kadar ceza alıyor ve yatıp çıkıyor. İslah olup, tövbekâr olacağına daha da azgınlaşıyor. Öylesine azgınlaşıyor ki bu işi ancak Şeytanın Üfürüğüne uğrayanlar yapar. 16 yaşındaki kendi öz kızına tecavüz ediyor. Aynı zamanda baldızına da tecavüze yelteniyor. Ne var ki ailesinin şikâyeti üzerine tutuklanıp içeri tıkılıyor. Gazete bu haberi **AİLE BOYU TECAVÜZCÜ** diye veriyor.”

Eğer bu adamda Allah, ruhundan azıcık üfürseydi böylesine aşağılık işler yapmazdı.

Bu tür olaylar gazetelerin üçüncü sayfasında her gün gündeme geliyor. Bunları okuyunca içimden şöyle geçiyor: Bu şeytan ne kadar güçlü imiş ki; Yaratan'ın yaratırken

ruhundan üflediği kişileri kendi ruhundan üfürüle bu kadar ahlaksız, cani, canavar duruma getirebiliyor.

Bu nedenle ben Allah'tan korktuğum kadar; bu Şeytan Üfürüğüne uğramışlardan da korkarım...

Kork Allah'tan korkmayandan; kork Şeytan'ın üfürüğüne uğramış olanlardan...

Av. Eren Bilge, 18.9.2010

+

Katkıda Bulunanlar: Cengiz

Hayri Hocam,

Bence ruh hastasıdır. Tedavi edilmesi gerekir. Ne var ki, sağlık konuları kâr getirmede için kapitalist sistem sağlığa yatırım yapmıyor...

Bu gibi zavallı hastaların hikâyeleriyle oyalanıp zevk almak da başka bir tür ruh hastalığı maalesef.. Ama toplum böyle uyutuluyor..

Tecavüz sahnesi olan filmlerle reyting yapıyor..

Toplum hasta bence..

Allah ıslah etsin... Hepimizi...

Dr. Armağan Cengiz, 19.9.2010

X

K. 35/10 TANRI'YA YÜKSELECEK OLANLAR

Güzel sözler ancak O'na yükselir.

Salih ameli de güzel sözler yükseltir. (K. 35/10)_

+

Açıklaması:

"Güzel sözler" kelime-i tevhid ve kelime-i şehadettir.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bu ayette iki kavram üzerinde durulmaktadır.

Bunlar; güzel sözlerle Salih ameller olmaktadır.

Halkımıza göre de atlı söz önem taşır.

Tatlı söz yılanı deliğinden çıkarır...

Tatlı söz kapalı kapıları açar,

Güzel sözler herkese umut sağlar...

Ancak güzel söz yetmiyor,
Güzel söz yanında
Bir de Salih amel istiyor...

Burada bir vurgu daha yapılıyor.
Yalnız Salih amel de yetmez deniyor.
Salih ameli de güzel sözlerin,
Allah katına yükselteceği söyleniyor.

Bir insan Salih amel de bulunup dili ile gönül incitirse...
Ne denli Salih amelde bulunursa bulunsan yaramıyor
işe...

Demek ki insan yaşamında söz ile eylem birbirini
tamamlamalı...

İnsan, eli ile yardım yapıp da dili ile insanları
yaralamamalı....

Ne demiş atalarımız:
Kapanır bıçakla açılan yaramız...
Açılmaz, söz ile kapanan gönül kapımız.

Demek ki insanda aranan öz:
Hem Salih amel, hem de güzel söz...

Av. Eren Bilge, 23.2.2011

X

K. 35/22 DİRİLERLE ÖLÜLER BİR OLMAZ

“Görenle görmeyen (âma) bir olmaz. Karanlıklarla
aydınlık, gölge ile sıcak, dirilerle ölüler de bir olmaz!
(müminlerle kâfirler bir olmaz).

Allah, dilediğine hakkı işittirir. Sen kabirde olanlara
sesini elbette işittiremezsin. (K. 35/19-22) (Ayrıca Bkz.
[11/24])

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Suat Yıldırım Hocamız; her ne kadar dirilerle ölüleri

(müminlerle kâfirler) olarak değerlendirmişse de bu ayetin kapsamı daha geniştir. Olaya bakışı şeriat açısından olsa gerektir.

Burada ölümler teriminden maksat fiziksel olarak ölen ve mezara konulan ölümler değildir. Asıl ölümler; yaşadığı halde gerçeklerden habersiz olan basireti bağlanmış olanlardır. Bunlar din dilinde **“sağırılar, körler, dilsizler olarak da nitelenirler...”** (Bkz. K. 27/80. 30/52.

Kaldı ki Kuran; mezara girmiş ölümlere okunmayacağı gibi basireti bağlanmış kişilere de okunmaz...

Kuran; kendini geliştirmek, yetiştirmek ve vuslata erme çabasında olanlara okunur... Kuran'ın amaçladığı kişiler dirilerdir. Bunun içindir ki Kuran'da tanıımı yaptığım bu ölümler için şöyle de denir: **“Allah, dilediğine hakkı işittirir. Sen kabirde olanlara sesini elbette işittiremezsin.”** (Bkz. K. 27/80. 30/52)

Bunlara ne söylersen söyle; bunlar bildiklerinden bir milim şaşmazlar. Çünkü bunlar ölümlerdir...

Ölü denince aklını çalıştırmayan, atalarının dinine çakılıp kalan, taklitçilikten öteye gitmeyen, din konusunda gerçeği araştırmayan, sağdan soldan duydukları ile yetinen kişilerle kötülüğe bağışıklık kazanan, yaptığı kötülükten rahatsız olmayan, sorumsuz, duygusuz, vicdansız; çalmaktan, çırpılmaktan, yolunu bulmaktan zevk duyan kişiler akla gelir. Bunlarda Allah bilgisi ve din duygusu yoktur.

Bunlar; yukarıda sayılan bütün kötülükleri yaptığı halde, ikide bir **“Ben Allah'tan başka kimseden korkmam!”** diye nâra bile atarlar. Bunlar içinde pavyon fedailiği yapanlar bile vardır.

Oysa Allah'tan korkmak; kimseden korkmamakla ifade edilemez... Allah bilgisi olmayanlara özgü bir haykırıştır bu türlü haykırımlar...

Allah'tan korkmak **“RAB'den korkmak kötülükten nefret etmek demektir. (Süleyman'ın Özdeyişleri. 8/13)**

Neymiş? Allah'tan korkmak kötülükten nefret etmekmiş...
Av. Eren Bilge, 16.9.22010

X

K. 35/24 “HİÇBİR ÜMMET YOKTUR Kİ, ARALARINDA BİR UYARICI GELİP GEÇMİŞ OLMASIN.”

(Ayrıca Bkz. K. 35/24. 16/36)

+

Muhammed Esed Yorumu:

Ümmet teriminin anlamlarından biri (Zemahşerî'nin yukarıdaki ayetle ilgili yorumunda tercih ettiği anlam), "bir dönemin halkı" veya "çağ/yaş"dır; ikinci anlamı ise "aynı cinsten insanlar topluluğu", yani "kavim" veya "toplum"dur (ki çeviride tercih ettiğim anlam budur). "[Belirli] bir hayat tarzı" veya "bir davranış biçimi" (Cevherî) şeklindeki üçüncü anlamı göz önüne alındığında, "topluluk" terimi, bu örnekte tarihsel bağlamı içindeki modern "uygarlık"/"medeniyet" kavramına oldukça yaklaşmaktadır. Uyarıcıların (yani, peygamberlerin) "gelip geçiciliğinin" vurgulanması ise, onların her birinin ölümlü insanlar olduğu anlamına gelmektedir.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Kutsal kitaplarda yazılanlar dar anlamda değil; geniş anlamda alınmalı ki ne demek istediği anlaşılsın.

Arifler bu konuda şöyle açıklama yaparlar. Zahirî (görünen) değil; derin (batını, içsel) anlamına bakmak gerek.

Yukarıdaki ayeti görünen anlamda anlamaya kalkarsak işin içinden çıkamayız. Konuya ön yargı (peşin hükümle) bakarsak yanlış sonuçlara varırız.

Bu konuda örnek vermek gerekirse yukarıdaki ayeti okur okumaz akla şöyle sorular geliyor:

Avustralya'da yaşayan Aborjinlere peygamber gönderildi mi? Eskimolara da peygamber gönderildiğine ilişkin kayıtlara rastlayamıyoruz.

Yine bunun gibi Afrika'nın balta girmemiş ormanlarında yaşayan kabilelerin çoğunun peygamberi yok. Pigmelere peygamberi var mı, tek tanrı inançları var mı?

Güney Amerika'nın balta girmemiş ormanlarında yaşayan ve kendilerini izleyen uçağa ok atan yerli kabilelere de peygamber gönderildiğine ilişkin bir kayıt yok. Değil kayıt; kutsal kitapların hiçbirinde bunların varlıklarından bile haber yok.

Bu örnekleri çoğaltabiliriz. Almanlara, Fransızlara, İngilizlere, Ruslara ve hatta Türklere özel olarak gönderilmiş bir peygamber var mı? Bu tür sorular saymakla bitmez.

Bunun için diyoruz ki peygamberlerin “Söylediklerine dikkat etmek gerek!..”

Burada söylenmek istenen: Bir toplulukta daima yol gösterici akil adam bulunur...

Değil bir topluk; üç kişi bir araya gelse; muhakkak içlerinden biri önder olur.

Burada “uyarıcı” dan maksat; gerçekleri söyleyen, toplumsal sorunları gidermeye çalışan liderleri anlamak gerek. Böyle bir oluşum toplumların yapısında bulunmaktadır.

Değil insan topluluklarında; hayvan topluluklarında bile daima bir sürü başı, önde giden biri bulunur ve diğerleri de bunun arkasına takılır. Bu oluşum bütün hayvan sürülerinde görülür. Kuşlar da bile bu yol göstericilik, başı çekicilik vardır.

Bu ayette de anlatılmak istenen budur. Toplumda huzurun (istikrarın) sağlanması bu uyumun olmasına bağlıdır. Bu uyum toplumun birliğini sağlar ve dış tehlikelere karşı da güç oluşturur...

Söylenmek istenen de budur; eğer olaya iyi niyetle bakarsak...

Av. Eren Bilge, 30.6.2011

X

K. 36/70 KURAN: ÖLÜLERE DEĞİL, DİRİLERE GÖNDERİLDİ...

“(Aklen ve fikren) diri olanları uyarması ve kâfirler hakkındaki o sözün (azabın) gerçekleşmesi için Kur’an’ı indirdik.” (K. 36/70)

+

Edip Yüksel’in Açıklaması:

“Kuran’ın dirileri uyarmak için indirilmiş olduğunu bildiren biricik ayetin yer aldığı Ya Sin suresinin, özellikle ölülere okunan bir sure olarak tanınması gariptir. Uydurma hadisleri izleyen “diriler”, Tanrı’nın inadına, bu ayetleri işitmeyen ölülere okumaktadırlar.

Anlamadıkları ve inanmadıkları bir kitabı işitmeyen ölülere okuyanlar dünyanın en anlamsız işini yaptıkları gibi bundan para bile kazanabilmektedirler!

Bu, Guinness rekorlar kitabına “dünyanın en garip işleri” arasında listeye girmeli.” (Edip Yüksel)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Edip Yüksel haklı. Gerçekten de sinlerinde yatan ölülere kuran okunması “**Guinness rekorlar kitabına**” girecek türden bir olay.

Benim rahmetli babam da her Kurban bayramı evdeki Kuran'ı aldığı gibi babasının sinine koşar Kuran okurdu. Küçükken beni de yanında götürürdü. Bende başında durur, bir cüz okuyuncaya değin beklerdim.

Görürdüm ki mezarlık ölülere Kuran okuyan kişilerle dolu ve bazıları, ellerinde Kuran, “Kuran okutan var mı?” diye mezar mezar dolaşarak müşteri arardı.

Biraz büyüyünce ben babamla gitmemeye başladım. Bunun için de babam bana bir keresinde, kendisine ne demiş olmalıydım ki: “Senin itikadın doğuştan bozuk!” demişti....

+

Yukarıdaki ayetin başında (**Aklen ve fikren**) açıklaması var. Daha önceki çevirilerin hiçbirinde böyle bir açıklama yok. Öyle anlaşılıyor ki Diyanet de anlamış Kuran'ın; kalp gözü kapalı, basireti bağlanmış, akıldan, fikirden yoksun kişilere okunamayacağını...

Akıl fikir fukarası, basireti bağlanmış, kalp gözü kapalı kişi ne anlayacak Kuran'daki şu ayetten “**Biz ise ona sizden daha yakınız. Fakat siz göremezsiniz.**” (K. 56/85)

Yine Kuran'da şöyle bir ayet daha var. “**Allah, kişi ile kalbi arasına girer...**” (K. 8/24)

Yere göğe sığmayan, bütün Evren'i yaratan koskoca bir Allah “**kişinin kalbi ile kendi arasına nasıl girer?**” Haydi anlayabilirsen anla...

Bunun anlamını ölüler değil ancak diriler bilir. Bunun içindir ki “Kuran, **diri olanları uyarmak için gönderilmiştir**” deniyor.

Diri'den amaç; kalp gözü açık, basireti bağlı olmayan, aklını kullanmaya başlayan, gerçekleri gören ve atalarının geleneklerinden göreneklerinden sıyrılan, Tanrı bilgisine, din duygusuna erişen kişiler demektir.

Kuran böylesine ermiş kişiler içindir. Kuran'ın anlamına ancak bunlar varır... Gerisi Kuran okumakla sevap kazandığını sanır.

İnsan okuduğunu anlamadıktan sonra bin kere okumuş ne çıkar. Bu anlayış nedeniyle Kuran'da:

“Biz Kuran’ı okuyup anlayasınız diye Arapça indirdik!” (K. 12/2) denir...

Ve yine:

“İşte bu temsilleri biz insanlar için getiriyoruz. Onları ancak bilginler düşünüp anlar...” (K. 29/43) deniyor...

Av. Eren Bilge, 8.6.2011

+

KATKIDA BULUNANLAR:

Ahmet Dursun,

Sayın Balta,

Öyle anlaşılıyor ki Diyanet de anlamış Kuran'ın; kalp gözü kapalı, basireti bağlanmış, akıldan, fikirden yoksun kişilere okunamayacağını...

Akıl fikir fukarası, basireti bağlanmış, kalp gözü kapalı kişi ne anlayacak Kuran'daki şu ayetten ...

(KURAN: ÖLÜLERE DEĞİL, DİRİLERE GÖNDERİLDİ, yazısı için...)

+

Aklı olanın her hangi bir ayetle, dinle ne işi olur?

Dinler de ayetler de **aklı olmayanlara** hitap eder.

Zira adı üzerinde inanç. İnsan hak ve hürriyetlerinin ne olduğunu, nerede başlayıp nerede bittiğini öğretemediklerimize din öğretiyoruz.

Bunun neresi akıldan beslenebilir, akıl ile açıklanabilir ki?

Sağlıkla kalın.

Ahmet Dursun, 8.6.2011

+

Servet Şahin,

Merhabalar

Bugün yolladığın iki ileti (Diğeri: İncil'den köşesindeki BIRAK ÖLÜLERİ, ÖLÜLERİNİ GÖMSÜNLER) bana ilginç geldi, bir yazayım dedim.

İki ileti de Tanrı kadar onun yeryüzündeki temsilcilerinin de gereksiz olduğunu ortaya koyması bakımından ilginçti.

“Bütün peygamberler insanları geleneksel ve görenekssel din anlayışından kurtarmak istemişlerdir”

Kurduğun cümle bu. Ben de diyorum ki neden bunu

gerekli görmüşler? Onlardan önce insanlar Patates dininden olmaktan memnun değildi de; bu efendiler onlara bir düzen kurup memnun olmalarını mı kendilerine iş edinmişler.

Bu arada din bilgimin sıfır olduğunu biliyorsun.. İnsanlar yerleşik düzene geçtikten sonra kaçınılmaz olarak bir yönetim (kaba saba da olsa) düzenine de geçtiler. (Yarattıkları) Tanrıları oldu, eski Yunan'da eski Roma'da bol miktarda mevcut olan ve herkesin bildiği yakardığı sürü sepet Tanrı.. Kimileri taştan tahtadan tanrı yapmış tapınırlar iken kimileri neden bu durumdan vazife çıkartmış. Var ise yaratan, baştan düzeni de kurardı, böyle bölük pörçük biri gider biri gelir kitap indirmezlerdi...

Sonra da insanların kafası karışır. Yok, eğer senin belirttiğin gibi İsa Musa, bunlara ben bir düzen vereyim diye kendi başlarına bu işe soyundular ise, o zaman da bunların niyeti ne diye soruyorum. Var olan tanrıların sayısı çok oluşu bir karmaşa mı yaratıyordu.

Ya da Erk bende olsun düzeni mi? Yine senin değindiğin **"Peygamberler kendileri gibi düşünüp, inanmayan insanları 'ölü' olarak görürler"** sözü bir Erk girişimini işaret eder. "Taraf olmayan bertaraf olur!.." taa o zamandan geçerli imiş...

Doğu ya da batı, kuzey, güney insanların olduğu bütün bölgeler kendi düzenleri içinde devinip giderlerken, onların geri kalmışlıkları ya da akıllarını iyi kullanamadıkları savlanarak dayatılanlar hangi kıstaslara göre belirlenmiş. Zaman içerisinde o toplulukların gelişme gösteremeyeceği nasıl öngörülmüş. Nereden yola çıkıp o zamana dek nasıl evrildiler ise onlar (Tanrı ve adamları) olmadan da evrimin devam edeceği gerçeğini kimse yadsıyamaz...

Söylenen, yapıp edilen ne var ise o dönemlerde, hiç işe yaramadığı günümüzde çok açık, sadece Erk'in el değiştirmesi söz konusu...

Sağlığın konusunda söylediğin-yorgunluk-beni biraz üzdü doğrusu. Havalarda da ısındı o da seni zorlayacak tabii ki. Zaman zaman kendime kızıyorum, niçin oturmadım orada diye.

Hoş sadece moral destek olacaktı ama o da az şey değil tabii..

Tanrıların selamı üzerine olsun!.. Zeus, Hera, Apollon, Poseydon, Hades, Pan ve irili ufaklı diğerleri ve ayrıca orta ve uzak doğunun binlerce tanrısının.. :-))

Sevgi ve saygılarımla,

Servet Şahin, 8.5.2011

X

K. 39/36 ALLAH KULLARINA YETMEZ Mİ?

“Allah, kuluna yetmez mi?

Seni O’ndan (Allah’tan) başkalarıyla korkutmaya çalışıyorlar.

Allah, kimi saptırırsa artık onun için bir yol gösterici yoktur.” (K. 39/36)

+

Diyanet Vakfı Meali Ayet Açıklaması:

Müşrikler, Hz. Peygamber’e «Tanrılarımızı kötüleme, sonra onlar seni çarpar!» diyorlardı. Hz. Peygamber, Hâlid b. Velîd’i Uzzâ adlı putu kırmak için gönderdiğinde putun bekçileri Hâlid’e: «Bak, o öfkeli, sakın başına bir şey gelmesin!» demişlerdi. Hâlid gidip putun burnunu kırmış, korkutmalarının da bir sonuç vermediği böylece ortaya çıkmıştır.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Diğer bütün açıklamalar da böyle. Değişik bir bakış açısı getirmediği için bir tanesi ile yetindim.

Yapılan bütün açıklama ve yorumlar tarihsel bir olayı anlatmaktadır. Bu ise dinsel açıdan yeterli olmamaktadır. İlk olarak belki de ben değişik bir bakış açısı ile ayete yorum getiriyorum. Amaç; getirdiğim yorumla insanın bakış açısını dinsel zemine oturtmaktır.

Önce şu ayete dikkatinizi çekeceğim:

“...O, akıllarını kullanmayanları murdar kılar.” (K. 10/100)

Bütün dinlerde esas olan insanın kendi aklına göre yön çizmesi gerektiğidir. Bu gerçek bir aşka ayette şu biçimde dile getirilir:

“Artık dileyen kimse Rab’bine ulaşan bir yol tutar.” (K. 73/19)

İşte ben de; beni, Rab'be ulaştırın yolunu şöyle belirliyorum.

Bu yol, bana göre doğrudur. Başkaları da "kendini Rab'bine ulaştıracak başka bir yol çizebilir..."

İşte gerçeğe (Allah'a, Rab'be, Tanrı'ya...) ulaştıracak yol. Aklımın, Mantiğimin, sağduyumun, vicdanımın gösterdiği yol bana yeter.

Bu yol bana daima doğru olanı, güzel olanı, iyi olanı, toplumun ve devletin yasalarına uymayı öğütler. Der ki ancak bu biçimde davranırsan başın ağrımaz. Kimse seni "Niçin şu kötü işi yaptın?" diye rahatsız etmez...

Bu ayetten çıkardığım anlam şudur. Beni huzursuz edecek herhangi bir davranışta bulunmaktan çekinirim. Bir işe girişirken bunun sonunu düşünürüm ki bu Allah kavramı ile anlatılır. İşte bu nedenle derim ki "Allah bana yeter!"

Av. Eren Bilge

X

K. 41/6 BEN DE SİZİN GİBİ BİR İNSANIM!..

"De ki: Ben de ancak sizin gibi bir insanım. Bana ilahınızın bir tek İlah olduğu vahyediliyor. Artık O'na yönelin, O'ndan mağfiret dileyin. Ortak koşanların vay haline!" (K.41/6)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Yorum kitapları İslam Peygamberinin "Ben de sizin gibi bir insanım!.." sözünü hangi amaçla söylediğini bildirmiyor. Anlaşılan, Peygambere: "Peygambersen, bize bir mucize göster!.." diye dayatmışlar. Çünkü o günün anlayışına göre daha önceki peygamberlerin mucize gösterdikleri söyleniyor. İsa, ölüleri diriltiyor. Musa'nın asası Firavun'un büyücülerinin yılanlarını boğuyor. Ama bilmiyorlar ki bütün bu mucizeler gerçek anlamda değil, mecaz (değişmece) anlamındadır. Yani değişik anlamları vardır. Örnek vermek gerekirse İsa'nın ölüyü diriltmesi mucizesi idraksiz bir insanı idrakli bir duruma getirmesidir. Yoksal gerçekten ölmüş bir insanı değil bir İsa bin İsa gelse diriltemez. Yeter ki gerçekten ölmüş olsun...

Bu nedenle de İslam Peygamberine: "Değil mi ki

Peygamberim diyorsun! Haydi mucize göster de inanalım!..” diye dayatıyorlar. İslam Peygamberi bu dayatmalarla çok karşılaşılıyor olmalı ki aşağıda gösterilen ayetlerle kendisini savunmaya çalışıyor. Okuyalım:

“De ki: **“Mucizeler ancak Allah katındadır.”** (K. 6/109)

“Dediler ki: **“Yerden bize bir pınar fışkırtmadıkça; yahut senin hurmalardan, üzümlerden oluşan bir bahçen olup, aralarından şarıl şarıl ırmaklar akıtmadıkça; yahut iddia ettiğin gibi, gökyüzünü üzerimize parça parça düşürmedikçe; yahut Allah’ı ve melekleri karşımıza getirmediğimiz; yahut altından bir evin olmadıkça; ya da göğe çıkmadıkça sana asla inanmayacağız. Bize gökten okuyacağımız bir kitap indirmedikçe göğe çıktığına da inanacak değiliz.”** De ki: **“Rabbimi tenzih ederim. Ben ancak resûl olarak gönderilen bir beşerim.”** (K. 17/90-93)

“Dediler ki: **“Ona Rabbinden mucizeler indirilseydi ya!”** De ki: **“Mucizeler ancak Allah katındadır ve ben ancak apaçık bir uyarıcıyım.”** (K. 29/50)

Gerçek bu iken ve bu gerçek Kuran”da dile getirilmişken bizim İslam allameleri İslam Peygamberine de mucizeler mal ediyor. Hem de ciltlerce kitap yazarak... Bilimsel bilgiden yoksun kalmış yurttaşlarımız da buna inanıp teselli buluyorlar.

Anlaşılan Kuran’a karşın yalandan mucizeler uyduranlar dine hizmet ettiklerini sanıyorlar. Oysa dine anlaşılabilir duruma getirerek hurafelere boğuyorlar. Din adına yalan uydurmayı Allah’a hizmet sanıyorlar. Oysa yukarıdaki üç ayet kendilerini yalanlıyor.

Ne var ki Peygamber; **“Ben de ancak sizin gibi bir insanım!..”** diyerek büyük bir alçak gönüllülük gösteriyor.

Şimdi sormanın tam sırası: Biz bu din için yalan uyduranlara mı inanalım? Yoksa, Kuran’da yazılanlara mı?..

Av. Eren Bilge, 26.4.2011

+

KATKIDA BULUNANLAR:

Çok teşekkürler güzel insan.

Mustafa Dinçer, 26.4.2011

X

K. 41/33 “DOĞRUSU BEN, KENDİNİ ALLAH’A

VERENLERDENİM”

“Doğrusu ben, kendini Allah’a verenlerdenim” diyen, yararlı iş işleyen ve Allah’a çağırın kimseden daha güzel sözlü kim vardır?” (Diyanet Vakfı: K. 41/33)

+

Diyanet Vakfı Meali 33. Ayet Açıklaması:

Âyette vasıfları anlatılan zat, Resûlullah (s.a.)’dır. Bazılarına göre ayet müezzinler hakkında nazil olmuştur.

Allah’ın davetine uyan ve insanları da uymaya davet eden herkesin de bu vasfın sahibi olacağı belirtilmiştir.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Ayette üç kavram vurgulanmaktadır.

1. Kendini Allah’a verenler,
2. Yararlı iş işleyen,
3. Allah’a çağırın kimse.

Şimdi sıraladığımız bu üç konuda görüşlerimizi açıklayalım.

“Kendini Allah’a vermek” denince ne anlamalıyız. Bu açıklamadan kendini ibadete hasreden kişiler anlaşılır. Böyle bir anlayışta teslimiyet vardır. Aklın işlevi ikinci plana düşmektedir. Ne var ki önemli olan bu değildir. Önemli olan insanın yaşamda karşılaştığı sorunlarda akla göre davranarak doğruyu, gerçeği, iyi olanı bulması, uygulamasıdır...

Bu da; doğruluğa, dürüstlüğe, iyiliğe, güzelliğe önem vererek yaşamı bu olumlu kavramlara göre ayarlamaktır. İşte bu tür kişilere de “kendini Allah’a verenler” denir...

“Yararlı iş işlemek” yaptığın işten kimsenin zarara uğramaması ve öyle ki yararlanmasıdır. Bu tür işler de insanın verdiği sözde durması, eli ile, dili ile, gözü ile kimseyi rahatsız etmemesidir.

Bu tür insanlar başkalarının yanlışlığı üzerinde duracağına kendi yanlışları düzeltmeye kalkar. Bunlar kendi davranışlarının sorumluluğunu taşırlar. Kendilerine sorulmadıkça bildiği doğruları bile söylemekten çekinir. Böyle bir davranışı başkalarının inançlarına müdahale olarak kabul eder. Herkes kendi inancından, kendi

davranışından sorumludur. Müdahale hakkımız, müdahalede bulunduğumuz kişinin canı, malı, namusu tehlikede ise olabilir ancak...

İşte bu anlayış içinde olmaya ise "Yararlı iş işlemek denir"...

"Allah'a çağıran kimse" ise; öncelikle tutum ve davranışları ile insanlara örnek olması gerekir. Giyimine, kuşamına, yaşamına ve davranışlarına dikkat etmelidir. Eğer bir insanın sözleri yaşamına uygun olmazsa; halk onun hakkında "Söylediklerini tut da yaptıklarını yapma!.." denir...

"Allah'a çağıran kimse" yaşamında doğruluğu, dürüstlüğü, iyiliği baş üstünde tutmalı ve yaşamına uygulamalıdır. Başkalarına "Sen de benim gibi yap!" demeye gerek yoktur. O bu görünüşü ile bu davranışı ile Allah'a çağırmış olur...

Böylece görüşlerimi özetlemeye çalıştım. Anlamak isteyen anlar.

Av. Eren Bilge, 11.10.2012

X

K. 50/16 ŞAH DAMARINDAN DAHA YAKINIZ

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bize, şahdamarımızdan daha yakın olan nedir?

Bu soruya halk arasında Allah diye yanıt verilir.

Allah ise sayısı belli olmayan somut ve soyut kavramları kapsar.

Allah'ı; kişi ve nesnel bir varlık sananlar zanlarına taparlar.

Bu konuda birçok ayet vardır:

"Onlar sadece zanda bulunanlardır." (K. 2/78)

Nedir öyle ise şahdamarımızdan yakın olan bize;

Yunus Emre'nin deyişiyle:

"Bir ben vardır bizde bizden içerde..."

Bu ben, özeleştiri olarak yoğunlaşır benliğimizde...

Davranışlarımızı, eylemlerimizi yargılayan

Bir duygu ve düşünce vardır içimizde...

Bu; sağduyudur, vicdandır, gerçeğe saygıdır.
Bu duygular, olumsuz bir iş yaparken hemen bizi uyarır...

İşte bizde, bizi yargılayan bu duygulara:

“Çünkü biz ona şah damarından daha yakınız.” (K. 50/16. 56/85) denmiştir Kuran’da...

Kutsal kitapları biz böyle anlarız.
Biz, hayale değil Hak’ka taparız...

Çünkü yine Kurana göre:
Allah’ın tanımı şöyle:

“Çünkü Allah, Hak’kın ta kendisidir.” (K. 22/62)
Bu ayet bizim yolumuzu aydınlatır...

Av. Eren Bilge, 6.2.2011

X

K. 51/21 ALLAH’IN GÖSTERGELERİ KENDİ İÇİNİZDE...

K. 51/21 “KESİN OLARAK İNANANLARA, YERYÜZÜNDE NİCE GÖSTERGELER VARDIR, KENDİ İÇİNİZDE DE... ARTIK GÖRMÜYOR MUSUNUZ?” (K. 51/21)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Caro adlı bir düşünür şöyle diyor:

“Bir irade sahibi ilah vardır; kainatı yaratmış ve ona itina etmiştir. Cenab-ı Allah tabii âlemlerden ve insandan ayırır.”

(Caro, İSLAM DİNİ ve TABİİ DİN. İzmirli İsmail Hakkı. Takdim ve Notlarla Sadeleştiren Doç. Dr. Osman Karadeniz. İzmir İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayını. 10. s. 42)

Semavi dinlerin mensuplarının yüzde 99’u bu görüşü paylaşırlar. Ancak bu görüşe en sert tepki gösterenlerden biri İslam Peygamberidir. Şimdi İslam peygamberinin görüşünü İzmirli İsmail Hakkı’nın çevirisinden okuyalım.

“Yer yüzünde olanların çoğuna itaat edersen onlar

seni Allah yolundan saptırırlar. Bunlar ancak zandan başka bir şeye uymazlar. Onlar kuru kuru tahminde bulunurlar.” (İzmirli İsmail Hakkı. K. 6/116. Ayrıca bu konuyu işleyen şu ayetlere de bakabilirsiniz: “K. 2/78. 6/148. 10/36,64. 53/28)

Kimi insanlar, bu tahminlerinde daha da ileri giderler:

“Tanrı insanı kendi suretinde yarattı. Böylece insan Tanrı suretinde yaratılmış oldu. İnsanları erkek ve dişi olarak yarattı.” derler... (Tevrat. Tekvin. 1:27)

Böyle bir görüşün de kanıtlanması olanaksızdır. Bunu söyleyen Allah'ı görmüş mü ki, insanın Allah suretinde olduğunu ileri sürebiliyor.

Allah insanı kendi suretinde yaratmışsa; demek ki Allah ile insan arasında bir benzerlik var. İnsan yemezse, içmezse ölür; insana benziyorsa bu Allah, ne yer ne içer? Eğer insan gibi yemiyor, içmiyorsa arada bir benzerlik yoktur...

Şimdi gelelim Allah'ın varlığının kanıtlanmasına: Bu konuda bulabildiğim 10'a yakın ayetten biri:

“Kesin olarak inananlara, yeryüzünde nice göstergeler vardır, kendi içinizde de. Artık görmüyor musunuz?” (K. 51/21)

Bu ayette iki kavram göze çarpıyor:

Bir: Yeryüzünde nice göstergeler.

İki: Kendi içinizde...

Göstergeleri, başımızı kaldırıp çevremize baktığımızda görebiliriz: Baharın gelip gidişi; ayın, güneşin, yıldızların hayret verici süzülüşü.

Bizde Allah'ın varlığı kanaatini oluşturan da Doğa'daki hayret verici oluşumlardır. Bu nedenledir ki Doğa'daki hayretler uyandıran estetiksel güzellikleri yansıtan oluşumlara Allah demekten kendimizi alamayız.

Gelelim ikinci kavramın açıklamasına: Yunus Emre bu konuda **“Bir ben vardır bende, benden içeri!”** demiştir.

İçimizdeki ben; bizim aklımız, ahlakımız, bizleri olumluluğa, doğruluğa, güzelliğe, sevgiye şefkate yönlendiren sağduyumuz ve vicdanî duygumuzdur.

Ayeti böyle yorumlarsak Allah'ın “kendi içimizde” olduğunun ayırımına varırız.

Öyle Caro'nun ileri sürdüğü gibi âlemlerden ve insandan

ayrı; bizim dışımızda, bize benzer bir Allah yoktur. Bu yüzden diyorum ki “Yaratan (Evren) insan olmasa da vardır; ama Allah, insanın olduğu her yerde vardır!..”

Elbette bu insan, mana âleminde mesafe almış, gizli bilgileri özümsemiş insandır. Öyle sıradan insanının Mana âlemi ile ilgisi yoktur...

Bizim ileri sürdüğümüz görüşleri, Mevlana'nın oğlu Baha Veled; K. 51/21 ayetini şöyle açıklamaktadır:

“Eğer Seni görmemişlerse, Seni nasıl bilebiliyorlar? Görmeksizin Seni bilmek imkansızdır.

Senin görülmeni inkar edenler Seni bilmemektedir.

**Eğer bir kimsenin önünde Seni görmek yoksa kul-
luğa nasıl eğilim gösterir?**

Bu, “Ve nerede olursanız olun O sizinle birlikte (K. Hadîd. 57/4)’in “tanıklığıdır.”

Ey organlar (insanlar), görme olmaksızın tanıklık imkansızdır!

Öyle ki küfür Seni görmemek. İslam Seni görmektir.

(Tasavvuf. Kısa Bir Giriş. İz Yayınları 5. Baskı. William CHITTICK. Çeviren Turan Koç. s. 212-213)

Demek ki neymiş? “Öyle ki küfür Allah’ı görmemek, İslam ise Allah’ı görmemiş...”

+

Dün ne denli cahil olduğumu bugün anlıyorum; anlaşılıyor ki bu gün de ne denli cahil olduğumu yarın anlayacağım.

Bilgeliğin ilk koşulu kendini bilmektir. Kendini bilen Allah’ı da bilir...

Av. Eren Bilge, 16.3.2012

X

K. 51/50 O HALDE ALLAH'A KOŞUN.

“O HALDE Allah’a koşun. Şüphesiz ben size, O’nun katından gönderilmiş açık bir uyarıcıyım.” (K. 51/50)

+

Suat Yıldırım Açıklaması:

Ayette Allah Teâlâ, Peygamberinin dili ile bu hitabı yapmaktadır. Mesela Fatiha suresinde de bu durum vardır. Fatiha'nın baş tarafında gizli bir “De ki:” fiili bulunur; zira o ifadeler kulların söylemesi matlup olan sözlerdir.

Kuran'ın daha başka yerlerinde de bazen meleklerle, bazen peygamberlere ait sözlerin Allah'a izafe edildiği görülür. Sözün akışından kime ait olduğu anlaşılır. [Bkz. 19,64-65; 37,159-167; 42,10; 51,57-58]

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Ayetle ilgili açıklamayı okudunuz sanırım. Açıklamanın konu ile ilgisi yok. Ayet neden söz ediyor, açıklama neden söz ediyor; bir benzerlik ve yakınlık yok...

Bu farkın nedeni yorumcuların zanna dayanan Tanrı anlayışından kaynaklanmaktadır. Bütün ilahiyatçılar zanna danan Tanrı anlayışından hareketle yorumda bulunuyorlar. Kuran bunlar hakkında şöyle der:

“Eğer yeryüzündekilerin çoğuna uyarsan seni Allah yolundan saptırırlar. Onlar ancak zanna uyuyorlar ve onlar sadece yalan uyduruyorlar.” (K. 6/116)

Bizim ilahiyatçılar Tanrı'yı yüce değerler, üstün kavramlar, genel doğrular, erdem kuralları olarak almıyorlar. Hala kendi dışlarında yukarda bir yerlerde kişisel, nesnel bir Tanrı var sanıyorlar. Bu da kendilerini Tanrı bilgisinden ve din anlayışından uzaklaştırıyor...

Bunlar Tanrı'ya koşmayı şeriat kurallarının yerine getirilmesiyle eş değer görüyorlar. Oysa bütün şeriatlar Peygamberlerin koyduğu kurallardır.

Tanrı kurallarını yine Kuran'da belirtmiştir: Bu ayeti de aktaralım:

“Hakka yönelen bir kimse olarak yüzünü dine çevir. Allah'ın insanları üzerinde yarattığı fıtrata sımsıkı tutun. Allah'ın yaratmasında hiçbir değiştirme yoktur. İşte bu dosdoğru dindir. Fakat insanların çoğu bilmezler.” (K. 30/30)

Ayette geçen fıtrat: Aklımız, önsezimiz, sağduyumuz, vicdanımızdır. Çünkü Tanrı'yı; Hak gibi, erdem kuralları gibi, genel değerler, ortak doğrular, yüce kavramlar olarak almıyorlar. Bu konuda ayrıntılı bilgi edinmek isteyenler İncil'in Matta 22. Bölümüne bakabilirler. Öncelikle İbrahim'in, İshak'ın, Yakub'un Allah'ı üzerinde düşünülmesini öneririm...

Dinsel araştırma yapmayanlar; Allah'ı, “kendi dışlarında, yukarda bir yerlerde, kişisel, nesnel bir maddî bir varlık var

sanıyorlar...

Oysa “Tanrı, Hak’kın ta kendisidir...” (K. 22/62)

Tanrı’ya koşmak; karşılaştığımız bir hakka saygı duymak, Salih amellere göre yaşamımızı belirlemek, doğruluktan, dürüstlükten, iyilikten şaşmamak, kendimizi ve başkasını incitmemekten geçer...

Bu gerçek 24 Şubat 2913 tarihli HAKİKAT Takviminde şu anlamda dile getirilir:

“Şirkten tevhide, küfürden imana, isyandan itaate, zulümden adalete, nifaktan sadakate, riyadan ihlâsa, kibirden tevazua, cimrilikten cömertliğe, israftan kanaate, adavetten muhabbete, tefrikadan ittifaka, kötülükten iyiliğe, günahattan sevaba... kaçıp sığınmaktır.”

Demek istiyor ki kötü olan yerine iyi olanı yaparsanız Allah’a kaçmış olursunuz...

Bu nedenle kendini bilen Tanrı’sını bilir denir. Bu konuda bu dosyamızda yüzlerce örnek verilmiştir.

Bilelim ki Tanrı bize bizden daha yakındır.

Av. Eren Bilge, 3.8.2012

X

K. 53/42 “ŞÜPHESİZ EN SON VARİŞ RABBİNE DİR.”

+

Diyanet Vakfı Yorumu:

Ayetlerde, insanın genellikle başkasının yaptığından bir fayda göremeyeceği, çünkü herkesin kendisi için çalıştığı, çalışmanın sonuçlarının kıyamette görüleceği hatırlatılmıştır.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Ayeti de, Diyanet Vakfı’nın yorumunu da okumuşsunuzdur sanırım.

Halk bu ayette geçen “... son varış Rabbinedir” sözünü fiziksel olarak ölmek sanır.

Oysa Rabe varış diri iken söz konusudur. Çünkü ölünce insanın sorumluluğu biter. İnsanın sorumluluğu ergenlikle başlar; akli başında olmak koşulu ile, ölünce biter.

Din ilmi dirilerle ilgilenir. Ölülerle ilgilenen bir din anlayışı yoktur. Bu anlayışın İslam Peygamberinin anlatımı ile ilgisi yoktur.

Bu ayeti anlayabilmek için Rab’bin anlamını bilmek

gerekir.

Rab denince akla ne gelmelidir. Bu konuda Tevrat bize ipucu verir. Gelin bu ipucuna bir bakalım.

“RAB doğruluğumuzdur” (Tevrat. Yeremya. 23: 6 ve 33/16)

Ayetin altındaki notta inandırıcılık sağlamak için İbranicesi'ni de veriyor. Bu ayetin İbranice'si.

İbranice “Yahve sidkenu”. (Tevrat. Yeremya. 23: 6 ve 33/16) Yani Rab doğruluğumuzdur.

Bu ayetin İslam'da karşılığı “doğruluk, dürüstlük, iyilik” tir. Yani dinsel deyimle “Salih Ameldir.”

Bu ayetten çıkaracağımız sonuç bizim dayanağımız doğruluktur... Doğru yolda olduğumuz sürece huzurumuz kaçmaz ve geleceğimizden korku duymayız...

Şimdi gelelim ayetin yorumuna.

Yaptığın bütün yanlışların sana bir yararı olmadığını göreceksin. Sana yararı olan davranış işin doğrusudur. Ahlakî olanıdır. Yasalara uygun olanıdır. İstedğin kadar yanlış yap; en sonunda doğruluğun, dürüstlüğün insan huzurunu sağlayacağını görürsün ki; buna, **“ŞÜPHE SİZ EN SON VARİŞ RABBİ NEDİR”** denir...

Yani en sonunda insanları huzura ve güvene kavuşturan kavramların; doğruluk, dürüstlük, iyilik; Salih amel olduğunu göreceksin demektir...

Rabbe dönüş bu anlamda alınırsa insana bir yararı olur.

Doğru olan da Raptır...

Av. Eren Bilge, 16.9.2012

X

K. 55/29 “O, HER AN YENİ BİR İLÂHÎ TASARRUFTADIR.”

Göklerde ve yerde bulunanlar, (her şeyi) O'ndan isterler. O, her an yeni bir ilâhî tasarruftadır. (K. 55/29)

+

Diyanet Vakfı Açıklaması:

Varlıklar dilleri ve halleriyle, ibadet, rızık, affedilme ve benzeri konularda Allah'tan yardım isterler. Allah diriltmek, öldürmek, değerli veya değersiz kılmak, zengin veya fakir yapmak, isteyene vermek ve benzeri işlerde, her an kâinatta tasarruf etmektedir..

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Başka çevirilerde Bu ayet, “O, her an yeni bir iştedir...” diye verilmiştir...

Çeviri nasıl olursa olsun “O” diye Allah’a seslenilmektedir.

Böyle diyen ise insandır. Kuran’da seslenen ise İslam Peygamberidir... Buradan şu sonuca varabiliriz ki konuşan Peygamberdir. Ancak sözlerine Hak söz denir...

O diye tarif edilen ise Doğa’dır...

Arifler bunu böyle anlar... Yine arifler doğanın her an yeni bir tecelli (görünüş) içine olduğunu görür... Konu bu kadar basittir...

Gerçekten Doğa; her an yeni iş üzerinedir... Zaten bizde Allah fikrini yaratan da Doğa hayranlığıdır. Görmez misiniz televizyonların dinsel programlarında hep Doğa’dan görüntüler verilir. Akan sular, yeşil ağaçlar, ağaçların dallarındaki kuşlar. Çiçeklerin açılışı... Hep Doğa’dan harika görüntüler...

Av. Eren Bilge, 16.10.2012

X

K. 61/14 ALLAH’IN YARDIMCISI OLMAK..

“Ey iman edenler! Allah’ın yardımcılarını olun. Nasıl ki Meryem oğlu İsa da havarilere, “Allah’a giden yolda benim yardımcılarım kimdir?” demişti. Havariler de, “Biz Allah’ın yardımcılarımız” demişlerdi. Bunun üzerine İsrail oğullarından bir kesim inanmış, bir kesim de inkâr etmişti. Nihayet biz inananları, düşmanlarına karşı destekledik. Böylece üstün geldiler.” (K. 61/14)

+

Diyabet Açıklaması:

“Allah’a yardım ifadesi, Allah’ın emirlerine ve yasalarına uymak, dinine destek olmak demektir.

Havariler, Hz. İsa’ya herkesten önce inanan ve yardımcı olan, onun Allah’ın kulu ve peygamberi olduğunu tasdik edenlerdir.

Yapılan açıklama bu kadar...

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Tanrı'yı bilmeden Tanrı'ya yardımcı olunamaz.

Geleneksel anlayışa göre her şeyi yoktan var eden bir Tanrı'ya yardımcı olmak kişinin ne haddine... Bunun içindir ki; **Allah'ın emirlerine ve yasaklarına uymak, dinine destek olmak” denerek kestirip atılmaktadır. Oysa işin aslı aşağıda açıkladığım gibidir:**

Bir kere bilinmelidir ki:

Tanrı; akıldır, genel doğrular, olumlu kavramlar, sağduyudur, sevgidir, vicdandır...

Üstün değerlerdir, yüce kavramlardır...

Yüce olan: Akıldır, sağduyudur, sevgidir, vicdandır...

Genel doğrular, insansal duygular, üstün değerlerdir.

Bütün bu kavramlar Tanrı kapsamına girer.

Yaşamını bu kavramları yüceltmeye adanmış ve bu kavramları yaşamına özgüleyenler Allah'ın yardımcıları sayılır. Bunlar doğruluk ve dürüstlük ilkesinin dışına çıkmazlar. Bunlara dinsel deyimle Tanrı'nın velileri denir. Bunlar Allah'a yardımcı oldukları için Allah da bunlara yardımcı olur.

Bu konuda İnci şöyle bir açıklama yapmaktadır:

“Ben İbrahim'in Allah'ı, İshak'ın Allah'ı, ve Yakub'un Allah'ıyım. Allah ölümlerini Allah'ı değil ancak yaşayanların Allah'ıdır. (İncil. Matta. 22/32)

Bu gerçeğe erenler için Kuran'da şöyle denmektedir.:

“İyi bilirsiniz ki Allah'ın velilerine korku yoktur, onlar üzüntüye de uğramazlar.” (K. 10/62)

Bir insan bu kavramlara uygun davranıp yaşadığı ve bu kavramları yücelttiği takdirde Allah'ın yardımcılarından sayılır. Bu kavramlara aykırı bir yaşam sürdürenler Allah'a yardımcı olmak şöyle dursun Allah'tan uzak düşer...

Bunlar dünya malına, şana şerefe, mala, mevkie düşkün olarak kendi çıkarlarını gözetmeye bakarlar. İşleri güçleri kendi çıkarlarına hizmet etmektir. Ve bunları yaparken de Allah'ı ve dini dillerinden düşürmezler.

Bunlara Allah'ın yardımcıları değil; Allah'ın düşmanları desek yeri varır...

Av. Eren Bilge, 13.4.2013

X

K. 62/4 ALLAH'IN LUTFU...

“İşte bu, Allah'ın lutfudur. Onu dilediğine verir. Allah, büyük lütf sahibidir. (K. 62/4)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Burada İslam Peygamberi müşriklere seslenmektedir. Müşrikler, onun söylediklerini hafife almaktadır. “Sen de bizim gibi bir insansın. Söylediklerinin hiçbir özelliği yok. Bizi inançlarımıza boşuna karşı çıkıyorsun... Bizi kandıramazsın...” demişlerdir.

Peygamber ise, kendisindeki bu özelliğin “Allah'ın bir lufu olduğunu” ileri sürmektedir.

Gerçekten de kimi kişiler doğuştan bazı özelliklere sahip olurlar. Onlar öyle pek kitaptan öğrenmezler. Ne söyleyecekleri kendilerine söyleyecekleri an ilahi bir güç tarafından verilir. Bir örnek verirsek karşılıklı atışma yapan ozanlar; karşı karşıya geldikleri zaman, hem şiir söylerler; hem de o an söyledikleri şiirleri besteleyerek ezgiye dönüştürürler...

Bu atışmaları saatlerce sürer. Biz sıradan insanların ise buna bir türlü aklı ermez, şaşır kalırız. Bu özellik onlara Allah'ın bir lutfudur.

Yinebüyük tasavvufçular sıradan insanların anlamayacağı ilahi sözler söyler. Sıradan insanların buna aklı ermez. Aklı ermediği için de onların hayatlarına kastederler. Bunlara da örnek olarak özetle Hallaç-ı Mansur'u, Nesimi'yi, Muhittin Arabi'yi Şems-i Tebrizi'yi, Şeyh Bedrettin'i gösterebiliriz...

Bu tür ariflere, ermişlere tarihin her döneminde de ve her toplumda karşılaşıyoruz. Bu tür insanlar da Allah'tan aldıklarını halka aktardıkları için başları belaya girmiştir.

Bütün bu acıklı olaylar sıradan insanların cehaletleri sonucu olmuştur.

Oysa söylenenler üzerinde biraz düşünselerdi söylenen sözlerdeki hikmeti anarlardı...

Av. Eren Bilge, 16.2.2013

X

K. 64/11 “ALLAH'IN İZİNİ OLMAKSIZIN HİÇBİR MUSİBET BAŞA GELMEZ

“Allah’ın izni olmaksızın hiçbir musibet başa gelmez. Kim Allah’a inanırsa, Allah onun kalbini doğruya iletir. Allah her şeyi hakkıyla bilendir.” (K. 64/11)

“Sana ne iyilik gelirse Allah’tandır. Sana ne kötülük gelirse kendindedir.” (K.4/79)

+

Altını çizdiğim iki ayeti karşılaştırdım işin içinden çıkamadım. Hele bir de siz karşılaştırmın işin içinden çıkabilecek misiniz?..

İlkinde “Allah’ın izni olmaksızın hiçbir musibet başa gelmez.” deniyor. Musibet (Afet, bela, felaket...) anlamındadır... Bu duruma göre işin içinden nasıl çıkacağız?.. Buna bir anlam verebilmek için Allah’a inanmak yanında Allah’ı tanımamız gerek....

Allah’a inanmak başka; Allah’ı tanımak başkadır. Dinin tadını almak ve dini insana yararlı kılmak için Allah’ı tanımak zorundayız.

Eğer kendine Müslüman’ım diyenler Allah’ı zerre kadar tanımış olsalardı “Tekbir getirerek!” hasmının ktır ktır kesmezdi.

Bakınız bu konuda Meclis Başkanı Cemil Çiçek ne diyor: “İslam barış ve esenlik dini ama her yerde tekbir getirerek birbirinin gırtlığına sarılıyorlar. Bunu din mi, peygamber mi emrediyor. Yoksa dinin uluları mı böyle söylüyor? Buna bir kafa yormak lazım!” (SÖZCÜ, Başyazı. 17.12.2013)

Dediğim gibi bu işin içinden çıkabilmek için Allah’ı anlamak ve tanımak gerekiyor.

Bu konuda İslam Peygamberi aynen şöyle diyor: **“Rabbımı, Rabbımla anladım...”** (Sırr’ül Esrar. Abdülkadir Geylani. Çeviren: Abdülkadir Akçiçek, Rahmet Yayınları, İstanbul 1964. s. 50)

Bu konuda bir İslam Ermişi Ebu Talip de şöyle diyor: **“O’nu kullukta arayan bulamaz. O’nu O’nunla arayan hemencecik buluverir.”** (Tevhidin Sırları, Muhammed İbn Münevver. Kabcacı Yayınları.2003, s. 294)

Allah’ı anlamak ve tanımak için yılmadan usanmadan İslam Tasavvuf Kitaplarını Okumak gerek.

Allah’ı anlayan ve tanıyan bütün kötülüklerden elini ayağını çeker. Özü de sözü de bir olan insana dönüşür...

Av. Eren Bilge, 17.12.2013

X

K. 72/15 CEHENNEM'E ODUN OLANLAR...

“Hak yoldan sapanlara gelince, onlar cehenneme odun olmuşlardır.” (K. 72/15)

Suat Yıldırım Açıklaması:

Cinler ateşten yaratıldığı için ateş onlara zarar vermez, diye bir düşünce hatıra gelmemelidir. Nitekim insan topraktan, kuru balçıktan yaratıldığı halde ona böyle kuru bir balçık atılsa elbette canı yanar.

Aslımız topraktan olsa da et, kemik, sinir ihtiva eden organizma tamamen farklı bir varlık olmuştur.

Cinlerde de benzeri bir durum olmalıdır.

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Kötülük yapmaktan zevk alanlara ise din dilinde “Cin” denir...

Biz ne cinler gördük; 12 Eylül döneminde ve sonrasında... Tetikçilere vur diyenlerden iyi cin mi olur?..

Bu cinlerden kimileri az da olsa cezasını çekti ve çekmekte...

Suat Yıldırım hocamız; onlara ateş tesir etmez diyor. Çünkü onlar ateşten yaratılmıştır. Ateşin tesir edip etmediğini görüyoruz. Tahliye, tahliye diye çırpınıp duruyorlar. İnsan kötülük yapmaya görsün.

Kuran bu durumu simgesel anlatımla “cehenneme odun olmakla” anlatıyor. Bunlar yaptıkları olumsuz işin vicdanlarında yarattığı rahatsızlık nedeni ile yanıp tutuşuyorlar; yani, cehenneme odun oluyorlar...

İnsan, cehenneme odun olmak istemiyorsa kendine yakıştıramadığı işi yapmamalı... Hak yoldan sapanlar; kendisine yakışmayacak iş yapanlardır.

İnsan daima Salih amel üzerine olmalı; doğruluktan, dürüstlükten, edepten, erdemden, iyilikten sapmamalı. İşte dosdoğru din budur... (Bkz. K. 30/30)

Kötülük yolunda olanlar cehenneme odun olmaktan kurtulamazlar. Bizden hatırlatması...

Av. Eren Bilge, 28.7.2012

X

K. 73/19 ARTIK KİM DİLERSE RABBİNE (VARAN) BİR YOL TUTAR.”

“İşte bu (anlatılanlar), şüphesiz bir öğüttür. Artık kim dilerse Rabbine (varan) bir yol tutar.” (K. 73/19)

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bu ayetten öğrendiğimize göre tercih insana bırakılıyor. İnsana herhangi bir dayatma yapılmıyor... **Dileyen Rab'bine varan bir yol tutsun!..**” diyor.

Yani bu durumda artık dileyen, isteyen rabbine giden yolu tutar. Görüldüğü gibi herhangi bir zorlama yapılmıyor. Tamamen insanın kendi tercihine bırakılıyor...

İnsan Rabbine giden yolu nasıl belirler. İnsan bir iş yaparken vicdanen rahatsa, yaptığı işten rahatsızlık duymuyorsa, herhangi bir hesaba çekilme korkusu taşııyorsa huzur ve güven içinde yaşar.

Yaşamın amacı da insanın huzur ve güven içinde yaşaması değil mi?..

İşte gerçeğe (Allah'a, Rab'e, Tanrı'ya...) ulaştıracak yol.

Aklımın, mantığımın, sağduyumun, vicdanımın gösterdiği yol bana yeter.

Yeter ki yaptığım işten vicdanen rahatsızlık duymayalım.

Kimse bana bu işi yaparsan “Allah'tan da mı korkmadın, kuldandan da mı utanmadın?” demesin.

Seçtiğim yol bana daima doğru olanı, güzel olanı, iyi olanı, toplumun yararına olanı gösterebilir, yasalara saygılı olmaya yöneltsin...

Yaptığım işten dolayı kimse beni “Niçin bu kötü işi yaptın?” diye rahatsız etmemeli...

Bu ayetten çıkardığım anlam budur. Beni huzursuz edecek herhangi bir davranışta bulunmaktan çekinirim. Bir işe girişirken bunun sonunu düşünürüm ki bu, din edebiyatında, Allah kavramı ile anlatılır.

İşte bu nedenle derim ki “Allah bana yeter!”

Av. Eren Bilge, 21.8.2012

X

**K. 73/20 ALLAH'A GÜZEL BORÇ VERİN.
ÖNCE DEN NE İYİLİK GÖNDERİRSENİZ...**

Allah'a güzel borç verin. Kendiniz için önceden ne iyilik gönderirseniz, onu Allah katında daha üstün bir iyilik ve daha büyük mükâfat olarak bulursunuz. Allah'tan bağışlama dileyin. Şüphesiz Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir" (K. 73/20)

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Öncelikle Allah'a güzel borç verin sözü üzerinde duralım. Yerin ve göğün maliki olan Allah'a borç vermek olur mu?

Burada güzel borç vermekten maksat yaşamımızda ve davranışlarımızda Salih amel üzerine olursak, davranışlarımızda doğru, dürüst, iyilik sever olursak Allah'a güzel borç vermiş oluruz. Böylece yaşarken önceden iyilik göndermiş oluruz ki bu yaşam boyu sürmelidir.

Allah katında deyimi ise insanlık arasında makbul görülen yaşam ve davranışlardır. İçinde bulunduğumuz toplum bizim davranışlarımızı beğenirse, bize karşı saygı duyar. Bu ise Allah katında makbul olmayı ifade eder... Bu demek oluyor ki içinde yaşadığımız toplumu incitmemeliyiz ve onlara her zaman saygılı olmalıyız... Bu da doğru, dürüst, iyilik ve erdem üzerine bir yaşamla mümkün olur...

Böyle bir yaşam bize huzur ve güven verir ki bu da Cennet'te yaşamakla ifade edilir...

Av. Eren Bilge, 6.7.2013

X

K. 75/14-15 "HATTA, MAZERETLERİNİ ORTAYA KOYSA DA, O GÜN İNSAN KENDİ ALEYHİNE ŞAHİTTİR."

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Nüzul nedenlerinde bir açıklama bulamadım. Ancak Muhittin Arabi'nin Tefsir-i Kebir Te'vilât adlı kitabında yapılan yorumu ayetin anlatmak istediğine daha yakın buldum ve olduğu gibi aşağıya aldım.

KİYAMET SURESİ.

13- O gün insana, İleri götürdüğü geri bıraktığı ne varsa bildirilir.

14- Doğrusu artık insan kendi kendinin şahididir.

15- İsterse özürlerini sayıp döksün.

“O gün insana, ileri götürdüğü... ne varsa bildirilir.”

Hayır ve Salih amel gibi kurtuluşuna ve sevap kazanmasına sebep olan bütün davranışları “geri bıraktığı...” işlediği aşırılık ve yaptığı kusur veya istemediği amel olarak ne varsa kendisine haber verilir.

“Artık insan, kendi kendinin şahididir.”

Apaçık bir delildir, kendi amelleriyle nefesine karşı şahitlik eder.

Çünkü amellerinin heyetleri aleyhine yazılı olarak nefsinde kalıcıdır. Zatında kökleşmiştir. Amellerinin özellikleri, organlarının suretine dönüşmüştür. Artık dışarıdan birinin haber vermesine gerek yoktur.

“İsterse özürlerini sayıp döksün.” isterse perdelerini salıversin, bu amelleri işlediği sırada onların arkasına saklanmaya çalışsın veya “sayıp döksün...” özürlerini ve bütün mazeretleri ileri sürerek kendini savunsun hiçbir şey değişmez çünkü kendi nefesine karşılık kendisi şahittir.

+

Bu ayette insan ruhuna ayna tutuluyor. İnsan özeleştirme duygusuna bundan güzel bir örnek olamaz.

İnsan ne yaparsa yapsın; olumlu olumsuz hafızasına kaydedilir ve sırası ve zamanı geldiğinde de berberde kesilen saçları gibi kucağına dökülür.

İşine gelmediği bir durumda istediği kadar inkar etsin. İnkârına karşın yaptıklarına karşısına dikilir. Eğer kendisinde duyarlılık ve sorumluluk duygusu varsa “Kendini aldatma, boşuna inkar etme. Yaptın işte sen bunları. İnkâr etmekle Allah’a karşı geliyorsun unutmâ. Gel beni dinlersen; Allah’a yaklaşma fırsatı doğmuşken şu gerçeği söyle de Allah katında bir yerin olsun!..” der...

Bu konuda şöyle Kuran’da ve Tevrat’ta ayet var.

Kuran şöyle der:

“Ey iman edenler! Allah’a karşı gelmekten sakının, O’na yaklaşmaya vesile arayın...” (K. 5/35)

“Bulma fırsatı varken RAB’bi arayın, Yakındayken O’na yakarın. (Tevrat, İşaya. 55/6)

Gerçeği dile getirmek, doğruları söylemek, kendini

olduğun gibi kabul etmek vuslata ermek olarak kabul edilir.

İşte ayetler, işte gerçekler: Düşünüp gerçeğe ermek isteyenlere...

Av. Eren Bilge, 17.6.2012

X

K. 76/9 ALLAH'IN YÜZÜ...

Av. Eren Bilge Yorumu:

“İnsan Suresi, 9. Ayet: “Biz size yalnız ve yalnız Allah yüzü için yediriyoruz. Sizden bir karşılık da bir teşekkür de istemiyoruz.” (K. 76/9) (Eren Evren çevirisi. Aydınlik, 29.10.2011)

Şimdi bir de Diyanet çevirisine bakalım (Diğer çeviriler de böyle...)

“Biz sizi ancak Allah rızası için doyuruyoruz, bir karşılık ve teşekkür beklemiyoruz. Doğrusu biz çok asık suratların bulunacağı bir günde Rabbimizden korkarız” (K. 76/9) derler.

İlkinde “Allah’ın yüzü” denmiş; ikincisinde ise “Allah rızası” için denmiş. Oysa “Allah’ın yüzü” başka anlam içerir “Allah rızası” başka anlam içerir.

“Allah’ın yüzü” denince akla görünen bir varlık gelir; “Allah’ın rızası” denince akla görünmeyen bir varlık gelir. .

Aydınlik yazarı Eren Evren, Önce ayetin Arapçasını da yazıyor ve çeviri anlamını da veriyor:

“İnnema nut’imukum livechillahi la nuriydu minkum cezaen ve la şukuren.”

“Ayette geçen “Üvechillahi” ifadesi, sizlerin de bildiği “vech/surat” manasındadır. **Muhtaclar, yoksullar Allah’ın yüzüdür.**

Bu ilişki biçimi “dikey” değil, yataydır. İstiğna/ihtiyaçsızlık değil, alaka/ilgidir. “ (Eren Evren, Aydınlik, 29.10.2011)

Bu yorumdan sonra Kuran’da Allah’ın yüzü olarak geçen bir başka ayet geldi aklıma... Türkçesi şöyledir:

“Doğu da, Batı da (tüm yeryüzü) Allah’ındır. Nereye dönerseniz Allah’ın yüzü işte oradadır. Şüphesiz Allah, lütfu geniş olandır, hakkıyla bilendir.” (K. 2/115)

Arapçası ise şöyle:

“Veli(A)llâhi-lmeşriku velmağrib(u)(c) feeynemâ tuvellû fešemme vechullâh(i) (c) inna(A)llâhe vâsi'un ‘alîm(un)” (K. 2/115)

Görüldüğü gibi **livechillahi** ile benzeri **vechullâh(i)**; birinde Allah'ın rızası; diğerinde ise Allah'ın yüzü olarak çeviriye uğramış... Anlaşılan çevirmenler kendi anlayışlarına göre çeviri yapıyor...

Konuyu özetleyelim: **Kuran'ın 76/9 ayetine göre Allah'ın yüzü denince toplumdaki; düşkünler, yetimler, yoksullar, kastediliyor...**

K. 2/115'te ise Allah denince Doğa, Evren kastediliyor.

Görülüyor ki Allah kavramı bir anlamda değil binlerce anlamda kullanılıyor.

Marifet Kuran'da geçen Allah kavramının hangi anlamda kullanıldığını anlamaktır.

Bu da marifet ister...

Av. Eren Bilge, 3..11.2011

X

K. 82/13-14 İYİLER MUHAKKAK CENNETTE; KÖTÜLER DE CEHENNEMDEDİRLER...

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Görüldüğü gibi ayet: “İyiler muhakkak cennettedirler. Kötüler de cehennemdedirler.” (K. 82/13-14. **Diyanet Vakfı Çevirisi**) diyor.

Gelecek zaman kullanılmıyor; ya, şimdiki zaman kullanılıyor...

Gerçekten sorumluluk duygusu olan duyarlı bir insan kötü bir davranışta bulunur bulunmaz bundan rahatsız olur ki, bu ruhsal duruma din ilminde “Din Günü” denir. Yani insanın kendisini yargılaması anı... Hani Yunus Emre: “Bir ben var bende benden içeri...” der ya...

İşte bu içimizdeki Ben; yaptığımız her davranış sonunda bizi yargılar. Yaptığımız olumlu işler de olumsuz işler de benliğimize işler. Bu ruhsal olgu Kuran'da şöyle dile getirir:

“İki melek (insanın) sağında ve solunda oturarak yaptıklarını yazmaktadırlar.” (K. 50/17-18, Diyanet Vakfı Çevirisi)

İnsanın; iyi ve kötü davranışlarını hafızası kaydeder.

Dinde bunlara hafıza melekleri (kirâmen katipleri) denir...

Hafıza bunları kaydeder etmez insanın kendisini yargılaması başlar. Yaptığı olumlu davranıştan huzur; yaptığı olumsuz davranıştan ise huzursuzluk duyar.

Duyduğu huzur Cennet'te olmayı; huzursuzluk ise Cehennem'de olmayı ifade eder. Bu nedenledir ki ayet; "iyiler Cennet'e gidecek, kötüler de Cehennem'e gidecek..." demiyor; ya ne diyor: **"İyiler Cennette; kötüler ise Cehennemdedirler..."** diyor.

Bizimkiler ise din gününü öldükten sonraya erteliyorlar. Gerçek din ilminde ise "Din Günü" eylemi yapar yapmaz başlar. Hiç öyle ölmeye, öbür dünyaya gitmeye gerek yok... Hesap günü, yargılama, eylemi yapar yapmaz başlar... Bu nedenle **"HESAP SORUCU OLARAK SANA NEFSİN YETER" (K. 17/14)** denmiştir...

Çok görmüşüzdür; suçlu karakola gider ve yıllarca önce işlediği cinayeti, "Bu vicdan azabına dayanamıyorum; verin cezamı da rahatlayayım!.." der...

Açıklamada bulunanın çektiği vicdan azabı din kitaplarında mecazi anlatım olan Cehennem ateşidir.

Hani derler ya, insan Cehennem'de yanacağı odunu sırtında taşır. Bunlar hep mecaz anlatımlardır...

İnsanların dünyasını korku ile doldurmamalı. İnsanlara gerçekleri anlatalım.

Aklı başında, sorumluluğu olan, duyarlı bir insan kendisini huzursuzluğa sokacak işleri cehennem ateşini göze almadan yapamaz.

Av. Eren Bilge, 20.2.2012

X

K. 93/4 "MUHAKKAK Kİ AHRET SENİN İÇİN SENİN İÇİN DÜNYADAN DAHA HAYIRLIDIR.

+

Suat Yıldırım Açıklaması:

"Bulunduğun her halin sonu, mesela hayatının başlangıcına nazaran peygamberlik dönemi, nübüvvetin başlangıcında vahyin gelişine nazaran muvakkat kesintisi, vahyin kesilişine nazaran tekrar böyle başlayışı hali, böylece bu sûrenin inişinden sonra, zamanla ulaşacağın her halin art arda sonu, nihayet ölümden sonra âhiret nimeti,

kısacası nübüvvetin başlangıcına nazaran sonrası, hayat ve ölümünde, bulunduğun ve bulunacağın her halin önüne nazaran sonu ve bütün dünyaya nazaran âhret; senin için, öncesinden daima hayırlıdır. Yani sen daimi bir yükseliş kaydedeceksin.”

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Suat Yıldırım Hoca; ahret için ne diyor? Sıralayalım:

“Bulunduğun her halin sonu,
zamanla ulaşacağın her halin sonu,
ve bulunacağın her hale nazaran sonu.

Ahret, ahretin Türkçesi de son demektir zaten. Ahir zaman denildiğinde son zaman anlaşılmalıdır.

Halk anlayışına göre; ahret denince, ölümden sonraki bir yaşam ve bu yaşamda hesap verme durumu anlaşılır. Bütün dinlerde ahret denince ölümden sonraki bir yaşam akla gelir. Mâna aleminde ise gerçek böyle değildir. Çünkü **“Tanrı; Ölülerin değil yaşayan insanların (Duyarlı ve sorumluluk duygusu olan insanların...) Tanrısıdır.”** (İncil. Matta. 22/32. Markos.12/27. Luka. 20/38)

Bu ayetten anlıyoruz ki bütün dinsel terimler, kavramlar insanın yaşamında söz konusudur. İnsan fiziksel olarak ölünce hiçbir sorumluluğu kalmaz ve kendisinden hesap sorulmaz....

Asıl önemli olan insanın yaşarken hesap vereceğini; yani ahreti yaşarken yaşacağını bilmesidir.

İnsan; bu anlayışı benimserse yapacağı kötü işlerden sakınır.

Bu nedenle; bir saat sonrası, içinde bulunduğumuz şu ana göre sonraki bir dünyadır. Aynı biçimde bu günkü günümüze göre yarınki, öbür günkü, bir haftaki, bir ay sonra, bir yıl sonraki bir zaman da ahret olarak kabul edilir.

Yukarıdaki sıralamada Suat Hoca bu durumu açıkça bildirmektedir. Ancak konumu gereği asıl bildiklerini kendine saklamaktadır. Çünkü Allah'tan korkacağına insanlardan korkuyor. Eğer ahret bu dünyada yaşanır dese kim bilir kendisine nasıl saldırılacaktır. Bunun anlamı şudur: İnsanların saldırısından korktuğu için gerçeği söyleyememektedir... İncil'de bu durumdakiler için şöyle denir:

**“Çünkü insan izzetini Allah izzetinden çok sevdiler.”
(İncil. Yuhanna. 12/43)**

Benim böyle bir kaygım olmadığı için gerçekleri olduğu gibi açıklıyorum.

Bilinmelidir ki ahret dünyası; bu dünyada ve yaşarken yaşanır... Kimi insanlar yaptıklarının suçunu bu dünyada en ağır biçimde ödemektedir. Bir de bu insanın öldükten sonra hesap vereceğine inanırsak; burada, düşünmemiz gereken bir durum vardır. Çünkü bir insan işlediği bir suç için iki kere ceza çekmez. Böyle bir anlayış Allah'ın adaleti ile bağdaşmaz....

Suat yıldırım Hoca'nın belirttiği gibi ahret denildiği zaman gelecek günler, haftalar, aylar, yıllar göz önüne alınmalıdır; öyle ki yaptığın iş bittikten sonra; ondan sonraki dakikalar, saatler bile, din dilinde, ahret hayatı sayılır.

Bu hesap verme konusu; bizimkilerce yanlış anlaşıldığından yanlış bir yorumla, öldükten sonraya ertelemişlerdir; oysa öldükten sonra gidilecek bir yer, hesap verilecek bir dünya yoktur. Bu hesap verme bu dünyada yaşarken söz konusudur. Öyle anlaşılıyor ki şu ayet gözlerinden kaçmıştır:

“Kitabını oku, bugün, hesap görücü olarak sen kendine yetersin.” (K. 17/14)

Ne deniyor? “Hesap görücü olarak sen kendine yetersin.” deniyor. Öyle halk arasında söylenildiği gibi, mollaların dediği gibi, ahrette zebaniler başına vura vura seni sorguya çekecek demiyor...

Gerçekten de bu ayetin derinliğini yaşayanlar bilir. Bazen ben gençlikte yaptığım yanlışlıkları hatırladığım (yani kitabımı okuduğum) zaman utancımın kaçacak yer arıyorum. Nasıl olmuş da ben bu yanlışını yapmışım diyorum. Uykularım kaçıyor, utancımın yorganın altına sığınıyorum.

İnsan iki şekilde hesap verir. Bir suç işlediği zaman, kimse de görmemişse, eğer kendisinde insanlık duygusundan eser varsa, vicdanına karşı sorumluluk duyar. Başına bu tür olay gelenlerden bazıları kendilerini ihbar ederler; polise ve yargıçlara: “Of! Şimdi vicdan azabından kurtuldum!” diyerek cezasını ekmeye hazırlanırlar...

İkinci şekilde hesap verme de kişinin işlediği suç toplum

tarafından bilinir ve bu durumda hesap görücü olarak toplum adına devlet hesap sorar...

Her iki durumda da işlenen suç; kişiye, anında zevk verir; ama, suçtan hemen sonra hesap verme dönemi başlar. Bunun içindir ki ayette: **“Muhakkak ki ahiret senin için senin için dünyadan daha hayırlıdır.”** (K. 93/4) denir. Demek isteniyor ki bir iş yaparken daima sonunu düşün...

Aklı başında insanlar bir iş yapmaya girişecekleri zaman daima işin sonunu düşünürler.

Biliyorum, bu görüşlerim çoğu kimilerine ters gelecektir. Ne diyelim, biz gerçeği dile getirelim de ne derlerse desinler...

Av. Eren Bilge, 25.11.2011

X

K. 96/14 “O, ALLAH’IN, HER ŞEYİ GÖRDÜĞÜNÜ BİLMİYOR MU?”

+

Av. Eren Bilge Yorumu:

Bizi denetleyen iç benimizdir...

Bütün yazılarımda Yaratan ve Tanrı (Allah) kavramlarını açıklamaya çalıştım. Yaratan’ın madde (Evren-dünya) olduğunu; Tanrı’nın ise olumlu ve üstün değerleri kapsadığını bildirmekteyim.

Bu ayette İslam Peygamberi insana seslenmektedir. İslam’daki hedef kitlesi insandır. Hep insanlara seslenilmiştir ve insanın tekamülü esas alınmıştır.

Burada Allah kavramı insanın iç benini kapsamaktadır. Hani ne der Yunus Emre “Bir ben var bende benden içeri...”

Yunus Emre’nin sözlerinin kaynağı Kuran’daki şu ayettir: “Çünkü biz, ona şah damarından daha yakınız.” (K. 50/16)

Ne var ki geleneksel görüşe göre: Yukarda bir Allah var. Bu Allah’ın işi gücü yok, insanı gözetler...

Bu geleneksel görüş yaptığı yanlış işler üzerine nadim olup eylemlerini düzeltereğine “Allah rahman rahimdir. Günahlarımızı affeder!..” diye kendini teselli eder.

Ama ayeti doğru yorumlarsak davranışlarımızı çeki düzen veririz. Yaptığımız yanlış hafızamıza kazındığından eğer kendimize saygımız varsa yapılan yanlış bir daha yinelemeyiz.

Artık takdir size kalmıştır. Yaptığınız olumsuz işi olumluya çevirerek ya kendinizi beğenirsiniz; ya da yaptığınız yanlışları sürdürerek kendinizden öğrenirsiniz...

Çünkü: **“Nefsini kötülüklerden arındıran kurtuluşa ermiştir.” (K. 91/9)**

Av. Eren Bilge, 16.3.2013

X

XX

AV. HAYRİ BALTA'NIN ÖZGEÇMİŞİ

1932 yılında Gaziantep'te doğdu. 10 yaşında iken annesi öldü. Babası, eşinin ölümüne dayanamayarak yaşama küstü.

Çocukluğunun kış günlerini Gaziantep'in Tabakhane semtinde; yaz günlerini de Gaziantep'e yakın İbrahimli köyündeki bağlarında geçirdi.

Yaz günlerinin gecelerinde kayan gök taşlarını görünce “Tanrım! Ölen annemi geri gönder!” diye dileklerde bulundu...

Dileklerinin yerine getirilmemesi üzerine sükut-u hayale uğradı ve Allah'ı aramaya başladı...

1945 yılında Gaziantep lisesi Ortaokul 1. Sınıfa giderken yapılan bir temizlik yoklamasında Türkçe öğretmeni: “Gömleğin kirli, git değiştir gel!” deyince, çok da istediği halde, utancından bir daha okula gidemedi...

Okula gidememesine karşın; okuma ve öğrenme tutkusu ile yanıp tutuştu. Okuyamamış olmasının eksikliğini; günlük gazeteleri, haftalık ve aylık dergilerle kitaplar okuyarak gidermeye çalıştı.

Okuldan koptuğu yıllarda geçimini dericilik ve kilimcilik yaparak sağlamaya çalıştı... Çalışmaktan artan boş zamanlarında futbol oynadı. Kendisi futbolu değil de futbol kendisini bıraktığı zaman futbol hakemlik kursuna gitti ve bitirdi...

Stajyer olarak yönettiği ilk maçta taraftarlarca geleneksel tezahürat yapılırken futbol hakemliğini bıraktı.

25 yaşında Gaziantep'te tasavvufçu, tekke ve tasavvuf müziği ustası olgun insan Dindar Filozof Dr. Emin Kılıç Kale'den; Ahlak, tasavvuf, yaşam ve müzik dersleri aldı... O

toplulukta kimi zaman tef çaldı ve kimi zaman da ney (nay) üfledi.

Bu toplulukta “fırınlara girip çıktı”, “ölmeden önce öldü”, “yeniden doğdu”. Bu topluluğa “ölü” olarak girdi “diri” olarak çıktı.

Dünya görüşü nedeniyle kavmiyetçi ve ümmetçi kişilerce hakaretlere ve iftiralara uğrayarak komünistlikten yargılandı.

Yargılama sonunda mahkeme: “Hayri Balta, Atatürkçü ve aydın bir kimse!” (Gaziantep Sorgu Hakimliği. E. 962. K. 127/16) diye karar verdi. Böylece Türkiye’de mahkeme kararı ile “Atatürkçü ve Aydın” sayılan bir kişi oldu. Ne var ki aklanmasına karşın 10’a yakın işyerinden kovuldu. 10’a yakın ev değiştirmek ve sonunda Gaziantep’ten ayrılmak zorunda kaldı...

1965 yılında, 33 yaşında iken, Gaziantep Lisesi Akşam Ortaokuluna başladı. 1969 yılında dört yıllık olan bu okulu sınıf ve okul birincisi olarak bitirdi.

Gaziantep Akşam Lisesi 1. Sınıfında okurken “Kavmiyetçi ve Ümmetçi” kişilerce rahat verilmemesi üzerine 11 Mart 1971’de Ankara’ya göçtü.

Gaziantep’ten ayrıldıktan bir gün sonra 12 Mart 1971’de Ordu, yönetime el koydu. Böylece 12 Mart’ın hismından kurtulmuş oldu. Eğer o tarihte Gaziantep’te olsaydı başına gelecek vardı...

Ankara’ya gelir gelmez Anafartalar Akşam Lisesi 1. sınıfına kaydını yaptırdı ve Genel-İş Genel Merkezi Hukuk Bürosunda yazman, bir süre sonra da muhasebe bölümünde muhasebeci ve daktilo olarak çalıştıktan sonra muhasebe şefliğine getirildi.

Gündüzleri çalıştı, akşamları okula gitti. 4 yıllık Anafartalar Akşam lisesini bitirdikten sonra Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Akşam Türkçe Bölümüne kaydını yaptıranak derslere gidip gelmeye başladı. 15 gün sonra yaşının geçmiş olduğu gerekçesiyle okuldan kaydı silindi.

Bunun üzerine yılmadı bir yıl da üniversite sınavlarına çalıştıktan sonra 1974’te Ankara Hukuk Fakültesine girmeyi başardı ve hem çalışıp hem okuyarak 1979 yılında Hukuk Fakültesini bitirdi ve bir yıl da staj gördükten sonra 1980 yılında (48 yaşında) avukatlığa başladı.

Hukuk Fakültesi öğrencisi iken: 27 Mart 1977 yılında ölüm döşeğindeki babaannesini görmek için gittiği Gaziantep'te, gece yarısı evinin önünde, faşistlerce kurşunlandı... Sağ göğsünden giren kurşun akciğerinin üst lobunu delerek kürek kemiğinden çıktı. 15 gün ağzından kan geldikten sonra "hayatî tehlikeyi" atlatarak yeniden yaşama döndü. Hâlâ zaman zaman kurşun yarasının acısını hisseder ve düşlerinde yakın mesafeden ateş edilen tabanca sesi ile uyanır...

Avukatlık yaptığı sırada Atatürkçü Düşünce Derneği'nin kurucu yönetim kurulunda ve seçimle gelen ilk iki Yönetim Kurulunda Genel Sekreter yardımcısı olarak görevli iken 11 Mart 1991 tarihinde ağır bir kalp krizi geçirip kalbinin % 70'i çalışamaz bir duruma gelince ADD'deki görevini ve avukatlığı bıraktı. O günden bu güne değin de evinde tek başına yaşamaktadır.

Yaşamı boyunca emeğinden başka geliri olmadığı için eşi ve dört çocuğu ile geçim zorluğu çekti. Ankara'da iki kışı, ailesi ile birlikte, odunsuz, kömürsüz, elektrik sobası ile geçirdi...

65 yaşına kadar yoksul olarak yaşadktan sonra babaannesinden kendisine kalan trilyon değerinde taşınmazları, kendisine yeteri kadarını ayırdıktan sonra, kalanını dört kızına bıraktı...

Şu an dört kızından 6 torunu bulunmaktadır. Torunlarından biri Amerika'da Siyaset Bilimi hocalığı yapmaktadır. Biri de İnşaat Fakültesini bitirmiştir.

Yaşamı boyunca, hastalığında bile, bir Aydınlanmacı olarak düşünce özgürlüğünü, laikliği ve Cumhuriyetin kazanımlarını korumaya çalışmıştır. Laikliği savunmak için birçok dava açmış ve açılmasına da neden olmuştur.

Gaziantep yerel gazetelerinin, bir ikisi dışında, hemen hemen hepsine günlük yazı verdi. Kimisi kapandığı için, kimisinden de, bir süre sonra, yazılarına yer verilmediği için ayrıldı.

Ankara'da ise Barış ve Ulus gazetelerinde ve kimi dergilerde yazdı.

Bu günkü tarih itibariyle basılmış 25 kitabı vardır. Bu kitaplar parasız olarak okuyuculara dağıtılmaktadır...

(Kitapların listesi aşağıdadır...)

2000 yılından beri www.tabularatalanayalanabalta.com adresli Sitesinde aydınlanma savaşını sürdürmektedir.

Düşünce ve inanışlarından ötürü hakaretlere, küfürlere ve tehditlere karşı; bireyciliğe karşı toplumculuğu, dine karşı bilimi, şeriata karşı cumhuriyeti, teokrasiye karşı laikliği, vahye karşı akli, yaratılış teorisine karşı evrim teorisini, ruhçuluğa karşı maddeciliği savunmaktadır.

Ne var ki çok az kişi tarafından anlaşılabilmiştir. Şimdi bile dinciler tarafından dinsiz; dinsizler tarafından da dinci sayılır...

Av. Eren Bilge, 21.9.2013

+

TABULARA TALANA YALANA BALTA YAYINLARI: 33 Alfabetik Olarak:

Allah Denince 1/6

Allah Denince 2/6

Allah Denince 3/6

Allah Denince 4/6

Allah Denince 5/6

Allah Denince 6/6

Aydınlanma

Bir Aydın Adayı

Cambaz

İncil'den

Kızma Yok

Kuran'a Akılcı Bir Yaklaşım

Laiklerin El Kitabı

Laikliği Benimsemeden...

Laiklik Bir Yaşam Biçimidir

Muhbir ve Tertipçilerim

Muzır'dan Kes!..

Röportaj ve ...

Sırların Sırrı

Son Nokta

SSS (Sevenler Soranlar Sövenler)

Taç'a Atılanlar

Tanrı'ya Yakınlık
Tevrat'tan
Yitmiş Bir Adam

NOT:

Yayınlanacak olanlar:

www.tabularatalanayalanabalta.com

adresli sitemizde sıralanmaktadır.

Şu adresten de bana ulaşabilirsiniz:

hayri@tabularatalanayalanabalta.com

Av. Eren Bilge, 11.3.2014

TABULARA, TALANA, YALANA BALTA

**IRKÇILIĞA, SÖMÜRÜYE, ŞERİATA
HAYIR!..**

AV. HAYRİ BALTA'NIN ÖZGEÇMİŞİ

1932 yılında Gaziantep'te doğdu. 10 yaşında iken annesi öldü. Babası, eşinin ölümüne dayanamarak yaşama küstü.

Çocukluğunun kış günlerini Gaziantep'in Tabakhane semtinde; yaz günlerini de Gaziantep'e yakın İbrahimli

köyündeki üzüm bağlarında geçirdi.

Yaz günlerinin gecelerinde kayan gök taşlarını görünce "Tanrım! Ölen annemi geri gönder!" diye dileklerde bulundu...

Dileklerinin yerine getirilmemesi üzerine sükut-u hayale uğradı ve Allah'ı aramaya başladı...

1945 yılında Gaziantep lisesi Ortaokul 1. Sınıfa giderken yapılan bir temizlik yoklamasında Türkçe öğretmeni: "Gömleğin kirlî, git değiştir gel!" deyince, çok da istediği halde, bir daha okula gidemedi...

Okula gidememesine karşın; okuma ve öğrenme tutkusu ile yanıp tutuştu. Okuyamamış olmasının eksikliğini; günlük gazeteleri, haftalık ve aylık dergilerle kitaplar okuyarak gidermeye çalıştı.

Okuldan koştığı yıllarda geçimini dericilik ve kilimci kalfalığı yaparak sağlamaya çalıştı... Çalışmaktan artan boş zamanlarında futbol oynadı. Kendisi futbolu değil de futbol kendisini bıraktığı zaman futbol hakemlik kursunu bitirdi.

Stajyer olarak yönettiği ilk maçta taraftarlarca geleneksel tezahürat yapılırca futbol hakemliğini de bıraktı.

25 yaşında Gaziantep'te tasavvufçu, tekke ve tasavvuf müziği ustası olgun insan Dindar Filozof Dr. Emin Kılıç Kale'den; Ahlak, tasavvuf, yaşam ve müzik dersleri aldı... O toplulukta kimi zaman tef çaldı ve kimi zaman da ney (nay) üfledi.

Bu toplulukta "fırınlara girip çıktı", "ölmeden önce öldü", "yeniden doğdu". Bu topluluğa "ölü" olarak girdi "diri" olarak çıktı.

Dünya görüşü nedeniyle kavmiyetçi ve ümmetçi kişilerce hakaretlere ve iftiralara uğrayarak komünistlikten yargılandı.